

GMINA LASKOWA

Słoneczny kwiat Małopolski

**RAPORT
O STANIE GMINY LASKOWA
za 2019 rok**

WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Laskowa w roku 2019 roku.

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka gminy

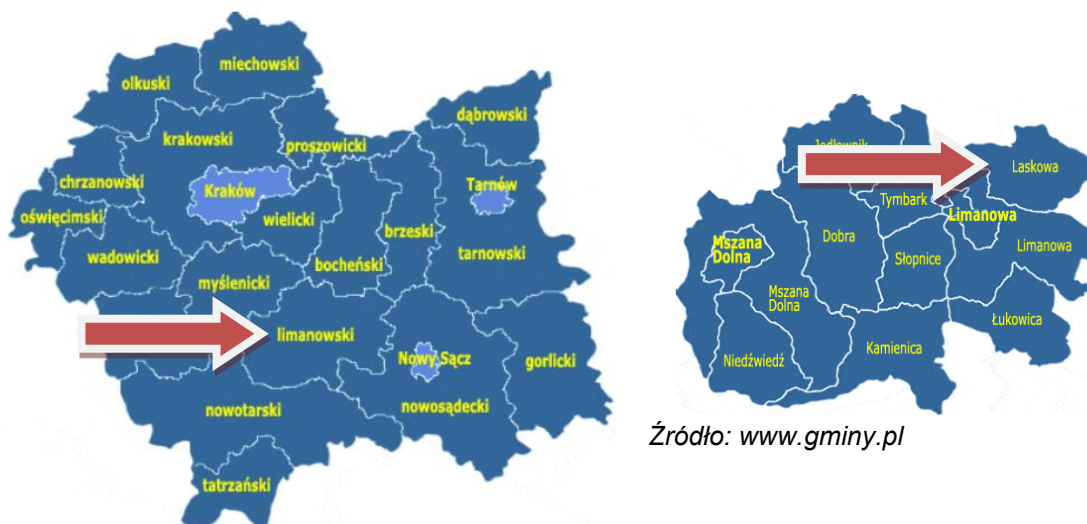
Gmina wiejska Laskowa przynależy administracyjnie do powiatu limanowskiego, będącego częścią województwa małopolskiego. Obszar gminy wynosi 7 253,59 ha, co stanowi 7,62% powierzchni powiatu limanowskiego.

Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Laskowa położona w zachodniej części obszaru gminy. Gminę stanowi 9 sołectw: Laskowa, Jaworzna, Kamionka Mała, Kobyłczyna, Krosna, Sechna, Strzeszyce, Ujanowice i Żmiąca. Odległości z Laskowej do: Krakowa (70 km), Nowego Sącza (30 km), Rabki (40 km), Bochni (35km), Zakopanego (90 km).

Region, w którym położona jest Gmina Laskowa, ma charakter wybitnie rolniczy o dużych predyspozycjach dla rekreacji. Obszar gminy rozciąga się w środkowej, krajobrazowo najciekawszej i najpiękniejszej części doliny rzeki Łososiny. Położenie, warunki klimatyczne, środowisko przyrodnicze i przede wszystkim brak przemysłu to niewątpliwie najważniejsze walory tego regionu. Turystów urzekają piękne krajobrazy oraz liczne miejsca gwarantujące spokojny służący zdrowiu wypoczynek. W gminie przybywa coraz więcej miejsc noclegowych podwyższa się standard świadczonych usług turystycznych, szczególnie w dziedzinie agroturystyki.

Położenie gminy jest niezbyt dogodne względem większych ośrodków takich jak: Kraków - stwarza gorsze możliwości korzystania z infrastruktury społecznej o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym, zwłaszcza w zakresie szkolnictwa średniego i wyższego, specjalistycznych placówek służby zdrowia, szerszej oferty kulturalnej. Rolnictwo – mające w gminie dogodne, przyrodnicze warunki, ale charakteryzujące się małym arealem gospodarstw i dużym udziałem działek rolnych. Atrakcyjny krajobraz, flora i fauna obszaru stanowią szansę przyciągnięcia turystów aglomeracji miejskich oraz turystów zagranicznych.

Rysunek 1. Położenie Gminy na tle podziału administracyjnego powiatu limanowskiego.

Źródło: www.gminy.pl

2. Położenie administracyjne i geograficzne, rzeźba terenu, krajobraz

Gmina Laskowa należy do zespołu gmin powiatu limanowskiego, w skład którego wchodzi następujące jednostki administracyjne (gminy): Jodłownik, Mszana Dolna, Dobra, Tymbark, Słopnice, Niedźwiedź, Kamienica, Łukowica, Limanowa oraz miasta: Limanowa i Mszana Dolna.

Gmina Laskowa położona jest w obrębie Karpat Zachodnich, na pograniczu Beskidu Wyspowego i Pogórza Wiśnickiego, w dolinie rzeki Łososiny – dopływie Dunajca. Otaczającą dolinę wzniesienia wahają się od około 300 – 900 m n.p.m. przy nachyleniu stoków od 5° – 25°.

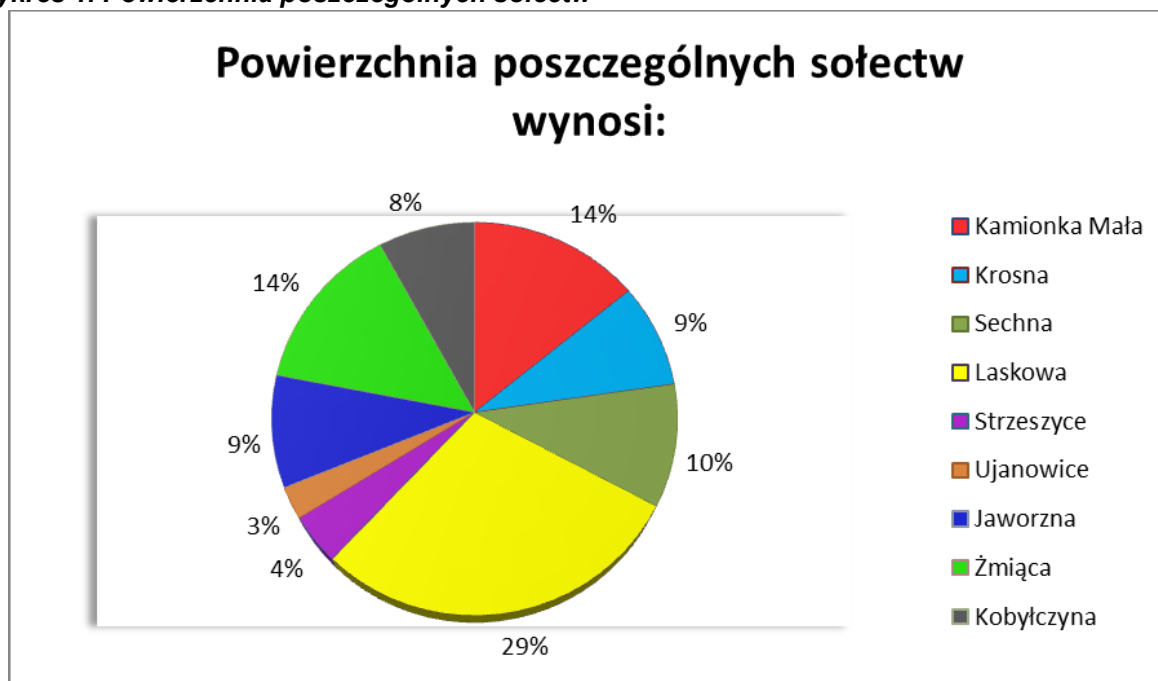
Gmina Laskowa graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od północy z powiatem bocheńskim, gminami: Żegocina oraz Lipnica Murowana;
- od północno-wschodu z powiatem brzeskim, gminą Iwkowa;
- od wschodu z powiatem nowosądeckim, gminą Łososina Dolna;
- od południa z powiatem limanowskim, gminą Limanowa.

Powierzchnia poszczególnych sołectw wynosi:

- Kamionka Mała - pow. 1023,41 ha,
- Krosna - pow. 620,45 ha,
- Sechna - pow. 733,38 ha
(w północnej części gminy),
- Laskowa - pow. 2117,17 ha,
- Strzeszyce - pow. 299,78 ha,
- Ujanowice - pow. 195,39 ha
(w centralnej części gminy),
- Jaworzna - pow. 668,29 ha,
- Żmiąca - pow. 1014,61 ha,
- Kobyłczyna - pow. 577,05 ha
(w południowej części gminy).

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Najwyższe wzniesienia obszaru występują wzdłuż Pasma Łososińskiego ciągnącego się wzdłuż południowej granicy Laskowej obejmującego: Groń – 742,9 m n.p.m., Sałasz Mały – 868,5 m n.p.m., Sałasz – 909,0 m n.p.m. oraz Jaworz – 917,9 m n.p.m. Najwyższe wzniesienia północnej części gminy stanowią: Rosochatka – 593,4 m n.p.m. oraz Kobyła – 605,9 m n.p.m.

Pod względem morfologicznym Gmina Laskowa położona jest w Karpatach Zachodnich, w strefie granicznej makroregionów karpackich: Pogórza i Beskidów.

Obszar gminy leży w obrębie mezoregionów:

1. Pogórza Rożnowskiego, na który składają się:

- Płaskowyż Rożnowski,
- Dolina Dunajca,
- Kotlina Iwkowska,
- Grzbiet Czchowski

2. Beskidu Wyspowego, reprezentowanego przez:

- Pasma Kamionkowskie,
- Grzbiet Łopuszy,
- Pasma Łososińskie.

Cały obszar Gminy Laskowa leży w obrębie Beskidu Wyspowego o bardzo urozmaiconej rzeźbie, o wysokościach sięgających od 300 do 921 m n.p.m. i znacznych deniwelacjach terenu.

Główne elementy rzeźby mają tu układ pasmowy i ciągną się z zachodu na wschód. Związane jest to z budową podłoża fliszowego i zróżnicowaniem jego odporności na wietrzenie. Od północy ogranicza gminę równoleżnikowy grzbiet Kamionna – Kobyła, wznoszący się 150 metrowym progiem nad Pogórze Wiśnickie, a od południa synklijalny grzbiet Sałasz – Jaworz. Obie formy rozdziela dolina rzeki Łososiny.

W obrębie gminy Laskowa znajduje się południowy skłon grzbietu wzniesienia Kamionna – Kobyła oraz północne zbocze góry Sałasz – Jaworz, głęboko porozcinane resekwentnymi i konsekwentnymi dolinami dopływów Łososiny na szereg południkowych garbów o spłaszczonych, wąskich wierzchołkach. Strome, wypukłe i wypukło-wklęsłe stoki opadające od wierzchołków modelowane są poprzez liczne osuwiska (rejon Kamionki Małej, Krosnej, Jaworznej, Źmiącej) zarówno stare, jak i nowotworzone oraz ponawiane przez boczne, odnawiane stale i okresowo, dolinki (wciosy, parowy, wądoły, debrza).

Dolina rzeki Łososiny, o stromych lokalnie podcinanych zboczach i płaskim sterasowanym dnie, począwszy od odcinka przełomowego między Górą Odrończą, a Górą Załpą przy zachodniej granicy gminy, ulega stałemu poszerzaniu od 50 do 100 m do powyżej 800 m. Osady rzeczne w dnie doliny tworzące 1 do 2 m terasę zalewową i 3 do 5 m terasę nadzalewową rozcina meandrujące i dziczące koryto Łososiny o głębokości 1,5 do 2 m i szerokości 15 m. Wzdłuż koryta ciągnie się kamieniec pasem o zmiennej szerokości (od 5 do 100 – 150 m).

3. Samorząd Gminy Laskowa

3.1 Organizacja gminy.

Władzę w Gminie Laskowa sprawują, wybrani w wyborach powszechnych:

Wójt Gminy Laskowa oraz **Rada Gminy**, w której skład wchodzi 15 radnych:

Rada Gminy działa w sześciu komisjach:

1. Komisja Rewizyjna;
2. Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Opieki Społecznej;
3. Komisja Budżetowa;
4. Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego;
5. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji;
6. Komisja Statutowa.

Na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy, do **wyłącznych kompetencji Rady Gminy** należą m. in.:

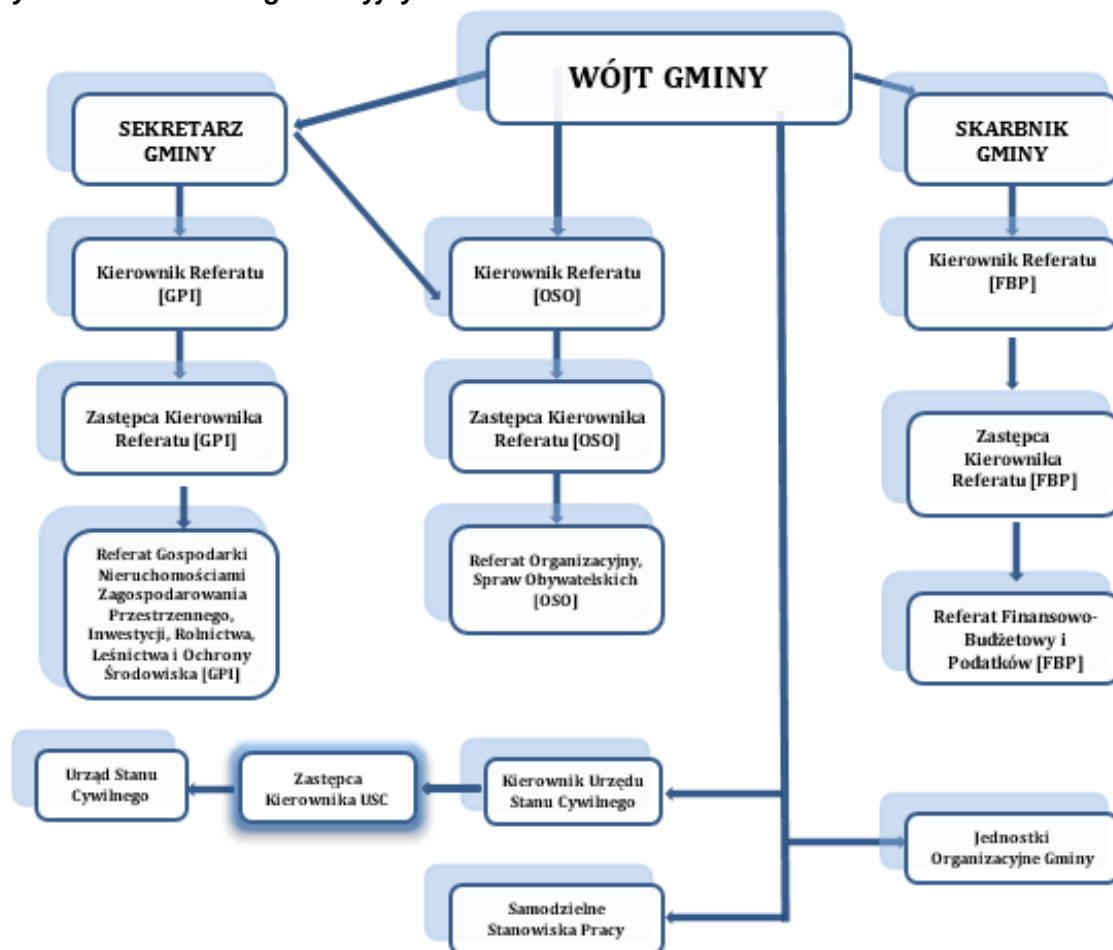
- 1) uchwalanie statutu gminy,
- 2) ustalenie wynagrodzenia wójta, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- 3) powoływanie i odwoływanie sekretarza oraz skarbnika gminy, który jest głównym księgowym budżetu,
- 4) uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdań z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,
- 5) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 6) uchwalanie programów gospodarczych,
- 7) ustalanie zakresu działania sołectwa i dzielnicy (osiedla) oraz przekazywanie im składników mienia do korzystania,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących:
  - a) nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej,
  - b) przyjmowania lub odrzucania spadków i zapisów,
  - c) emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd,
  - d) zaciągania długoterminowych pożyczek,
  - e) ustalania maksymalnej wysokości pożyczek krótkoterminowych, zaciąganych przez zarząd w roku budżetowym,
  - f) zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę gminy.

Funkcje pomocnicze w Gminie pełnią: **Sekretarz** oraz **Skarbnik Gminy**.

3.2 Urząd Gminy Laskowa

Strukturę Urzędu Gminy Laskowa przedstawia poniższy schemat organizacyjny.

Wykres 2. Schemat organizacyjny

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020

3.3 Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych utworzonych przez Gminę

- 1) Urząd Gminy Laskowa,
- 2) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej,
- 4) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej,
- 5) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Laskowej,
- 6) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Ujanowicach,
- 7) Szkoła Podstawowa w Jaworznej,
- 8) Szkoła Podstawowa w Kamionce Małej,
- 9) Szkoła Podstawowa w Krosnej,
- 10) Szkoła Podstawowa w Sechnej,
- 11) Szkoła Podstawowa w Źmiącej,
- 12) Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Laskowej,
- 13) Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach.

4. Demografia

Według danych pozyskanych z Urzędu Gminy Laskowa - liczba mieszkańców w Gminie Laskowa na koniec 2018 r. wynosiła 8159 osób. W porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost liczby mieszkańców o 121 osób (ok. 1,5 %), co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Laskowa

Liczba ludności w roku: 2016 -2023							
2016	2017	2018	2019	Szacunkowo			
				2020	2021	2022	2023
8079	8117	8159	8207	8207	8279	8319	8369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Gęstość zaludnienia na obszarze Gminy Laskowa na koniec 2019 r. wyniosła ok. 113 osób/km². Szacuje się, że w kolejnych latach będzie następował stopniowy wzrost liczby ludności w Gminie.

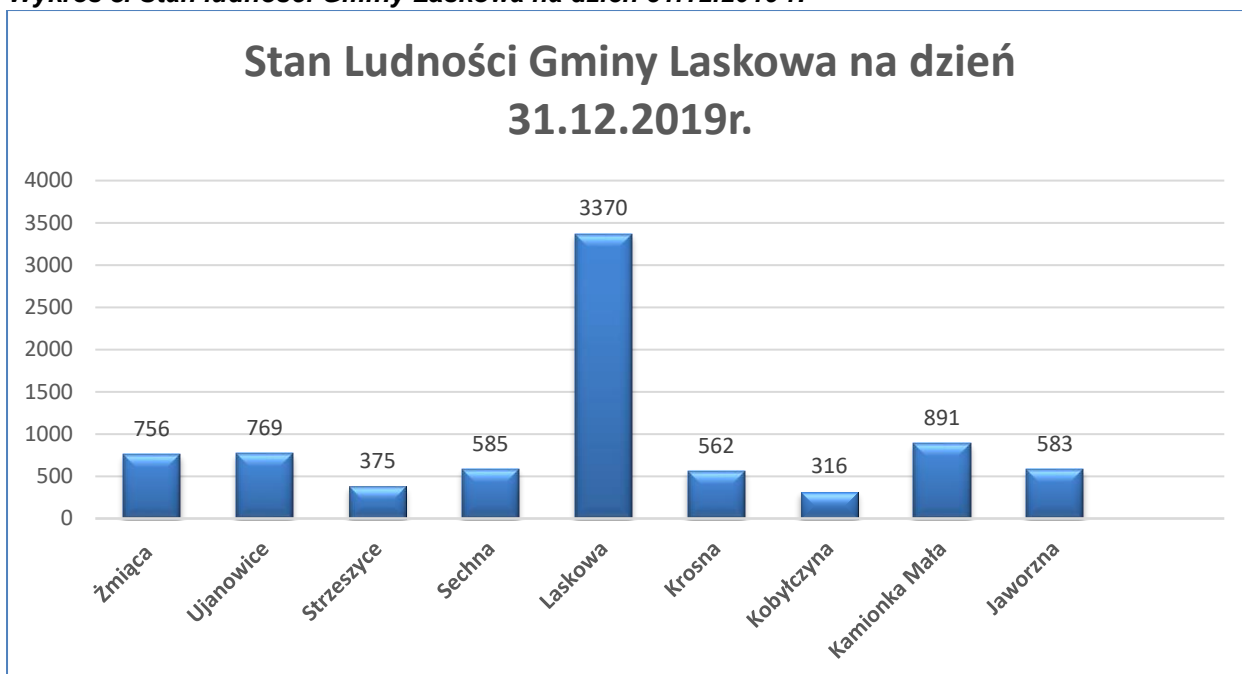
Stan ludności w Gminie Laskowa według struktury ekonomicznych grup wiekowych przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku (31.12.2019)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	8207	4102	4105
w wieku przedprodukcyjnym 0 - 17 lat	1893	978	915
w wieku produkcyjnym wieku 18-64 lat	5190	2673	2517
w wieku poprodukcyjnym 65 lat i więcej	1124	451	673

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

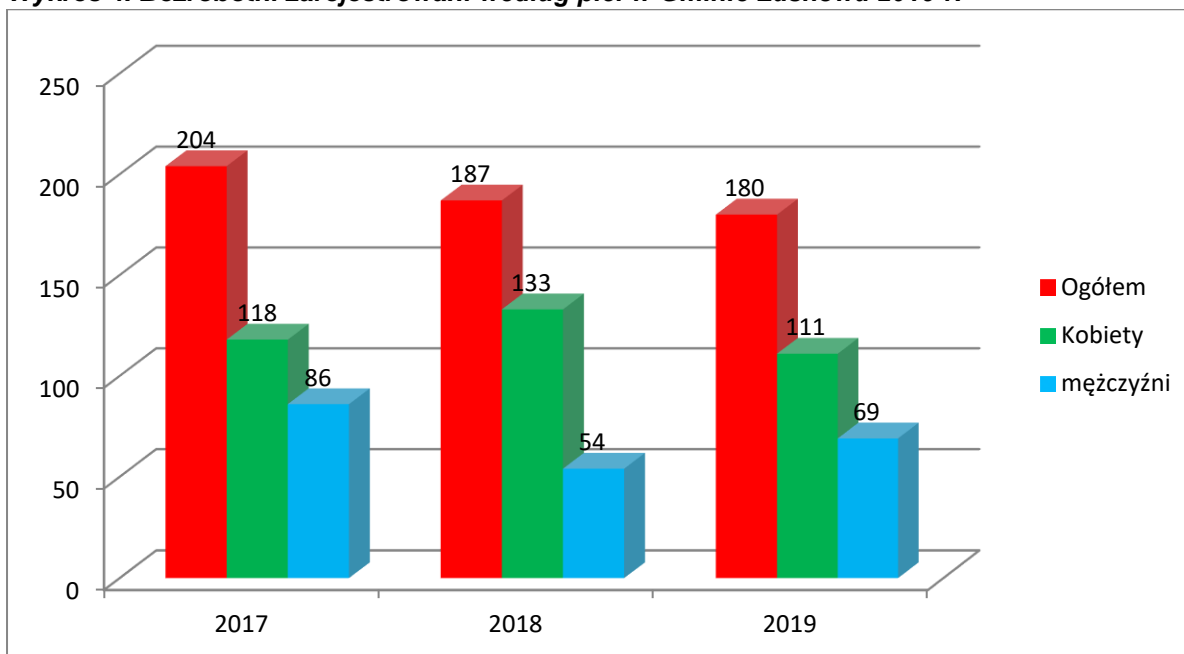
Wykres 3. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

5. Struktura bezrobocia w Gminie

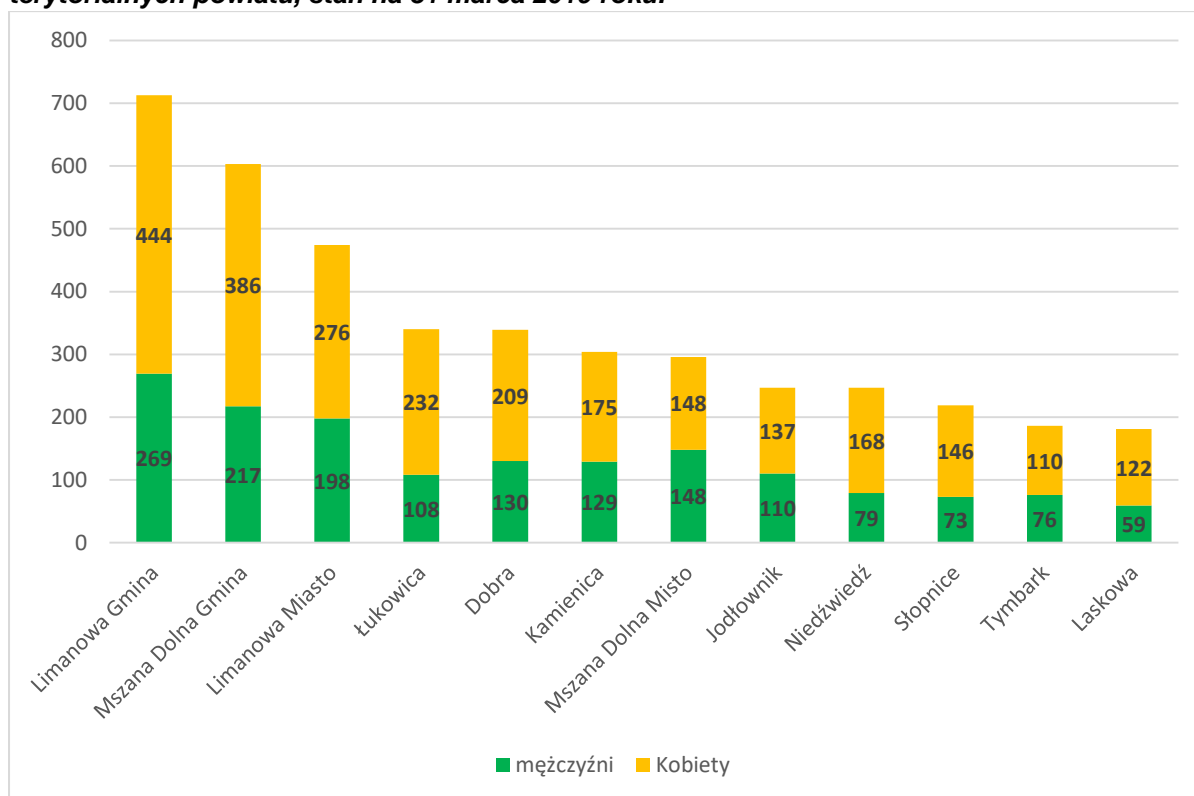
Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani według płci w Gminie Laskowa 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 5. Bezrobotni kobiety i mężczyźni zarejestrowani w PUP według jednostek terytorialnych powiatu, stan na 31 marca 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Limanowa

6. Sytuacja gospodarcza

Gmina Laskowa położona jest w północno-wschodniej części powiatu limanowskiego w sąsiedztwie gminy i miasta Limanowa, co stwarza duże szanse rozwojowe obszaru. Limanowa – stanowi bowiem szczególny obszar koncentracji potencjału gospodarczego (lokalny biegun rozwoju), który może przyczynić się do pobudzenia rozwoju otaczających terenów.

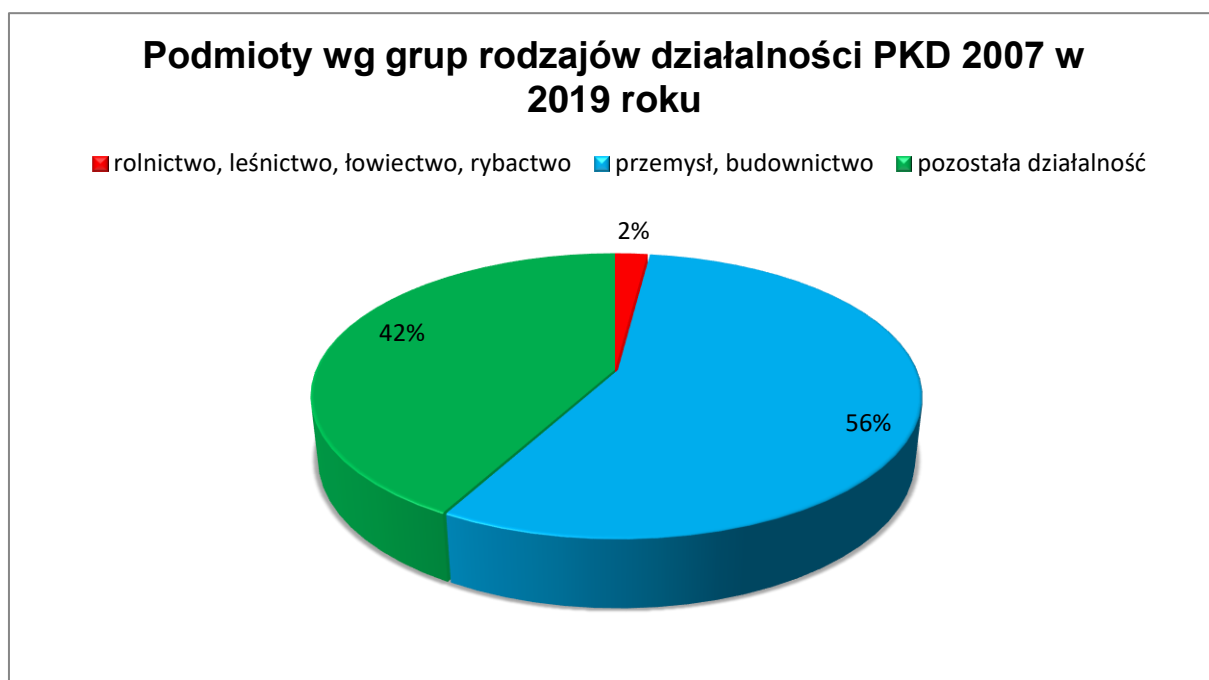
Biegunem rozwoju o znaczeniu regionalnym jest byłe miasto wojewódzkie - Nowy Sącz. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji możliwości uwolnienia znacznych zasobów siły roboczej w wyniku restrukturyzacji rolnictwa i w związku z tym pilnej potrzeby uruchomienia mechanizmów tworzenia nowych miejsc pracy.

Ze względu na walory przyrodnicze i kulturowo-krajobrazowe, obszar gminy wraz z południową częścią województwa małopolskiego należy do najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów kraju. Duży potencjał dla rozwoju wszelkich form rekreacji biernej i czynnej, w tym agroturystyki, etnoturystyki oraz ekoturystyki sprawia, że rola tej dziedziny gospodarki będzie sukcesywnie wzrastała.

W Gminie Laskowa w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 586 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 496 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 83 nowe podmioty, a 48 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (84) podmiotów zarejestrowano w roku 2015, a najmniej (34) w roku 2013. W tym samym okresie najwięcej (53) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2016 roku, najmniej (32) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2013 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Gminie Laskowa najwięcej (13) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (559) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,2% (13) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 48,5% (284) podmiotów, a 49,3% (289) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Laskowa najczęściej deklaruowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (41.5%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (18.3%).

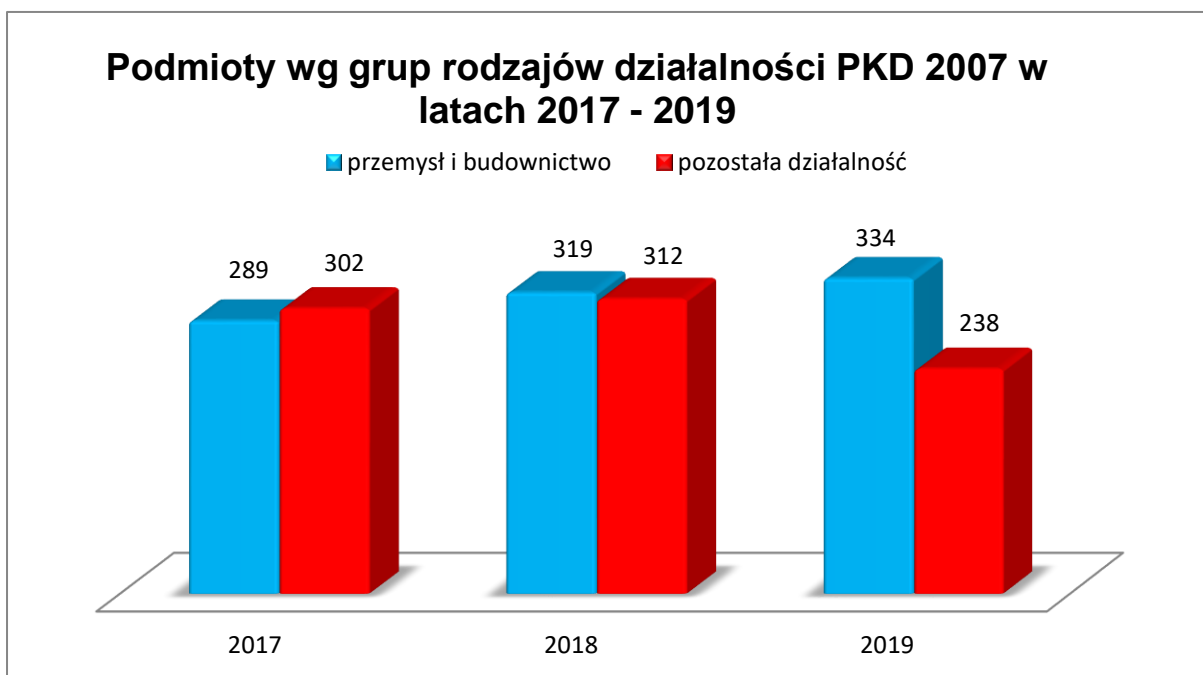
źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Laskowa#rejestr-regon

Wykres 6. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 7. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w latach 2017 - 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie Gminy Laskowa głównym źródłem utrzymania gospodarstw domowych jest praca, głównie najemna oraz niezarobkowe źródła utrzymania. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG zajmuje się budownictwem i handlem. Rozmieszczenie podmiotów działalności gospodarczej jest nierównomierne. Największa ich ilość zlokalizowana jest w Laskowej i Ujanowicach oraz Kamionce Małej. Dane dotyczące źródeł utrzymania gospodarstw domowych wskazują, że około 45% wszystkich gospodarstw domowych utrzymuje się z niezarobkowych źródeł utrzymania (emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej i inne). Struktura pracujących wg wykształcenia w gminie kształtuje się podobnie, jak w Małopolsce i całym kraju. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym i średnim. Na terenie gminy liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem jest duża, odsetek ten nie maleje. Wzrasta ilość ludności podejmującej działalność usługową na miejscu, jednak liczba tych w stosunku do dojeżdżających do pracy jest mała.

7. Rolnictwo

Gmina Laskowa posiada zróżnicowane warunki przyrodniczo – klimatyczne i glebowe dla produkcji rolniczej. Wpływa na to wiele czynników środowiska przyrodniczego, warunków hydrogeologicznych, klimatycznych, ukształtowania terenu oraz pokrywy glebowej.

Ogólnie można określić, że najkorzystniejsze warunki do działalności rolniczej posiada:

- Sechna (ekspozycja terenów południowo-zachodnia), oraz częściowo wsie:
- Laskowa,
- Jaworzna,
- Żmiąca,

- Kobyłczyzna (niższe partie wzniesień – stoki o ekspozycji wschodniej i zachodniej).

Pozostałe miejscowości posiadają mniej korzystne warunki, lecz w ich obszarze znajdują się również tereny o predyspozycjach dla rozwoju rolnictwa.

W produkcji rolnej podstawowe miejsce ma ogrodnictwo i sadownictwo – w tym uprawy drzew owocowych: jabłoni, śliw, wiśni oraz plantacje owoców jagodowych (truskawek, malin, agrestu, porzeczek). W strukturze zasiewów dominuje uprawa zbóż i roślin okopowych. W strukturze agrarnej zaznacza się dominacja gospodarstw małych i średnich przy średniej wielkości 3,6 ha.

Formy użytkowania terenów

Tabela 3. Podstawowa struktura gruntów w Gminie Laskowa [ha].

Grunty ogółem	Użytki rolne ogółem	Pod zasiewami	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
5 253,08	3 206,10	606,89	365,81	1 734,54	153,33	1 855,05	191,92

Źródło: GUS, Powszechny Spis Rolny 2010

II. STAN FINANSÓW GMINY

Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy Laskowa za 2019 r.

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Wskaż.
1	2	3	
A. DOCHODY OGÓŁEM	45 666 700,25	45 815 372,69	100,33
• Dochody bieżące	43 463 597,67	43 927 505,98	101,07
• Dochody majątkowe w tym:	2 203 102,58	1 887 866,71	85,69
B. WYDATKI	46 058 033,60	44 965 760,83	97,63
• Wydatki bieżące	42 151 186,08	41 267 964,30	97,90
• Wydatki majątkowe	3 906 847,52	3 697 796,53	94,65
C. WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+ / deficyt-)	-391 333,35	849 611,86	
D. PRZYCHODY OGÓŁEM z tego:	1 829 314,35	1 870 237,54	102,24
• kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00
• wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	829 314,35	870 237,54	104,93
E. ROZCHODY OGÓŁEM z tego:	1 437 981,00	1 437 981,00	100,00
• spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych w tym:	1 437 981,00	1 437 981,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Za 2019 r. dochody Gminy Laskowa zostały zrealizowane w 100,33% , natomiast wydatki w 97,63 %. Ostateczny wynik budżetu na dzień 31 grudnia 2019 r. stanowi deficyt budżetu w kwocie 9.187.710,60zł. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zadłużenie Gminy z tytułu kredytów wynosi 10.469.579,00 zł.

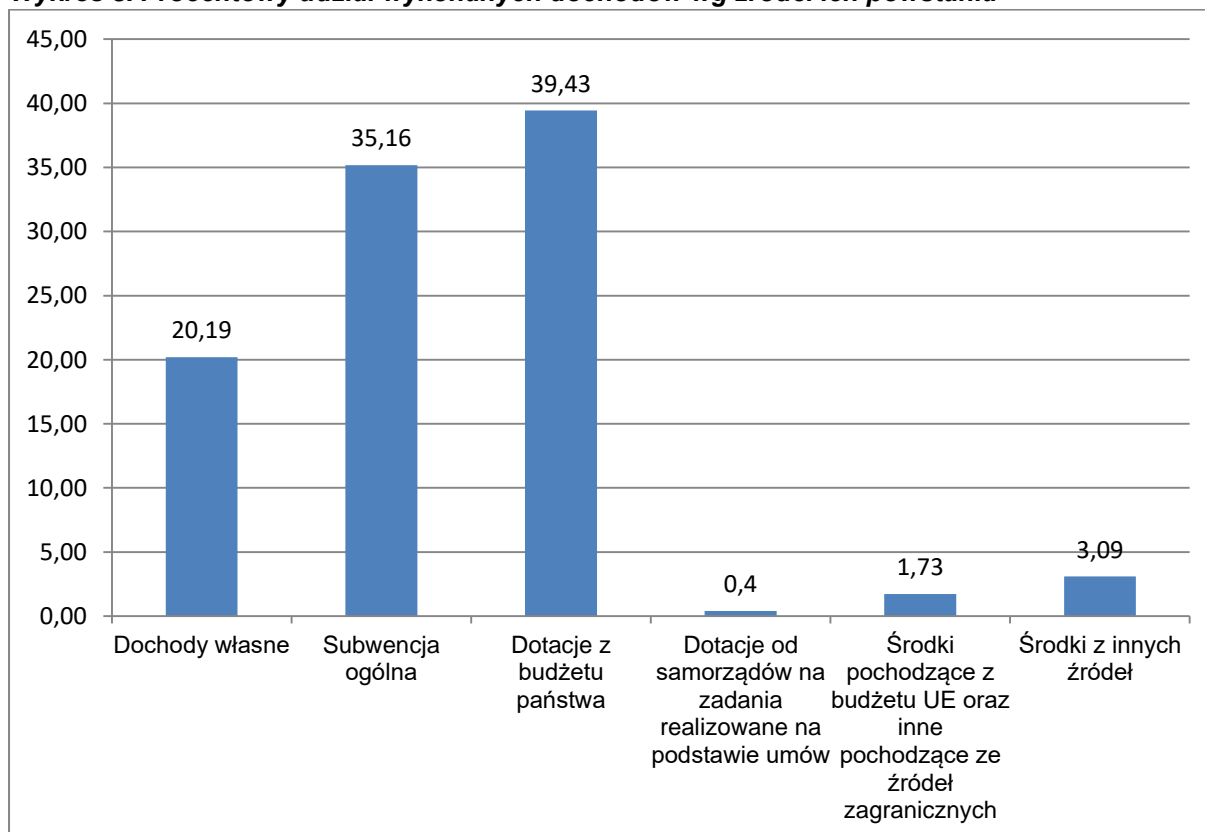
1. Wykonanie dochodów za 2019 r.:

Tabela 5. Realizacja dochodów według ważniejszych źródeł ich powstania

REALIZACJA DOCHODÓW WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH ŹRÓDEŁ ICH POWSTANIA		
Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura % wykonania dochodów
1	3	5
RAZEM DOCHODY	45 815 372,69	100,00
1. Dochody własne	9 249 767,32	20,19
2. Subwencja ogólna	16 110 731,00	35,16
3. Dotacje z budżetu państwa	18 063 150,57	39,43
4. Dotacje od samorządów na zadania realizowane na podstawie umów	183 460,00	0,40
5. Środki pochodzące z budżetu UE oraz inne pochodzące ze źródeł zagranicznych:	790 885,80	1,73
6. Środki z innych źródeł	1 417 378,00	3,09

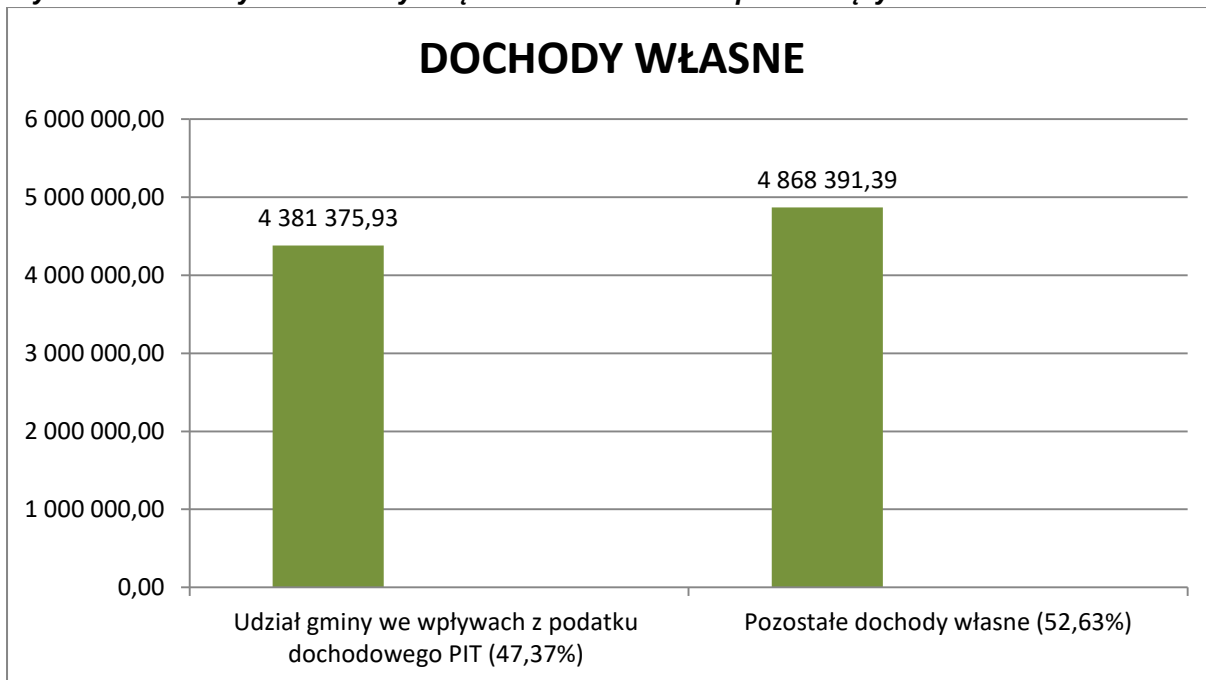
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 8. Procentowy udział wykonanych dochodów wg źródeł ich powstania

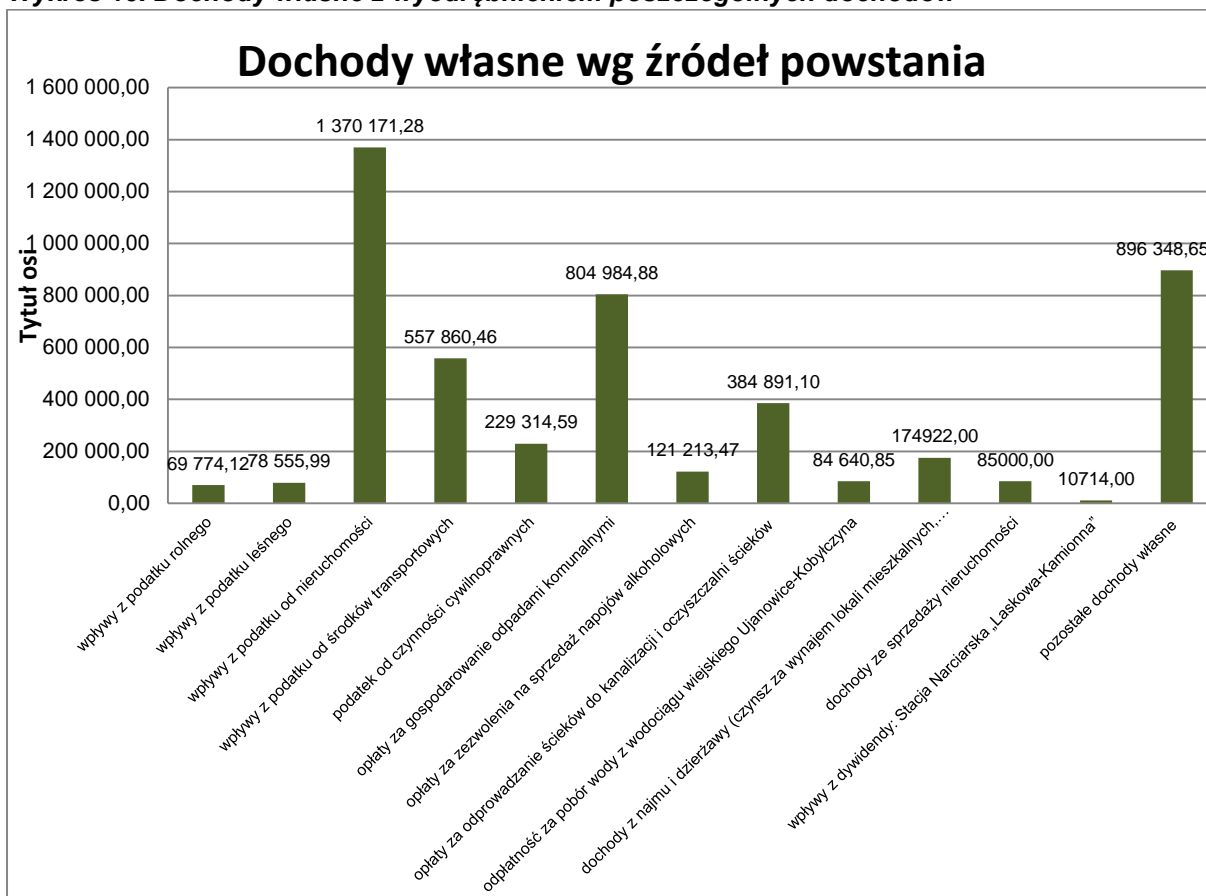
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 9. Dochody własne z wyodrębnieniem dochodów pochodzących z PIT

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 10. Dochody własne z wyodrębnieniem poszczególnych dochodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 6. Dochody z majątku Gminy

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Wskaż. %
				4/3
1	2	3	4	5
	Dochody z majątku gminy:	272 299,00	276 182,16	101,43
	Dochody majątkowe:	101 261,00	101 260,16	100,00
	w tym			
	- z tytułu sprzedaży nieruchomości	85 000,00	85 000,00	100,00
	- z tyt. sprzedaży składników majątku	16 261,00	16 260,16	99,99
	Dochody bieżące:	171 038,00	174 922,00	102,27
	w tym:			
1	- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych (czynsz za wynajem lokali mieszkalnych, lokali użytkowych oraz dzierżawę gruntu)	89 634,00	92 568,52	103,27
	- wpływy z usług (opłaty za media: energia, gaz, woda)	18 361,00	18 869,50	102,77
	- dochody uzyskane przez jednostki oświatowe z wynajmu pomieszczeń w budynkach szkół	63 043,00	63 483,98	100,70
	• Zespół Szkolno-Przedszkolny w Laskowej	62 503,00	62 503,98	100,00
	• Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ujanowicach	540,00	980,00	181,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2. Wykonanie wydatków za 2019 r.:

Tabela 7. Zestawienie wykonanych wydatków według działów

Dział	Opis	Plan 2019	Wykonanie 2019	wydatki bieżące	wydatki majątkowe	udział w wydatkach ogółem [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 032 570,27	1 012 957,10	175 234,07	837 723,03	2,25
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	136 204,66	115 916,43	69 021,73	46 894,70	0,26
600	Transport i łączność	1 723 794,68	1 588 293,67	1 317 299,35	270 994,32	3,53
630	Turystyka	161 376,00	138 092,77	7 717,60	130 375,17	0,31
700	Gospodarka mieszkaniowa	154 678,80	123 027,93	113 027,93	10 000,00	0,27
710	Działalność usługowa	22 509,00	19 699,04	19 699,04	0,00	0,04
750	Administracja publiczna	3 889 415,42	3 815 763,54	3 691 802,68	123 960,86	8,49

751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	71 052,00	71 042,38	71 042,38	0,00	0,16
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	237 300,00	224 492,84	212 492,84	12 000,00	0,50
757	Obsługa długu publicznego	310 000,00	290 376,94	290 376,94	0,00	0,65
758	Różne rozliczenia	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	15 103 503,49	15 010 985,26	14 985 051,99	25 933,27	33,38
851	Ochrona zdrowia	150 200,15	121 102,29	121 102,29	0,00	0,27
852	Pomoc społeczna	2 225 317,40	2 182 196,60	2 182 196,60	0,00	4,85
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	582 918,00	566 838,35	566 838,35	0,00	1,26
855	Rodzina	14 993 788,12	14 970 690,64	14 970 690,64	0,00	33,29
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 065 939,76	2 629 880,94	1 610 089,11	1 019 791,83	5,85
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	657 932,00	652 527,25	652 527,25	0,00	1,45
926	Kultura fizyczna	1 439 533,85	1 431 876,86	211 753,51	1 220 123,35	3,18
Razem		46 058 033,60	44 965 760,83	41 267 964,30	3 697 796,53	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 8. Zestawienie planu i wykonania wydatków wg rozdziałów za 2019r.

Dział	Rozdział	Opis	Plan 2019	Wykonanie 2019
010		Rolnictwo i łowiectwo	1 032 570,27	1 012 957,10
	1010	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	532 305,68	512 724,50
	1030	Izby rolnicze	1 426,00	1 395,48
	1095	Pozostała działalność	498 838,59	498 837,12
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	136 204,66	115 916,43
	40002	Dostarczanie wody	136 204,66	115 916,43
600		Transport i łączność	1 723 794,68	1 588 293,67
	60013	Drogi publiczne wojewódzkie	13 725,00	13 725,00
	60016	Drogi publiczne gminne	241 575,00	173 572,26
	60017	Drogi wewnętrzne	519 442,00	452 150,55
	60018	Działalność Funduszu Dróg Samorządowych	14 000,00	14 000,00
	60078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	908 377,00	908 171,82
	60095	Pozostała działalność	26 675,68	26 674,04
630		Turystyka	161 376,00	138 092,77
	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	21 000,00	0,00
	63095	Pozostała działalność	140 376,00	138 092,77

700		Gospodarka mieszkaniowa	154 678,80	123 027,93
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	154 678,80	123 027,93
710		Działalność usługowa	22 509,00	19 699,04
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	10 000,00	8 666,00
	71035	Cmentarze	12 509,00	11 033,04
750		Administracja publiczna	3 889 415,42	3 815 763,54
	75011	Urzędy wojewódzkie	132 401,30	124 475,12
	75022	Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	111 000,00	101 690,03
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	2 743 896,61	2 695 815,80
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	188 432,52	183 285,97
	75085	Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	650 454,00	648 516,88
	75095	Pozostała działalność	63 230,99	61 979,74
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	71 052,00	71 042,38
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	1 557,00	1 557,00
	75108	Wybory do Sejmu i Senatu	34 527,00	34 527,00
	75109	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	1 100,00	1 090,91
	75113	Wybory do Parlamentu Europejskiego	33 868,00	33 867,47
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	237 300,00	224 492,84
	75412	Ochotnicze straże pożarne	232 300,00	220 557,81
	75414	Obrona cywilna	500,00	0,00
	75421	Zarządzanie kryzysowe	4 500,00	3 935,03
757		Obsługa długu publicznego	310 000,00	290 376,94
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki	310 000,00	290 376,94
758		Różne rozliczenia	100 000,00	0,00
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	100 000,00	0,00
801		Oświata i wychowanie	15 103 503,49	15 010 985,26
	80101	Szkoły podstawowe	9 671 453,91	9 654 132,70
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	419 155,25	418 693,03
	80104	Przedszkola	2 513 415,00	2 456 848,97
	80110	Gimnazja	886 454,67	886 454,67
	80113	Dowożenie uczniów do szkół	269 116,70	268 377,35
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	17 247,00	15 182,92
	80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	702 902,00	688 873,52

	80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	130 331,00	130 318,99
	80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	257 755,97	257 269,11
	80152	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technicach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych	49 913,54	49 913,54
	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	72 398,45	71 564,48
	80195	Pozostała działalność	113 360,00	113 355,98
851		Ochrona zdrowia	150 200,15	121 102,29
	85153	Zwalczanie narkomanii	3 000,00	1 300,00
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	147 200,15	119 802,29
852		Pomoc społeczna	2 225 317,40	2 182 196,60
	85202	Domy pomocy społecznej	90 776,00	84 458,06
	85203	Ośrodki wsparcia	607 767,00	607 766,92
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	9 602,39	9 044,34
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	242 449,00	236 205,56
	85215	Dodatki mieszkaniowe	2 000,00	0,00
	85216	Zasiłki stałe	143 309,59	142 709,59
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	846 833,94	825 451,22
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	79 885,48	78 948,58
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	179 694,00	174 612,33
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	23 000,00	23 000,00
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	582 918,00	566 838,35
	85401	Świetlice szkolne	302 431,00	301 915,25
	85404	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	63 387,00	62 773,10
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	143 000,00	130 150,00

	85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	74 100,00	72 000,00
855		Rodzina	14 993 788,12	14 970 690,64
	85501	Świadczenie wychowawcze	10 643 253,00	10 635 493,40
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3 898 497,40	3 888 775,01
	85503	Karta Dużej Rodziny	1 685,72	1 685,72
	85504	Wspieranie rodziny	440 865,00	435 249,51
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	9 487,00	9 487,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 065 939,76	2 629 880,94
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	603 318,56	549 707,59
	90002	Gospodarka odpadami komunalnymi	844 226,65	819 933,32
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	143 609,77	137 705,21
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	4 000,00	2 219,90
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1 226 058,78	921 997,60
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	179 124,00	160 485,82
	90026	Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	43 110,74	33 945,00
	90095	Pozostała działalność	22 491,26	3 886,50
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	657 932,00	652 527,25
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	15 000,00	15 000,00
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	620 932,00	617 527,25
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	22 000,00	20 000,00
926		Kultura fizyczna	1 439 533,85	1 431 876,86
	92601	Obiekty sportowe	1 230 178,85	1 230 146,50
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	209 355,00	201 730,36
RAZEM			46 058 033,60	44 965 760,83

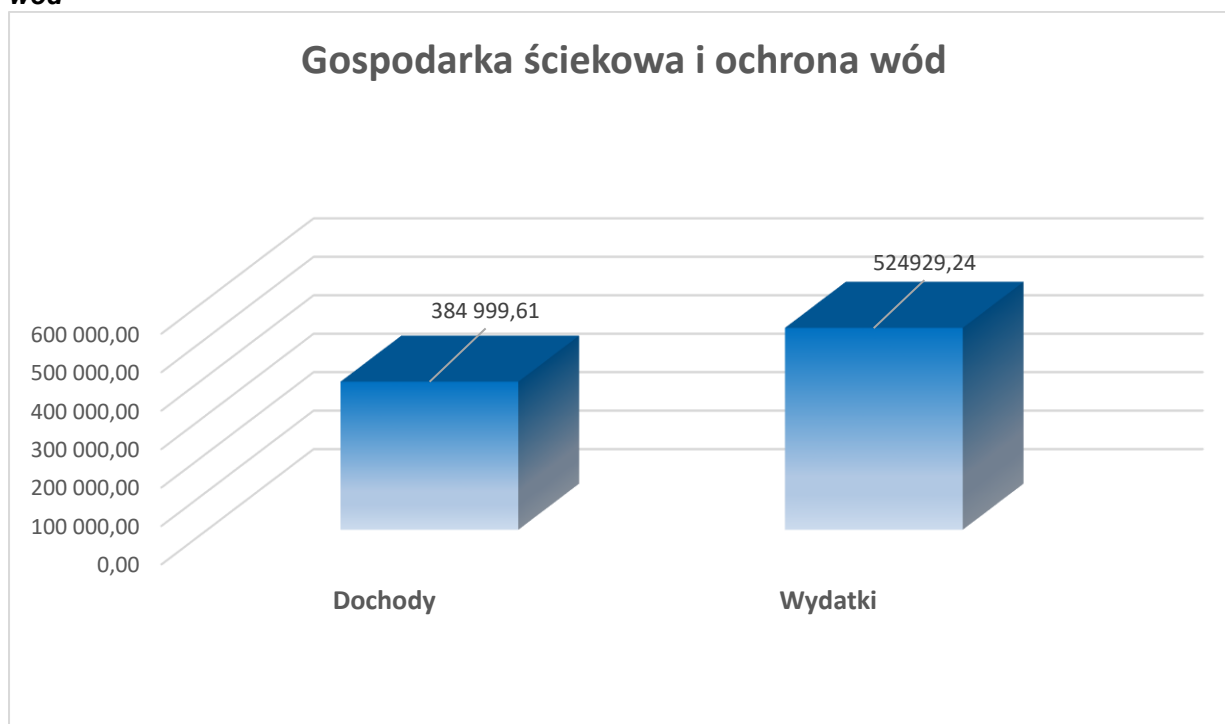
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 9. Koszty utrzymania placówek oświatowych w roku 2019

	Wykonanie planu	Dochody	Dotacja	Subwencja	Środki własne
Zespół Szkolno-Przedszkolny Laskowa	5 450 313,42	289 710,77	249 439,21	3 360 370,00	1 550 793,44
Zespół Szkolno-Przedszkolny Ujanowice	2 985 166,51	174 231,21	148 730,78	1 668 554,00	993 650,52
Szkoła Podstawowa w Sechnej	1 054 248,05	363,18	34 669,42	673 134,00	346 081,45
Szkoła Podstawowa w Krosnej	1 164 548,94	36 497,56	33 312,27	685 550,00	409 189,11
Szkoła Podstawowa w Żmiącej	1 152 357,00	386,66	30 795,21	881 415,00	239 760,13
Szkoła Podstawowa w Jaworznej	1 557 384,20	32 835,93	46 423,40	1 334 190,00	143 934,87
Szkoła Podstawowa w Kamionce Małej	1 251 932,62	33 163,92	47 861,75	810 762,00	360 144,95
RAZEM					4 043 554,47
NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLA	658 703,67		144 041,00	5 246,00	509 416,67
GZOSIP	818 093,67	187 724,91	11 500,00		618 868,76
GOPS	16 553 635,98	39 813,59	15 712 812,92		801 009,47
GOKSIT	614 732,00				614 732,00
RAZEM	33 261 116,06	794 727,73	591 232,04	9 413 975,00	6 587 581,37

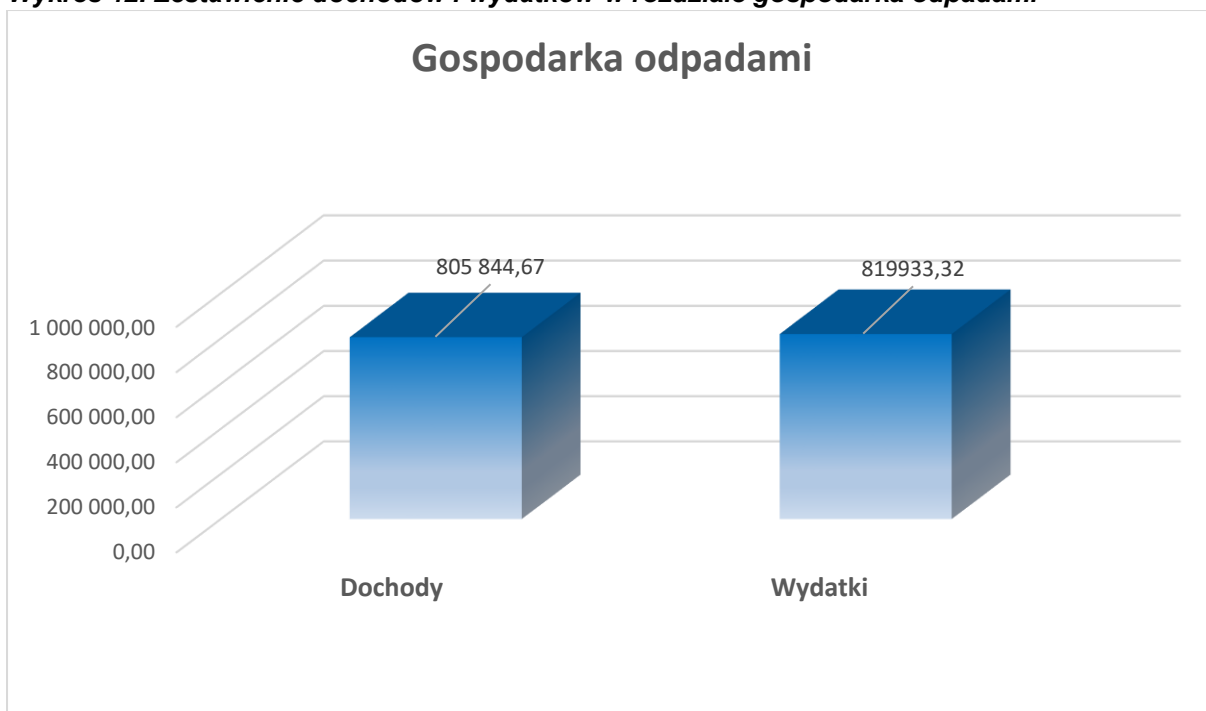
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 11. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka ściekowa i ochrona wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 12. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka odpadami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

3. Wykonanie wydatków majątkowych za 2019 r.:

Wykonanie wydatków majątkowych na dzień 31 grudnia 2019r. wyniosło **3.697.796,53 zł** i do ogółu poniesionych wydatków budżetu w kwocie **44.965.760,83 zł** stanowi **8,22 %**.

Tabela 10. Wykonanie wydatków majątkowych

Dział	Rozdział	Treść	PLAN	WYKONANIE	Wskaż. %
010		Rolnictwo i łowiectwo	857 305,68	837 723,03	97,72
	01010	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	532 305,68	512 724,50	96,32
		Budowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Laskowa - Budowa ujęć wody podziemnej, zbiornika wyrównawczego wraz ze stacją uzdatniania wody i infrastrukturą towarzyszącą oraz sieci i przyłączy wodociągowych w Laskowej - Gmina Laskowa	1 886,00	1 867,04	98,99
		Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Laskowa	21 642,00	21 439,63	99,06
		Budowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Laskowa- Budowa ujęć wody podziemnej, zbiornika wyrównawczego wraz ze stacją uzdatniania wody i infrastrukturą towarzyszącą oraz sieci i przyłączy wodociągowych w Laskowej - Gmina Laskowa	508 777,68	489 417,83	96,19
	01095	Pozostała działalność	325 000,00	324 998,53	100,00

		Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych	325 000,00	324 998,53	100,00
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	50 000,00	46 894,70	93,79
	40002	Dostarczanie wody	50 000,00	46 894,70	93,79
		Budowa sieci wodociągowej oraz montaż studni technologicznej w miejscowości Ujanowice wraz z wykonaniem niezbędnej dokumentacji	50 000,00	46 894,70	93,79
600		Transport i łączność	271 034,00	270 994,32	99,99
	60013	Drogi publiczne wojewódzkie	13 725,00	13 725,00	100,00
		Rozbudowa DW 965 Zielona-Limanowa Etap I i II	13 725,00	13 725,00	100,00
	60016	Drogi publiczne gminne	28 600,00	28 599,23	100,00
		Odbudowa przepustu w ciągu drogi gminnej "Oborzyska" w m.Kamionka Mała	18 500,00	18 499,45	100,00
		Przebudowa drogi gminnej "Krosna - Żmiąca" w m.Krosna	10 100,00	10 099,78	100,00
	60017	Drogi wewnętrzne	203 134,00	203 095,84	99,98
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	203 134,00	203 095,84	99,98
		Przebudowa drogi "Nad Karczmą" w m.Krosna	12 600,00	12 599,98	100,00
		Przebudowa drogi "Kaleń" w m.Kobyłczyna	13 050,00	13 050,00	100,00
		Przebudowa drogi "Potoka" w m. Ujanowice	55 537,00	55 536,27	100,00
		Przebudowa drogi BANIA w m.Laskowa	41 634,00	41 633,88	100,00
		Przebudowa drogi Gwizdówka Góry w m. Sechna	13 475,00	13 472,81	99,98
		Przebudowa drogi Padółki w m. Jaworzna	35 376,00	35 372,20	99,99
		Przebudowa drogi "Osiedle nad stawami" w m. Laskowa	31 462,00	31 430,70	99,90
	60018	Działalność Funduszu Dróg Samorządowych	9 000,00	9 000,00	100,00
		Przebudowa drogi "Łęg" w m.Laskowa	9 000,00	9 000,00	100,00
	60095	Pozostała działalność	16 575,00	16 574,25	100,00
		Utwardzenie placu w centrum miejscowości Kamionka Mała	16 575,00	16 574,25	100,00
630		Turystyka	151 376,00	130 375,17	86,13
	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	21 000,00	0,00	0,00
		Zagospodarowanie działek poprzez budowę obiektów małej architektury w m.Laskowa	21 000,00	0,00	0,00
	63095	Pozostała działalność	130 376,00	130 375,17	100,00
		Zagospodarowanie stawów rekreacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m.Laskowa	130 376,00	130 375,17	100,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	10 000,00	10 000,00	100,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	10 000,00	10 000,00	100,00

		Dostawa i montaż trampoliny grunтовой na plac zabaw w centrum miejscowości Laskowa	10 000,00	10 000,00	100,00
750		Administracja publiczna	123 963,00	123 960,86	100,00
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	97 174,00	97 172,92	100,00
		Przebudowa i rozbudowa budynku Urzędu Gminy Laskowa	79 969,00	79 968,91	100,00
		Zakupy inwestycyjne	17 205,00	17 204,01	99,99
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	13 000,00	12 999,64	100,00
		Wykonanie oświetlenia świątecznego centrum Laskowej	13 000,00	12 999,64	100,00
	75085	Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	13 789,00	13 788,30	99,99
		Zakupy inwestycyjne	13 789,00	13 788,30	99,99
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	12 000,00	12 000,00	100,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	12 000,00	12 000,00	100,00
		Dotacja na zakupy inwestycyjne dla OSP Kamionka Mała -zakup samochodu	12 000,00	12 000,00	100,00
801		Oświata i wychowanie	25 934,00	25 933,27	100,00
	80101	Szkoły podstawowe	25 934,00	25 933,27	100,00
		Przebudowa ogrodzenia przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Laskowej	25 934,00	25 933,27	100,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 185 103,99	1 019 791,83	86,05
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	26 000,00	24 878,35	95,69
		Zakup kontenera hakowego KP-24 wraz z plandeką z przeznaczeniem na ustabilizowane osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Ujanowicach	26 000,00	24 878,35	95,69
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	16 236,00	16 236,00	100,00
		Utwardzenie placu - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Ujanowicach	16 236,00	16 236,00	100,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1 081 773,99	917 622,00	84,83
		Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa gazowe i biomasę (dotacja dla mieszkańców Gminy)	718 223,99	609 722,00	84,89
		Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa stałe (dotacja dla mieszkańców Gminy)	329 012,75	307 900,00	93,58
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	61 094,00	61 055,48	99,94
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	61 094,00	61 055,48	99,94
		Budowa nowych punktów oświetlenia ulicznego w Gminie Laskowa	53 714,00	53 675,48	99,93

		Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej nr 1451K Wojakowa – Sechna - Ujanowice w miejscowości Sechna	7 380,00	7 380,00	100,00
926		Kultura fizyczna	1 220 130,85	1 220 123,35	100,00
	92601	Obiekty sportowe	1 220 130,85	1 220 123,35	100,00
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Sechniej	12 300,00	12 300,00	100,00
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Żmiącej	1 184 440,35	1 184 440,35	100,00
		Budowa sanitariatów w budynku przy boisku "Orlik" w m.Laskowa etap II	23 390,50	23 383,00	99,97
		Razem	3 906 847,52	3 697 796,53	94,65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 11. Wskaźnik spłaty zobowiązań.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2019 – UCHWAŁA WPF	Plan 2019 – ZMIANA WPF	Wykonanie 2019	2020	2021	2022
1	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
1.1	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględniania ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,64%	3,83%	3,77%	4,02%	3,80%	3,67%
1.2	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,56%	3,83%	3,77%	4,02%	3,80%	3,67%
1.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,56%	3,83%	3,77%	4,02%	3,80%	3,67%
1.5	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	3,96%	3,09%	6,03%	3,52%	5,05%	6,00%
1.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan trzeciego kwartału, roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w	5,08%	5,08%	5,08%	4,16%	3,91%	3,89%

	oparcia o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)						
1.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	4,82%	5,51%	5,51%	4,59%	4,34%	3,89%
1.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

Tabela 12. Nadwyżka operacyjna

Lp.	Wyszczególnienie	2018 pw.	Plan 2019 WPF	Wykonanie 2019	2020	2021
	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy					
1.	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	1656857,08	1312411,59	2659541,68	1560384,61	2211690,00
2.	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki, a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	2117825,74	2141725,94	3529779,22	1560384,61	2211690,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 13. Analiza WPF

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019 3kw.	2019 pw.	2020	2021
1	Dochody ogółem	39 514 576,89	43 798 600,95	42 089 746,33	45 815 372,69	43 720 402,56	43 270 215,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:	38 488 798,94	40 861 303,66	39 632 073,74	43 927 505,98	41 975 211,48	42 870 615,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 432 158,00	4 164 133,00	4 298 066,00	4 338 662,00	5 169 640,00	5 345 408,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	24 518,29	23 582,57	25 000,00	42 713,93	30 000,00	31 020,00
1.1.3	z subwencji ogólnej	14 734 747,00	15 286 650,00	16 004 712,00	16 110 731,00	16 329 066,00	16 934 254,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków	17 009 089,67	17 270 189,22	14 867 608,81	18 668 267,82	15 139 237,28	15 526 539,00

	przeznaczonych na cele bieżące						
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	3 288 285,98	4 116 748,87	4 436 686,93	4 767 131,23	5 307 268,20	5 033 394,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	1 052 008,22	1 246 337,25	1 314 256,42	1 370 171,28	1 506 554,00	1 557 777,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	1 025 777,95	2 937 297,29	2 457 672,59	1 887 866,71	1 745 191,08	399 600,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	17 621,00	1 150 502,00	316 261,00	101 260,16	220 000,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	1 008 156,35	1 786 795,29	2 141 411,59	1 786 606,55	1 525 191,08	399 600,00
2	Wydatki ogółem	40 194 216,23	42 915 564,07	42 481 079,68	44 965 760,83	44 703 312,13	41 856 715,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	36 824 206,19	39 204 446,58	38 470 012,57	41 267 964,30	41 079 007,68	40 899 255,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	13 840 857,85	14 963 940,84	16 346 712,88	16 546 637,40	17 594 923,00	17 931 059,00
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	363 077,21	299 769,55	310 000,00	290 376,94	310 000,00	239 721,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	3 370 010,04	3 711 117,49	4 011 067,11	3 697 796,53	3 624 304,45	957 460,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	3 370 010,04	3 711 117,49	4 011 067,11	3 697 796,53	3 624 304,45	957 460,00
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	159 926,75	1 043 375,00	1 314 803,59	943 347,00	484 949,00	0,00
3	Wynik budżetu	-679 639,34	883 036,88	-391 333,35	849 611,86	-982 909,57	1 413 500,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	883 036,88	0,00	849 611,86	0,00	1 413 500,00
4	Przychody budżetu	2 240 703,50	1 223 690,66	1 829 314,35	1 870 237,54	2 446 409,57	0,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	1 899 000,00	762 722,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 395 346,40	0,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	337 935,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	833 583,22	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	765 429,62	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	341 703,50	460 968,66	829 314,35	870 237,54	217 479,95	0,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	341 703,50	0,00	391 333,35	0,00	217 479,95	0,00
4.4	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	1 100 095,50	1 236 490,00	1 437 981,00	1 437 981,00	1 463 500,00	1 413 500,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	1 100 095,50	1 236 490,00	1 437 981,00	1 437 981,00	1 463 500,00	1 413 500,00
5.1.1	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania					0,00	
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy					0,00	

5.1.1.3.3	innymi środkami					0,00	
5.2	Inne rozchody, niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	11 381 328,00	10 907 560,00	10 469 579,00	10 469 579,00	10 401 425,40	8 987 925,40
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

4. Zestawienie stanu kont na dzień 31.12.2019 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa – wartość księgowa w złotych

Tabela 14. Stan kont na dzień 31.12.2019 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa - wartość księgowa w złotych

Nazwa jednostki	Środki trwałe		Pozostałe środki trwałe	Zbiory biblioteczne	Wartości niematerialne i prawne	Środki trwałe w budowie inwestycje	Materiały i towary
	w tym grunty	pow. w ha					
GZOSiP Laskowa	264 498,30	-	61 242,45	-	15 196,88	-	-
ZSP Laskowa	5 636 163,87	88 585,00	678 891,16	146 839,26	30 489,18	1 094,28	5 446,71
ZSP Ujanowice	2 746 154,06	47 597,00	609 974,85	78 365,63	35 037,70	-	675,37
SP Jaworzna	895 461,15	34 633,66	318 393,44	51 122,41	11 180,27	-	-
SP Kamionka Mała	857 325,07	35 500,00	257 979,26	42 757,95	21 850,87	-	-
SP Krosna	1 114 941,59	18 442,95	218 457,18	29 284,16	9 288,16	-	233,73
SP Żmiąca	448 640,11	25 000,00	174 511,67	29 586,45	9 449,71	-	-
SP Sechna	1 795 112,25	26 000,00	175 956,17	33 569,44	6 984,04	-	-
ŚDS Ujanowice	155 000,00	-	163 374,62	-	10 334,06	-	-
GOPS Laskowa	7 995,00	-	93 877,58	-	41 664,12	-	-
UG Laskowa	75 808 419,44	3.094.406,36	527 701,49	-	341 587,25	47 561,73	-
Razem:	89 729 710,84	3 370 164,97	3 280 359,87	411 525,30	533 062,24	48 656,01	6 355,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

1. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa

Tabela 15. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa

Lp.	Nazwa	symbol	Powierzchnia ha	Wartość księgowa brutto
1.	Użytki rolne – łąki trwałe	012	1,12	110 000,00
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	017	0,0808	809,58
3.	Grunty Leśne	020	14.9029	586 902,00
4.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	021	0,05	4,00
5.	Tereny przemysłowe	031	2.0918	35 588,00
6.	Tereny zabudowane inne	032	3.1493	511 158,49
7.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	033	5.0599	68 708,47
8.	Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	034	5.9230	349 392,46
9.	Tereny komunikacyjne	040	54.1412	1 431 843,36
	Razem stan na 31.12.2019 rok		86.5189	3.094.406,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2. Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa na dzień 31.12.2019 rok

Tabela 16. Stan Mienia Komunalnego Gminy Laskowa na Dzień 31.12.2019 r.

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY LASKOWA NA DZIEŃ 31.12.2018 rok								
Lp	Wyszczególnienie mienia wg grup rodzajowych	Nr działki	Powierzchnia w ha	Miejsce położenia	Wartość Księgowa gruntu w zł	Wartość księgowa budynku lub obiektu w zł	Formy zagospodarowania	Wysokość dochodu z tytułu najmu dzierżawy
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. GRUNTY I BUDYNKI								
1	Działka zabudowana - ośrodek wypoczynkowy - park rekreacji z infrastrukturą towarzyszącą.	816	0,76	Laskowa	30 121,84	44 980,00	dzierżawa	483,37 3 087,60
2	Działka budowlana niezabudowana	819	0,33	Laskowa	8 701,59	0		0
3	Działka budowlana niezabudowana	728/2	0,05	Laskowa	4	0		0
4	Działka budowlana - tereny rekreacyjne - stawy	728/4	2,93	Laskowa	215	310 592,02		0
5	Działka budowlana niezabudowana	567/3	0,04	Laskowa	48	0		0
6.	Działka budowlana niezabudowana	567/4	0,07	Laskowa	84	0		0
7	Działka zabudowana bud. remizy OSP	812/2 7	0,24	Laskowa	32,67	661 709,93	umowa użyc.	0
8	Działka budowlana niezabudowana	812/2 9	0,08	Laskowa	10,89	0		0
9	Działka budowlana częściowo zabudowana	798/5	0,67	Laskowa	635,19	0	dzierżawa	
10	Centrum wsi Laskowa					936 676,16	pow. 250 m2	5 965,05
11	Plac zabaw					73 535,60	cz.dz. 798/5	1 224,00

12	Działka budowlana niezabudowana	795	0,12	Laskowa	10	0		0
13	Działka budowlana niezabudowana	739/9	0,21	Laskowa	300	0		0
14	Działka budowlana niezabudowana	832	0,01	Laskowa	50	0		0
15	Zieleń parkowa /park obok dworu/	802/15	1,07	Laskowa	1 258,00	0		0
16	Działka zabudowana bud. gospodarczy	818	0,21	Laskowa	170	0		0
17	Działka budowlana niezabudowana	797/1	0,1446	Laskowa	655,47	0		0
18	Działka zabudowana budynkiem Urzędu Gminy	799/1	0,14	Laskowa	630	524 977,64	najem udostep. lokalu	1 746,36
19	Urzędu Gminy							180
20	Parking przed budynkiem Urzędu Gminy				0	153 972,50		0
21	Działka zabudowana budynkiem Przedszkola, Altana ogrodowa	812/31	0,13	Laskowa	585	646 174,63	trwały	0
22	Altana ogrodowa					9 252,56	zarząd	0
23	Działka budowlana niezabudowana	496/13	0,07	Laskowa	310	0		0
24	Działka budowlana niezabudowana	496/19	0,02	Laskowa	90	0		0
25	Las gminny	01.kwi	2,94	Laskowa	131 555,00	0		0
		01.cze	2,258					0
26	Las gminny	01.mar	5,5449	Laskowa	166 347,00	0		0

27	Działka budowlana zabudowana oddana w użytkowanie wieczyste	801	0,2038	Laskowa	85 311,00	0	użytkow. wieczyste	711
28	Działka zakrzewiona	734/5	0,06	Laskowa	600	0		0
29	Działka zakrzewiona	734/3	0,01	Laskowa	100	0		0
30	Działka zakrzewiona	734/9	0,0108	Laskowa	109,58	0		0
31	Działka zabudow. budynkiem szkoły	741/1	1,75	Laskowa	88 000,00	4 422 684,13	trwały zarząd	
32	Boisko sportowe przy szkole					17 279,28		0
33	Szkolny plac zabaw z urządzeniami					215 434,05		
34	Działka zabudowa budynkiem Ośrodka Zdrowia,	800	0,27	Laskowa	9 234,00	1 529 463,49	najem, um.użycz	605,41
35	Boisko sportowe z zapleczem socjalnym	583/4	0,99	Laskowa	49 024,43	905 925,05	umowa użyczenia	0
		584/4	0,0852		2 503,00	0		0
		608/1 5	0,6116		0	0		0
		608/1 6	0,1716		0	0		0
		608/1 7	0,16		0	0		0
		609/2	0,0126		0	0		0
36	Działka pod przepompownię ścieków	336/2	0,17	Laskowa	1 500,00	0		0
37	Działka budowlana niezabudowana	712/2	0,13	Laskowa	4 000,00	0		0
38	Działka pod przepompownię ścieków	726/2 1	0,05	Laskowa	5 000,00	0		0
39	Działka niezabudowana	828/2	0,01	Laskowa	1 000,00	0		0
40	Działka niezabudowana	792/1 2	0,0518	Laskowa	35 000,00	0		0

41	Działka niezabudowana	792/10	0,0043	Laskowa	3 225,00	0		0
42	Działka leśna /las/	24	2,96	Młynne	269 000,00	0		0
43	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/4	0,0178	Ujanowice	7 020,00	0	użytk. wiecz.	49,62
44	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/5	0,17	Ujanowice	67 048,00	0	użytk. wiecz.	474,3
45	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/6	0,0243	Ujanowice	10 590,00	0	użytk. wiecz.	67,8
46	Działka zabud. budynkiem remizy OSP	171/2	0,11	Ujanowice	3 793,13	1 045 688,29	umowa użyczenia	0
	29 520,00							
47	Działka zabudowana budynkiem	284/1	0,05	Ujanowice	221,43	119 946,26	najem	34 656,60
	w którym mieści się Bank Sp., Apteka						dzierżawa	300
49	Działka budowlana niezabudowana	135/9	0,02	Ujanowice	90	0		0
50	Działka budowlana niezabudowana	135/16	0,07	Ujanowice	310	30 136,93		0
	ogrodzenie (plac zabaw)							0
51	Działka budowlana - plac zabaw	151/8	0,08	Ujanowice	350	40 325,60		0
52	Działka budowlana niezabudowana	163/12	0,0002	Ujanowice	0,72	0		0
53	Działka budowlana niezabudowana	74/10	0,0629	Ujanowice	63,52	0		0
54	Działka budowlana niezabudowana	132	0,11	Ujanowice	480	72 000,00		0
55	Działka budowlana niezabudowana	165/1	0,03	Ujanowice	0	0		0
56	Działka zabudowana	165/3	0,21	Ujanowice	87 941,75		użytk. wiecz.	523,08

57	Grunt zabudowana oczyszczalnią ścieków,	193/5	1,73	Ujanowice	17 300,00	6 040 901,27		0
	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów					74 981,12		
58	Działka zabudowana budynkiem Szkoły	140/3	0,87	Ujanowice	43 500,00	1 312 755,19	trwały zarząd	0
59	Sala gimnastyczna					940 822,84	dzierżawa	378
60	Boisko sportowe					358 156,47		0
61	Urządzenia na placu zabaw					27 807,35		0
62	Działka zabud. punktem skupu żywca	194/2	0,42	Ujanowice	15 431,10	50 123,70	najem	12
63	Działką niezabudowana	140/6	0,0037	Ujanowice	155	0		0
64	Działka budowlana niezabudowana	283/1	0,0024	Ujanowice	144	0		0
65	Działka zabud. bud. Ośrodka Zdrowia	124/1	0,21	Ujanowice	16 044,42	855 610,06	najem	23 203,48
66	Kotłownia gazowa	124/3	0,0012	Ujanowice	91,69	61 329,96		0
67	Działka niezabudowana	140/7	0,11	Ujanowice	9 942,00	0		0
68	Działka plac zabaw , Altana ogrodowa	140/9	0,0457	Ujanowice	4 097,00	10 500,00	trwały zarząd	0
69	Działka budowlana zabudow.boisk. sport.	193/1 2	0,3727	Ujanowice	73 500,00	0		0
70	Działka budowlan. zabud. boisk.sport.	304	0,0811	Ujanowice	16 000,00	0		0
71	Działka budowlana zabud. boisk.sport.	305	0,4082	Ujanowice	80 500,00	0		0
72	Działka zabud. Szkoła Podstawowa	503/1	0,68	Kamionka Mała	34 000,00	755 296,71	trw.zarząd dzierżawa	5 004,45
73	Sala gimnastyczna					1 339 258,33		0
74	Budynek Gospodarczy	503/2	0,07		3 500,00	5 317,96		0

75	Urządzenia na placu zabaw	503/4	0,03		1 500,00	10 585,87		0
76	Plac zabaw z urządzeniami					42 241,92		0
77	Działka budowlana niezabudowana	588	0,48	Kamionka Mała	31 200,00	0		0
78	Działka zabudowana	243/4	0,6996	Jaworzna	34 633,66		trw.zarząd	0
79	Szkoła Podstawowa	243/5	0,0074		366,34	754 712,34	dzierżawa	4.268,28
80	Boisko wielofunkcyjne przy szkole					376 445,05		0
81	Studnia głębinowa					29 268,00		0
82	Oczyszczalnia ścieków					48 150,00		0
83	Plac zabaw					42 241,92		0
84	Plac zabaw - nawierzchnia, ogrodzenie, domek przedszkolaka					23 509,55		0
86	Działka zabudowana	334/2	0,0048	Krosna	232,96	0	trwały zarząd	0
87	Szkoła Podstawowa	334/4	0,38		18 442,95	1 049 470,93		0
88	Studnia głębinowa					29 748,00		0
89	Plac zabaw z urządzeniami					42 241,92		0
90	Grunt pod parkingiem	188/2	0,0961	Krosna	13 893,00	101 650,66		0
91	Grunt pod parkingiem	189/2	0,0062	Krosna	1 000,00	0		0
92	Grunt zab.bud.mieszk.n r124 i b. gosp. Boisko wielofunkcyjne	189/1	0,57	Krosna	189 700,00	122 070,00		0
93				Krosna	0	425 437,01		0
	Grunt zabud. studnią	190/3	0,01	Krosna	3 300,00	0		0

94	Działka zabudowana	72/2	0,02	Kobyłczyzna	800	195 044,30		0
95	studnie głębinowe	158/2	0,17		6 800,00	0		0
96	Boisko sportowe ogrodzenie boiska	48	0,22	Strzeszyce	8 500,00	5 000,00		0
97	Działka leśna	637	0,05	Sechna	4	0		0
98	Działka zab. bud. Szkoły Podstawowej	530/1	0,19	Sechna	9 500,00	60 216,99		0
99	Budynek gospodarczy	530/2	0,02		1 000,00	7 597,00		0
100	Działka zabud. budynkiem Szkoły Podstawowej	340	0,34	Sechna	17 000,00	1 744 049,76	trwały zarząd	0
101		629	0,18		9 000,00			0
102	Plac zabaw					52 241,56		0
103	plac zabaw-ogrodzenie, zjeżdżalnia					20 142,49		0
104	Grunt niezabudowany	341	0,23	Sechna	87 000,00	0		0
105	Tereny komunikacyjne (Grunty pod drogami)	-	91,06	-		1411151,86		0
	Ogółem:		91,0578		3 337 473,47	29 732 797,87		Czynsz z najmu, dzierżawy gruntów 81114,60 Użytk. Wieczyste 1 825, 80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2015-2022 – przyjęty uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr XIII/91/15 z dnia 16 października 2015 roku

Mieszkaniowy zasób gminy stanowią lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach stanowiących własność gminy. Ilość lokali przedstawia poniższa tabela:

Tabela 17. Lokale mieszkalne w budynkach własności gminy

Położenie mieszkania		Ilość lokali
Ujanowice	- budynek ośrodka zdrowia	2
Ujanowice	- budynek usługowo-mieszkaniowy	4
Ogółem:		6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Z ogólnego zasobu mieszkaniowego wyodrębnione zostają :

- 1) dwa lokale zamienne w budynku Ośrodka Zdrowia w Ujanowicach;
- 2) dwa mieszkania chronione w budynku usługowo-mieszkalnym w Ujanowicach;
- 3) dwa lokale socjalne w budynku usługowo-mieszkalnym w Ujanowicach.

Remonty i modernizacje lokali są prowadzone w miarę zaistniałych potrzeb i możliwości finansowych gminy. Planuje się remonty i modernizacje:

- 1) Budynek usługowo-mieszkalny w Ujanowicach – wykonanie instalacji c.o., gaz, docieplenie budynku, wykonanie łazienek, remont łazienki.

Nie planuje się sprzedaży lokali z mieszkaniowego zasobu gminy.

Zasady polityki czynszowej reguluje odrębna uchwała.

Finansowanie gospodarki zasobami mieszkaniowymi prowadzone jest z dochodów pochodzących z czynszów za lokale i ewentualnych dochodów ze sprzedaży lokali oraz innych środków budżetowych.

Wysokość wydatków w kolejnych latach określana będzie w corocznych projektach budżetu, przy uwzględnieniu koniecznych kosztów eksploatacji, kosztów remontów i modernizacji lokali, a także wydatków inwestycyjnych.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych na lata 2019-2021 - przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Laskowa Nr 62/19 z dnia 12 kwietnia 2019 r.

4. Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości Gminy Laskowa oraz zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2018 r.

Gminny zasób nieruchomości obejmuje 1235 działek o łącznej powierzchni 91,0578 ha, **wg właściwości miejscowej:**

Tabela 18. Gminny zasób nieruchomości w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Wartość księgowa (zł)
1	Jaworzna	11,6479	328 730,00
2	Kamionka Mała	10,9262	246 012,20
3	Kobyłczyzna	4,1284	162 204,00
4	Krosna	6,4995	346 423,91
5	Laskowa	35,3383	976 509,37
6	Sechna	2,8688	200 304,00
7	Strzeszyce	1,9119	69 522,00
8	Ujanowice	6,6804	327 191,84
9	Żmiąca	7,4567	165 065,40
10	Młynne	2,9600	269 000,00
11	Dobrociesz	0,0138	600,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 19. Wykaz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste

Lp.	Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia (ha)	Przeznaczenie	Wartość (zł)
1	Laskowa	801	0,2038	Usługi	85 311,00
2	Ujanowice	165/3 171/4 171/6 171/5	0,21 0,0178 0,0243 0,17	Usługi	87 941,75 7 020,00 10 590,00 67 048,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

5. Udostępnienie nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu.

W latach 2019-2021 przewiduje się możliwość udostępniania nieruchomości w zakresie różnych form przewidzianych w ustawie o gospodarce nieruchomościami, t.j.: zbycie w drodze przetargowej, wdzierżawianie nieruchomości wchodzących w skład

zasobu w zależności od zainteresowania gruntami oraz nabywania nieruchomości do zasobu niezbędnych dla realizacji działań inwestycyjnych.

Tabela 20. Sposób udostępniania oraz nabycia nieruchomości

Lp.	Sposób udostępniania nieruchomości	2020
		Powierzchnia Planowane dochody
1	Sprzedaż	0,32 ha 220 000,00 zł
2	Dzierżawa i wynajem	82 440,00 zł
3	Użytkowanie wieczyste	0,6259 ha 10 658,43 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy następuje poprzez:

- zakup, zamianę, darowiznę, nieodpłatne przekazanie,
- na podstawie decyzji administracyjnych:
  - art. 5, art. 7 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.),
  - art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 roku - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.),
  - art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.),
  - pierwokup; zasiedzenie itp.

Nabywanie nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości następuje w związku z koniecznością realizacji zadań własnych oraz realizacją celów publicznych. Nabywanie nieruchomości realizowane jest w ramach posiadanych środków finansowych.

Poziom wydatków związanych z udostępnieniem zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, jest określany każdego roku przy pracach związanych z planowaniem budżetu Gminy Laskowa na kolejny rok.

Wydatki związane z udostępnianiem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości przez Gminę uzależnione będą od potrzeb określonych w budżecie Gminy na poszczególne lata. Wydatki te stanowią głównie koszt wycen, podziałów działek, rozgraniczeń, sporządzania dokumentacji geodezyjnej do regulacji stanu prawnego nieruchomości, opłat sądowych, opłat za wypisy z rejestrów gruntowych, publikacji ogłoszeń w prasie, wyłączeń gruntów z produkcji rolniczej na inne cele itp. Na rok 2020 poziom wydatków zaplanowany został na kwotę 34 000,00 zł.

W latach następnych przewiduje się utrzymanie poziomu wydatkowania środków budżetowych z tytułu gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości.

W latach 2020-2021 Gmina nie planuje aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Ostatniej aktualizacji dokonano w 2017 roku.

Gmina Laskowa gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być wykorzystane na cele rozwojowe gminy i na działalność inwestycyjną.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następować będzie poprzez m.in. sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użytkowanie, użyczenie, najem i dzierżawę bądź przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

Sprzedaż nieruchomości gruntowych następować będzie w trybie przetargów oraz w drodze bezprzetargowej – w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem.

Nie planuje się sprzedaży lokali mieszkalnych jak również lokali użytkowych.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy. W szczególności grunty i obiekty użyteczności publicznej oraz nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, głównie przeznaczone pod budowę sieci infrastruktury komunalnej i obiektów im towarzyszących.

W latach 2020-2021 zakłada się kontynuację większości zawartych dotychczas umów dzierżawy, najmu i użyczenia. Nadal będzie prowadzone gospodarowanie nieruchomościami poprzez oddawanie w najem, dzierżawę i użyczenie. Przewiduje się również regulację stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi gminne.

IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Analiza ładu przestrzennego - zagospodarowanie przestrzenne

1.1 Aktualnie obowiązujące opracowania studialne i planistyczne oraz struktura zagospodarowania przestrzennego

Gmina Laskowa posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone po raz pierwszy uchwałą Nr XXXVIII/127/2000 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 września 2000 r. W 2010 r. dokonano częściowej zmiany i aktualizacji tego studium zatwierdzonej uchwałą Nr L/267/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r. oraz aktualnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący swym obszarem 100 % terytorium Gminy w granicach administracyjnych, w tym następujące miejscowości: Laskowa, Kamionka Mała, Jaworzna, Krosna, Strzeszyce, Żmiąca, Sechna, Ujanowice, Kobyłczyzna - zatwierdzony uchwałą Nr L/268/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r., (ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 384, poz. 2656 z dnia 29 lipca 2010 r.) oraz zmieniony uchwałami:

- uchwałą Nr XXI/121/12 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 maja 2012 r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 11 czerwca 2012 r., poz. 2696),
- uchwałą Nr XXXII/211/13 Rady Gminy Laskowa z dnia 14 czerwca 2013r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 05 lipca 2013 r., poz. 4359),
- uchwałą Nr XLV/308/14 Rady Gminy Laskowa z dnia 12 listopada 2014r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 25 listopada 2014 r., poz. 6760),
- uchwałą Nr XX/137/16 Rady Gminy Laskowa z dnia 23 maja 2016r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 01 czerwca 2016 r., poz. 3289),
- uchwałą XXXII/213/17 Rady Gminy Laskowa z dnia 20 czerwca 2017 r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 29 czerwca 2017 r., poz. 4302),
- uchwałą XLVIII/305/18 Rady Gminy Laskowa z dnia 31 lipca 2018 r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 03 sierpnia 2018 r., poz. 5454),
- uchwałą XIV/119/19 Rady Gminy Laskowa z dnia 30 grudnia 2019 r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 10 lutego 2020 r., poz. 1041).

Wyżej wymienione dokumenty planistyczne są podstawą do podejmowania racjonalnych decyzji odnoszących się do kształtowania przestrzeni i ochrony środowiska na obszarze Gminy Laskowa.

Mając na uwadze potrzeby społeczne, gospodarcze i kierunki przestrzennego rozwoju Gminy - działania władz lokalnych w zakresie odpowiedniej polityki przestrzennej powinny zmierzać do:

- poprawy jakości życia mieszkańców poprzez: łatwą dostępność terenów budowlanych, placówek oświatowych, służby zdrowia, bazy sportowej i rekreacyjnej;
- zachęcenie potencjalnych Inwestorów do lokowania kapitału na obszarze Gminy, poprzez: pełne uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje, ulgi podatkowe;

- rozwoju agroturystyki jako alternatywnego źródła dochodów rolników wraz z kompleksowym produktem turystycznym. Dla Gminy Laskowa, która posiada walory przyrodnicze prowadzenie gospodarstw agroturystycznych jest jedną z pożądanych form rozwoju miejscowości.

Wykorzystując swoje walory Gmina Laskowa ma szanse w niedalekiej przyszłości na wzmocnienie swojej pozycji gospodarczej na mapie regionu. Dla prawidłowego przebiegu tego procesu ważnym byłoby stworzenie profesjonalnej bazy informacyjnej o Gminie oraz jej poszczególnych sferach: turystyczno-rekreacyjnej, gospodarczej, infrastrukturalnej, społecznej oraz środowiskowej. Wspomniane informacje promujące walory Gminy winny ukazywać się w lokalnych mediach i na portalach społecznościowych w celu przybliżenia oferty turystycznej Gminy potencjalnym rekreantom.

Gmina Laskowa – jest częścią makrostruktury gospodarczej regionu; pełni szczególną rolę w odniesieniu do całego województwa stanowiąc jednocześnie zaplecze rolnicze i rekreacyjne dla głównych ośrodków miejskich.

Według aktualnego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” Gmina Laskowa jest gminą wiejską o wiejskim charakterze zabudowy mieszkaniowej i znacznym udziale budownictwa rekreacji indywidualnej.

Cały region – wykazuje podobieństwa w zakresie ukształtowania struktury przestrzennej, w której zaznaczają się tendencje do kształtowania podstawowych układów zabudowy mieszkalno-usługowej, koncentrujących się głównie wzdłuż dróg łączących zespoły osadnicze, a głównie w dolinach rzek i potoków. Zabudowa rozproszona obejmuje głównie stoki i wzniesienia ponadlokalne.

Charakterystyczną cechą osadnictwa gminy jest jego niejednorodna struktura. Trzy jednostki strukturalne – Laskowa, Strzeszyce i Ujanowice rozwinęły się w dolinie rzeki Łososiny i charakteryzuje je zwarta zabudowa skupiająca się wokół lokalnych obszarów centrotwórczych.

Pozostałych 6 jednostek usytuowało się w dolinach potoków stanowiących dopływy rzeki Łososiny oraz na wzniesieniach. Cechuje je osadnictwo rozproszone. Po północnej stronie Łososiny usytuowane są przysiółki Laskowej: Laskowa Górna i Jabłoniec oraz wsie: Kamionka Mała, Krosna i Sechna. Po południowej stronie Łososiny rozwinęły się przysiółki Laskowej: Załupa, Rozpite oraz wsie: Jaworzna, Żmiąca, Kobyłczyzna.

Analiza funkcjonalno - przestrzenna obszaru gminy wykazała występowanie trzech podstawowych rejonów funkcjonalno-przestrzennych: leśnego, rolno-leśnego i osadniczego.

Główne funkcje gminy to rolnictwo z leśnictwem i rekreacją, funkcją uzupełniającą jest osadnictwo. Pod względem ukształtowania przestrzeni zainwestowanych – najbardziej skoncentrowane układy zabudowy występują w dolinnej części gminy. Zabudowa tworzy układy liniowe, wzdłuż dróg przebiegających w znacznej mierze – dolinami rzeki i potoków. Większe rozproszenie zabudowy występuje na stokach. Największa koncentracja usług znajduje się w Laskowej i w Ujanowicach. W pozostałych miejscowościach działają usługi podstawowe, obsługujące mieszkańców poszczególnych miejscowości. Zespoły i większe kompleksy lasów koncentrują się na północy i południu gminy, podczas gdy jej część centralna (poza terenami osadnictwa) jest głównie rejonem upraw i produkcji rolniczej o kierunku produkcji roślinnej, zwłaszcza sadownictwa oraz zwierzęcej.

1.2 Ocena aktualności MPZP i SUIKZP Gminy Laskowa

W październiku 2016 roku Wójt Gminy Laskowa dokonał analizy aktualności Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Laskowa. Przedstawiona analiza została pozytywnie zaopiniowana na sesji Rady Gminy Laskowa uchwałą Nr XXIII/159/16 z dnia 28 października 2016 roku.

Z przeprowadzonej analizy i oceny aktualności Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, że:

- obowiązujące na obszarze Gminy Laskowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych, zachowuje ważność do czasu jego zmiany i w związku z tym w bieżącej chwili nie stwierdza się konieczności zmiany tego dokumentu,
- obowiązujące na obszarze Gminy Laskowa plany miejscowe są w części dostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych oraz prawnych i realizują w pełni założenia przyjęte w aktualnym Studium, w związku z tym nie stwierdza się konieczności ich zmiany w tym zakresie,
- aktualnie planuje się – w sytuacji szczególnych i pilnych potrzeb społecznych – zmiany miejscowe dla niewielkich obszarowo terenów w granicach planowanych zamierzeń inwestycyjnych.

Gmina Laskowa obecnie jest w trakcie sporządzania lokalnej zmiany planu miejscowego, która uwzględni złożone wnioski. Zakłada się, że uchwalenie tej zmiany nastąpi z końcem 2019 roku.

Zakres uwzględnienia wniosków, szczegółowe przeznaczenie oraz warunki zabudowy i zagospodarowania terenów, określany będzie w trakcie sporządzania planów, po przeprowadzeniu stosownych analiz.

W 2020 roku planuje się przystąpić do zmiany studium, po jej przeprowadzeniu będzie wszczęta procedura opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru Gminy Laskowa, celem przeniesienia ustaleń ze studium, by stały się prawem miejscowym oraz dostosowania studium i planu do przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw.

1.3 Strategia Rozwoju Gminy Laskowa na lata 2014 – 2020

Gmina Laskowa posiada aktualnie obowiązującą strategię rozwoju Gminy Laskowa na lata 2014 – 2020 przyjęta uchwałą Nr XLIV/303/14 Rady Gminy Laskowa z dnia 27 października 2014 r.

Podkreślono w niej najistotniejsze cele rozwojowe gminy, których realizacja zapewni zrównoważony rozwój Gminy Laskowa w nowych realiach społeczno- gospodarczych kraju:

Misja strategii: **CZYSTA EKOLOGICZNIE I SILNA TRADYCJAMI LOKALNYMI GMINA LASKOWA, WYJĄTKOWYM PUNKTEM NA SZLAKACH TURYSTYCZNYCH MAŁOPOLSKI**

Realizacja Misji gminy wymaga określenia celów służących dojściu do zamierzonego w misji stanu, czyli tzw. „**celów strategicznych**”. Cele strategiczne stanowią zatem krótką listę głównych efektów działań w obszarach najważniejszych dla rozwoju gminy, które należy

osiągnąć aby zrealizować cel główny - misję. Cele strategiczne określa się na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT, mając na uwadze przyjętą wcześniej Misję Rozwoju Gminy.

Cele strategiczne, zatem działania długoterminowe, które mają za zadanie:

- utrzymać mocne strony gminy i najlepiej wykorzystać je dla jej rozwoju;
- wyeliminować słabe strony;
- wykorzystać szanse rozwoju gminy;
- uniknąć negatywnego oddziaływania zdefiniowanych zagrożeń na rozwój gminy.

Realizacja celów strategicznych uwarunkowana jest osiągnięciem celów pośrednich, jakimi są **cele operacyjne**, tym z kolei przypisane zostały wykazy konkretnych **zadań**, jakie gmina zamierza zrealizować na drodze do osiągnięcia stanu zakładanego w Misji Rozwoju.

1.3.1 Cele strategiczne

CEL STRATEGICZNY NR 1: TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU TURYSTYKI LOKALNEJ

Cel strategiczny nr 1 dzieli się na: cel operacyjny 1.1 oraz 1.2. Pierwszy z nich zakłada wykreowanie Regionalnych Produktów Turystycznych, rozszerzenie wachlarza usług, podniesienie ich jakości oraz stworzenie zróżnicowanej oferty turystycznej. Drugi natomiast przewiduje stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej gminy oraz marketingu produktu turystycznego.

CEL STRATEGICZNY NR 2: POPRAWA STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Kolejny Cel strategiczny nr 2 dzieli się na: cel operacyjny 2.1. oraz cel 2.2. Pierwszy mówi o przeciwdziałaniu bezrobociu i aktywizacji rynku pracy poprzez stworzenie warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Kolejny natomiast przedstawia zwiększenie standardu usług na terenie gminy oraz poprawie dostępu do współczesnych mediów.

CEL STRATEGICZNY NR 3: ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

Cel ten dzieli się na jeden cel operacyjny 3.1. Mówi on o dostosowaniu sieci komunikacji drogowej dla potrzeb lokalnych, rozwoju turystyki i tranzytu.

CEL STRATEGICZNY NR 4: WYKORZYSTANIE LOKALNYCH TRADYCJI ROLNICZYCH I SADOWNICZYCH W KREOWANIU NOWYCH PRODUKTÓW

Kolejny czwarty Cel strategiczny dzieli się na: cel operacyjny 4.1. oraz cel 4.2. Pierwszy mówi o wykreowaniu kierunków rozwoju rolnictwa, rolnictwa ekologicznego dostosowanego do lokalnych oraz krajowych możliwości. Cel 4.2 zakłada rozwój drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego na bazie surowców własnych.

CEL STRATEGICZNY NR 5: DZIEDICTWO KULTUROWE I SKUTECZNY SYSTEM EDUKACJI, PODSTAWĄ ZACHOWANIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

Cel strategiczny nr 5 dzieli się na: cel operacyjny 5.1, 5.2 oraz 5.3. Pierwszy z nich zakłada ochronę istniejących dóbr kultury (obiektów zabytkowych oraz krajobrazu kulturowego). Cel 5.2 podkreśla kultywowanie folkloru i tradycji lokalnych. Ostatni cel zakłada podnoszenie standardów edukacji.

CEL STRATEGICZNY NR 6: BUDOWA ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW POPRZEZ OCHRONĘ WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY

Przyjęty sposób wdrażania strategii bazuje przede wszystkim na zrealizowaniu szeregu działań i projektów przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych celów operacyjnych strategii. Część działań została zidentyfikowana i ujęta w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Są to najważniejsze projekty inwestycyjne gminy, dla których zaplanowano finansowanie z budżetu gminy i środków pomocowych UE. Za wdrożenie tych projektów będzie odpowiadał głównie samorząd gminy, bądź jednostki mu podległe (np. placówki edukacyjne). Proces przygotowania i realizacji tych projektów będzie na bieżąco monitorowany przez Urząd Gminy, zarówno od strony finansowej, jak i technicznej.

Zakłada się, że część projektów pozostanie poza ramami Wieloletniej Prognozy Finansowej i będzie wdrażana przez uprawnione do tego instytucje i podmioty, głównie w ramach bieżących i zleconych zadań.

Bardzo trudno jest określić wielkość niezbędnych środków na realizację powyższych celów. Biorąc pod uwagę ogromne potrzeby gminy w zakresie wyposażenia w podstawową infrastrukturę techniczną i społeczną, zapotrzebowanie na realizację najważniejszych projektów inwestycyjnych. Do tego dochodzi realizacja projektów niezwiązanych bezpośrednio z inwestycjami, ale ważnych z punktu widzenia rozwoju zasobów ludzkich, czy też budowania kapitału społecznego w gminie. Określenie zapotrzebowania finansowego na tego rodzaju projekty nie jest jednak możliwe, choćby z tego względu, że obecnie nie do końca wiadomo, kto i w jakim zakresie mógłby realizować projekty o charakterze nie inwestycyjnym na terenie gminy.

Głównymi źródłami finansowania powyższych celów są:

- ✓ budżet gminy,
- ✓ zewnętrzne środki publiczne (dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z Unii Europejskiej),
- ✓ środki z sektora prywatnego (np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego).

1.3.2 System monitorowania i oceny realizacji strategii

System monitorowania jest ważnym elementem w procesie wdrażania strategii. Dane z monitoringu służą do oceny skuteczności realizowanych działań i pozwalają na bardziej efektywne wydatkowanie środków publicznych.

Zakłada się, że instytucją odpowiedzialną za ogólną koordynację i monitorowanie procesu realizacji strategii będzie Urząd Gminy w Laskowej.

Zadaniem będzie w szczególności:

- zbieranie i przekazywanie partnerom społecznym i gospodarczym informacji o dostępnych źródłach finansowania zewnętrznego (kierowanie potencjalnych beneficjentów do odpowiednich instytucji),
- wyrażanie opinii co do zgodności proponowanych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z zapisami strategii,
- wydawanie opinii o zgodności planowanej inwestycji/zadania z zapisami strategii (w przypadku gdy taka opinia jest wymagana),
- inicjowanie i koordynowanie opracowania średniookresowych dokumentów programowych (np. program rozwoju bazy oświatowej, program rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego),
- informowanie społeczności lokalnej o istnieniu strategii i obranych kierunkach rozwoju, a także o postępach i efektach jej wdrażania.

Ocena postępów we wdrażaniu strategii będzie dokonywana w cyklu dwuletnim i będzie oparta o zestaw bazowych wskaźników. Poniżej zaprezentowano wybrane rodzaje wskaźników, dostosowując ich charakter do rodzaju monitorowanego celu.

Tabela 21. Wskaźniki monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Laskowa

Nazwa celu	Rodzaj wskaźnika
I. Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba publicznych punktów dostępu do internetu, ✓ liczba miejsc noclegowych na terenie Gminy, ✓ liczba punktów gastronomicznych na terenie Gminy, ✓ wielkość dochodów gminy z tytułu udziału w podatku CIT, ✓ liczba gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, ✓ liczba turystów odwiedzających gminę w ciągu roku, ✓ % budżetu gminy przeznaczonych na sport, rekreację, turystykę, ✓ nakład druków promocyjnych, ✓ liczba imprez kulturalnych, sportowych w roku, ✓ łączna długość tras turystycznych na terenie gminy
II. Poprawa standardu życia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dochód gminy na 1 mieszkańca, ✓ średni poziom zarobków

	<p>mieszkańców miasta/gminy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poziom dochodów/wydatków gminy, ✓ wskaźnik selektywnej zbiórki odpadów, ✓ odsetek mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, ✓ odsetek mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych, ✓ odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, ✓ odsetek zarejestrowanych przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców, ✓ liczba porad lekarskich i ambulatoryjnych w placówkach opieki zdrowotnej, ✓ liczba mieszkańców na 1 placówkę opieki zdrowotnej, ✓ wydatki na służbę zdrowia, ✓ liczba gospodarstw domowych posiadających dostęp do szerokopasmowego Internetu
<p>III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy, ✓ odsetek osób korzystających z sieci gazowej, ✓ ilość abonentów telekomunikacyjnych, ✓ długość wyremontowanych, zmodernizowanych dróg w km i poniesione nakłady, ✓ długość wybudowanych nowych dróg, chodników na terenie gminy wraz z poniesionymi nakładami, ✓ liczba osób objętych szkoleniem z zakresu integracji i pozyskiwania środków UE, ✓ wielkość środków zewnętrznych pozyskanych na realizację zadań własnych gminy, ✓ odsetek powierzchni gminy objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
<p>IV. Wykorzystanie lokalnych tradycji rolniczych i sadowniczych w kreowaniu nowych produktów lokalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego, ✓ liczba rolniczych grup producenckich, ✓ liczba imprez promujących lokalne tradycje i produkty gminy
<p>V. Dziedzictwo kulturowe i skuteczny system edukacji podstawą zachowania tożsamości lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba i budżet działających organizacji pozarządowych, ✓ odsetek osób z wyższym i średnim wykształceniem w gminie, ✓ odsetek dzieci objętych

	<p>wychowaniem przedszkolnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ współczynnik scholaryzacji brutto na poszczególnych poziomach edukacji, ✓ odsetek uczniów korzystających z zajęć dodatkowych/pozalekcyjnych, ✓ wielkość nakładów na inwestycje i remonty w oświacie, ✓ liczba osób korzystających z obiektów sportowych na terenie gminy,
VI.Ochrona środowiska naturalnego i budowa świadomości ekologicznej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ✓ stan powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu komunikacyjnego i promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy, ✓ roczne nakłady na ochronę środowiska w gminie

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020

Dane dotyczące zaproponowanych powyżej wskaźników dostępne są w ramach oficjalnej statystyki GUS i będą pozyskiwane m.in. z Banku Danych Regionalnych GUS, sprawozdań gminnych oraz z referatów Urzędu Gminy w Laskowej. Wskaźniki te w większości zostały wykorzystane w części diagnostycznej, przy opisie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

1.3.3 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Realizacja programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Laskowa uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr IV/37/19 z dnia 8 lutego 2019 r.

1. Zawarcie umowy pomiędzy Gminą Laskowa, a Panem Jarosławem Stożek posiadającym Lecznicę Weterynaryjną s.c. Stanisław i Jarosław Stożek 34-600 Limanowa ul. Piłsudskiego 27 w sprawie świadczenia usług weterynaryjnych, w tym zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Laskowa. Ustalono wynagrodzenie do wysokości **5 000,00 zł brutto**

Wykorzystanie środków finansowych – **1707,00 zł** (usługi interwencyjne)

2. Zawarcie umowy w dniu 4 stycznia 2019 r. pomiędzy Gminą Laskowa, a Panem Janem Michalskim „PLAMA” Jan Michalski zam. Raclawice 91, 32-222 Raclawice na „Odławianie i transport oraz utrzymanie i sprawowanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Laskowa w schronisku dla zwierząt w 2019 roku”. Ustalono wynagrodzenie do wysokości **10 000,00 zł brutto**.

Wykorzystanie środków finansowych – **2029,50 zł**

3. Zawarcie umowy w dniu 07.01.2019 r. na świadczenie usług związanych z zapewnieniem miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym w związku z celem realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2019 r. Ustalono wynagrodzenie do wysokości **700,00 zł brutto**.

Wykorzystanie środków finansowych – **0 zł**

4. Zakup karmy dla zwierząt - **0 zł**

V. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I ŚRODOWISKO

1. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

1.1. Zaopatrzenie gminy w wodę

Obszar Gminy Laskowa nie posiada całkowicie uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej. Na terenie gminy nie występują zasoby wód podziemnych, które mogłyby stanowić główne źródło zaopatrzenia mieszkańców i usług w gminie. Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z lokalnych studni kopanych i głębinowych oraz ze cieków górskich o zróżnicowanej wydajności i jakości. Na terenie gminy jest odczuwalny brak wody pitnej. Wieś Laskowa – centrum i Laskowa Górna, centrum wsi Ujanowice, Żmiąca i Strzeszyce, korzystają ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Łączna długość istniejącej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 26,97 km, na terenie gminy znajdują się 6 stacji uzdatniania wody. Do sieci wodociągowej doprowadzonych jest 689 przyłączy, co zapewnia zaopatrzenie ok. 2 900 osób. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w wodę z indywidualnych studni kopalnych, z których wodę doprowadzają do budynków mieszkalnych. W oparciu o lokalne ujęcia wykonana jest sieć wodociągowa dla miejscowości:

- Żmiąca (część wsi) – Strzeszyce,
- Ujanowice – Kobyłczyna (część wsi),
- Laskowa „Nagórze” (część wsi),
- Laskowa „Nadole” (część wsi),
- Laskowa wodociąg Gminny.

Sieci wodociągowej nie posiadają: Kamionka Mała, Jaworzna, Krosna, Sechna i część wsi Kobyłczyna.

1.2 Odprowadzanie ścieków

Zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi objęta jest część miejscowości: Laskowa, Jaworzna, Kamionka Mała, Krosna, Żmiąca, Strzeszyce, Ujanowice oraz Sechna. Miejscowość Kobyłczyna nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. W miejscowości Kobyłczyna oraz w rejonach nie objętych zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi ścieki odprowadzane są indywidualnie do szczelnych lub chłonnych dołów. Generalnie – gospodarka wodno-ściekowa wymaga dalszego porządkowania i nakładów inwestycyjnych ze względu na konieczność sanitacji całego obszaru Gminy – szczególnie rzeki Łososiny, w zlewni której położona jest Gmina Laskowa.

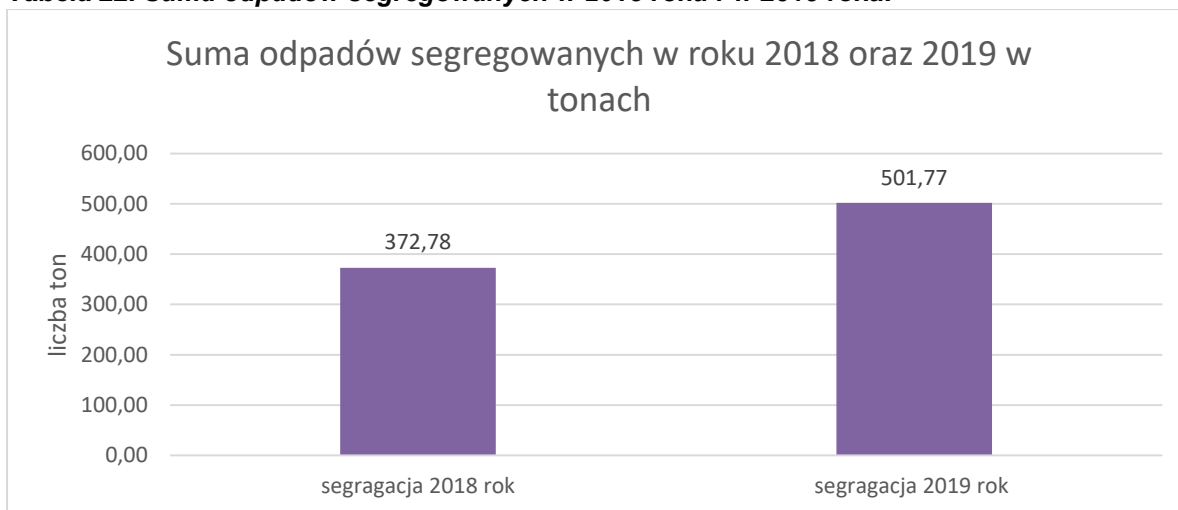
Na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków w Ujanowicach. Jest to oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna typu EKO - SBR o maksymalnej przepustowości 525 m³/d. Oczyszczalnia ścieków w Ujanowicach została rozbudowana i zmodernizowana w 2011 r. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wynosi 48,3 km.

1.3 Gospodarka odpadami

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

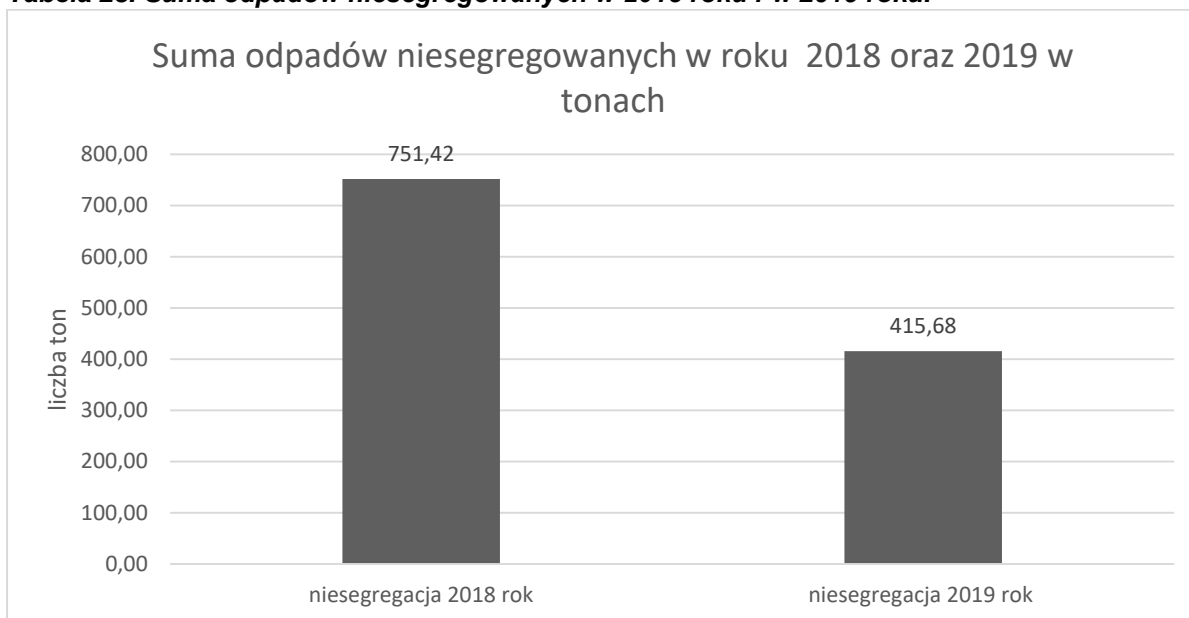
Porównanie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Laskowa w latach 2018 – 2019 przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 22. Suma odpadów segregowanych w 2018 roku i w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

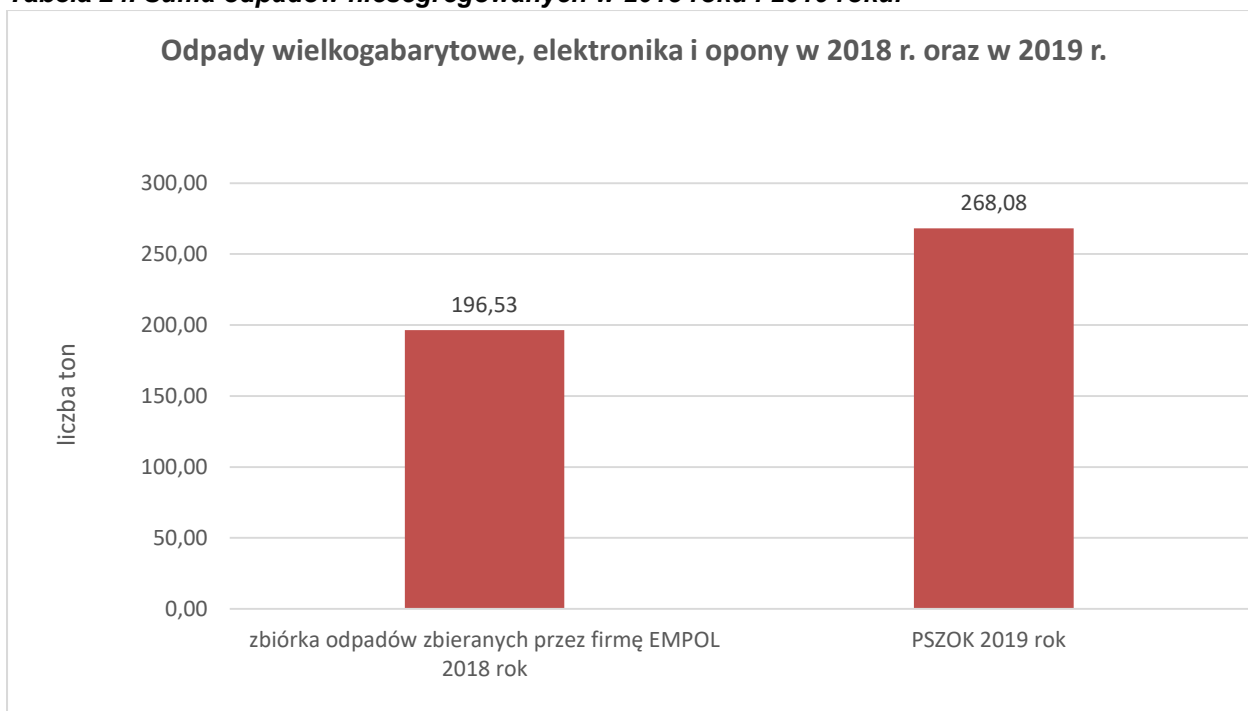
Tabela 23. Suma odpadów niesegregowanych w 2018 roku i w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

Na terenie Gminy Laskowa nie funkcjonują instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zgodnie z wymogami wszystkie odpady komunalne odebrane z obszaru gminy są zagospodarowywane na przyporządkowanych dla Gminy instalacjach regionalnych.

Tabela 24. Suma odpadów niesegregowanych w 2018 roku i 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

Na terenie Gminy Laskowa nie funkcjonują instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Cele w gospodarce odpadami komunalnymi

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto następujące cele:

- udoskonalenie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (w związku z wprowadzeniem tzw. podatku śmieciowego), co ma mieć bezpośredni wpływ na osiągnięcie poniższych celów,
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100 % mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Ze względu na budowę i strukturę tych wyrobów, stanowią one poważny problem dla zdrowia ludzi i stanu środowiska.

Gmina Laskowa przystąpiła do realizacji programu pn. „Odbiór i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Laskowa” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W ramach zadania na odbiór i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z programu RPO Województwa Małopolskiego w latach 2018-2020 wywiezionych będzie 360 ton odpadów azbestowych. W 2019 r. wywieziono 120 ton wyrobów zawierających azbest od 30 gospodarstw domowych z terenu Gminy.

1.4 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

1) **Zadanie pn: „Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa gazowe i biomasę”**

W 2019 r. podpisano 42 umowy z mieszkańcami na dofinansowanie do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. W tym 68 mieszkańców otrzymało zwrot dofinansowania. W ramach realizacji projektu wydatkowano kwotę **609 722,00 zł brutto**; w tym: **548 749,80 zł** dofinansowanie z UE, **60 972,20 zł** środki własne.

2) **Zadanie pn: „Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa stałe”**

W 2019 r. podpisano 31 umów z mieszkańcami na dofinansowanie do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. W tym 35 mieszkańców otrzymało zwrot dofinansowania. Poniesiono również wydatki na działania proekologiczne i promocyjne (druk biuletynów informacyjnych Gminy Laskowa). W ramach projektu wydatkowano kwotę **311 390,00 zł brutto**; w tym: **278 649,50 zł** dofinansowanie z UE, **29 250,50 zł** środki własne.

1.5 Plan gospodarki niskoemisyjnej

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Cel główny gmina zamierza osiągnąć przez realizację następujących celów szczegółowych:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Laskowa,
- efektywne gospodarowanie energią w Gminie Laskowa,
- promocja energii ze źródeł odnawialnych,
- redukcja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa wyznacza główny cel strategiczny rozwoju gminy, który polega na:

POPRAWIE JAKOŚCI POWIETRZA I KOMFORTU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ REDUKCJĘ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, W TYM CO₂ ORAZ OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII FINALNEJ WE WSZYSTKICH SEKTORACH ORAZ ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTYWANIA OZE NA TERENIE GMINY LASKOWA.

Większość z działań zaplanowanych do realizacji to zadania inwestycyjne polegające na: termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, instalacjach fotowoltaicznych, wymiana pieców węglowych.

Planowane działania w ramach niniejszego dokumentu zawierają zestaw działań długoterminowych oraz działania krótkoterminowe.

Obszar działań skupia się na sektorach, które wykazały największą emisję, działania dotyczące budynków użyteczności publicznej stanowią ponadto przykład dla mieszkańców.

Rysunek 2.. Plan działań inwestycyjnych

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Laskowa.

Działania realizowane w ramach Planu dotyczą zadań inwestycyjnych.

Wszystkie działania (inwestycje) zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa na lata 2017-2020, miały być realizowane na obszarze Gminy Laskowa. Obecnie na terenie Gminy Laskowa, nie znajdują się zakłady produkujące energię odnawialną. Wszystkie działania będą realizowane przez Urząd Gminy.

Działania rekomendowane do zastosowania:

TRANSPORT:

Plan rozwoju transportu, stworzenie dokumentu przez Urząd Gminy w perspektywie do 2020 roku. Stworzenie dokumentu strategicznego ukierunkowanego na stały rozwój transportu publicznego, pieszego i rowerowego mającego wpłynąć na zwiększenie udziału mieszkańców w tym transporcie. Środki na realizację zadania : Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki z budżetu Gminy. –w 2019 r. złożono wniosek o dofinansowanie w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „GEPARD II – transport niskoemisyjny. Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności” w Gminie Laskowa.

1.5.1 Działania zgodne z WPF

W trakcie realizacji planu, podjęto działania edukacyjne skierowane do mieszkańców, począwszy od dzieci i młodzieży, aż po osoby starsze. Akcje informacyjne nt. niekorzystnego oddziaływania na zdrowie, emisji związków niebezpiecznych odbywają się cyklicznie w okresie od 2017-2020 roku tak, aby edukować społeczeństwo, za działania edukacyjne odpowiedzialny jest Urząd Gminy.

Tabela 25. Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych

Działanie I	
Nazwa Działania	Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych
Adresat Działania	Mieszkańcy
Okres realizacji	2017-2020
Efekt ekologiczny - redukcja zużycia energii [MWh]	-
Efekt ekologiczny - redukcja emisji [Mg CO ₂]	754,77
Szacowany koszt działania	2 151 331,54
Szacunkowy koszt jednostkowy [zł/Mg CO ₂]	2 850,32
Źródło finansowania	RPO W Małopolskiego. Oś 4 Działanie 4 Poddziałanie 4.4.2, 4.4.3 środki z budżetu Gminy, Program PONE

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa

1.5.2 Działania fakultatywne nie ujęte w WPF:

Działania skierowane do Użyteczności Publicznej

Tabela 26. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej - panele fotowoltaiczne

Działanie I	
Nazwa Działania	Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej- panele fotowoltaiczne
Adresat Działania	Gmina Laskowa oraz podmioty które wyraziły chęć montażu OZE w badaniu ankietowym- zał. 2
Okres realizacji	2017-2020
Szacowany koszt działania	700 000,00
Szacunkowy koszt jednostkowy [zł/Mg CO ₂]	8 620,69
Źródła finansowania	RPO W Małopolskiego Oś 4 Poddziałanie 4.1.1(85% dofinansowania) środki z budżetu Gminy

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa

Technologię tą rekomenduje się z uwagi na szczególnie duże korzyści płynące z zastosowania rozwiązań opartych o energię słoneczną w obiektach, które są wykorzystywane w porze dziennej. Czas pracy instalacji fotowoltaicznej w ciągu doby uzależniony jest od długości trwania dnia. Stąd też najwyższą wydajność instalacja odnotowuje w godzinach od 8-15, co pokrywa się z czasem pracy szkół i urzędów. Dzięki czemu wytworzona energia w całości będzie mogła zostać wykorzystana na pokrycie potrzeb własnych budynków.

Dodatkowo zastosowanie inwestycji OZE na obiektach publicznych pełni funkcję edukacyjną – dane dotyczące parametrów pracy instalacji mogą zostać udostępnione publicznie w Internecie, co pozwoli na weryfikację jak prezentuje się wydajność pracy instalacji w konkretnej lokalizacji.

VI. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

1. Transport drogowy

Układ komunikacyjny Gminy Laskowa stanowi sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Przez gminę przebiega droga wojewódzka o numerze DW 965 relacji Bochnia – Limanowa oraz 3 drogi powiatowe. Stan techniczny drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych jest oceniany jako średni - głównie ze względu na niekorzystne warunki fizjograficzne i rzeźbę terenu.

Wśród dróg gminnych wyróżnia się drogi gminne klasy L – lokalne oraz drogi klasy D – dojazdowe. Drogi gminne mają nawierzchnię utwardzoną: asfaltową bitumiczną oraz tłuczniową lub nawierzchnię nieutwardzoną - gruntową. Stan techniczny dróg gminnych jest oceniany jako średni lub zły, zwłaszcza w obrębie połączeń wewnątrz poszczególnych wsi. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa zawiera poniższa tabela:

Tabela 27. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa.

Lp.	Nazwa/relacja drogi	Numer drogi
Drogi Wojewódzkie		
1.	Bochnia – Limanowa,	DW 965
Drogi Powiatowe		
1.	Laskowa – Nagórze	1612 K
2.	Młynne – Łososina Dolna	1555 K
3.	Ujanowice – Sechna	1451 K
Drogi Gminne		
Drogi Gminne KL L (lokalne)		
1.	Jaworzyna-Mordarka	K 340231
2.	Kamionka Mała-Rozdziele	K 340232
3.	Krosna-Żmiąca	K 340233
4.	Strzeszyce-Laskowa	K 340234
5.	Podjabłoniec-Sajdaki	K 340235
6.	Ujanowice-Kobyłczyna	K 340236
7.	Laskowa-Rozdziele	K 340237
8.	Laskowa-Rozpite	K 340238
9.	Laskowa-Mordarka	K 340239
Drogi Gminne KL D (dojazdowe)		
Laskowa		
1.	Wilczkówka Góry – Korab,	DG 2530010
2.	Jeziernik	DG 2530011
3.	Nowy Świat	DG 2530012
4.	Bania	DG 2530013
5.	Krawcówka – Ptaszkówka,	DG 2530014
6.	Ptaszkówka,	DG 2530015

7.	Danielówka – Gąsiorki	DG 2530016
8.	Rozpite – Dzioł,	DG 2530017
9.	Do Piechury – Michałowskiego	DG 2530018
10.	Do rzeki koło Piętonia,	DG 2530019
11.	Ptaszkówka – do Stańdy,	DG 2530020
12.	Do Frączka koło lasu gminnego,	DG 2530021
13.	Do lasu gminnego od strony Rozdziela	DG 2530022
14.	Sławętówka – Wyrąb Jabłoniec	DG 2530023
15.	Nadole	DG 2530024
16.	Dziedzicówka – Wróble	DG 2530025
17.	Do Wróbli i Michury	DG 2530026
18.	Do osiedla Kopciów i Wilczków	DG 2530027
19.	Sławętówka Cuba – Rozdziele (Krzyż)	DG 2530028
20.	Do Górnej Załpy koło Matłaga od mostu	DG 2530029
21.	Droga pod cmentarzem	DG 2530030
22.	Odrończa	DG 2530031
23.	Osiedle nad stawami	DG 2530032
24.	Stryczkówka - k. Daniela do kapliczki Na Folwarku	DG 2530033
25.	Koło Dominika do Polaka i Sajdaka	DG 2530034
26.	Do Gołębia i Bindy	DG 2530035
27.	Hojdówka	DG 2530036
28.	Do Adamczyka i Marców	DG 2530037
29.	Do Bakalarza i Sajdaka	DG 2530038
30.	Grzesiówka	DG 2530039
31.	Do Kozy, Zelka przez las	DG 2530040
Jaworzna		
1.	Zastyrze – Napole	DG 2530041
2.	Siwkówka,	DG 2530042
3.	Zagranice,	DG 2530043
4.	Piegrówka	DG 2530044
5.	Na Chałupiska koło Augustyna	DG 2530044
6.	Chałupiska koło Matłaga, Marcisza	DG 2530045
7.	Gasiówka koło Marcisza	DG 2530046
8.	Do Szkarłata	DG 2530047
9.	Kórdzielowa,	DG 2530048
10.	Rośkówka	DG 2530059
11.	Oślak	DG 2530049
12.	Do Leśniczego	DG 2530050
13.	Do Leśniczego od drogi Siwkówka,	DG 2530051
14.	Do Janasa	DG 2530052
15.	Do Padołu	DG 2530053
16.	Podółki	DG 2530054
17.	Laskowa – Jaworzna Łęg	DG 2530055
Żmiąca:		
1.	Rośkówka	DG 2530056
2.	Żmiąca – Zagranice	DG 2530058

3.	Gologóra	DG 2530059
4.	Kowalówka	DG 2530060
5.	Kowalówka	DG 2530060
6.	Żmiąca – Granice –Kobyłczyna	DG 2530061
7.	Dyksówka – Kaleń	DG 2530062
8.	Do Zawady od Michałkówki	DG 2530063
9.	Dudówka	DG 2530064
10.	Oślak (w prawo od gminnej),	DG 2530065
11.	Cuprówka	DG 2530066
12.	Żmiąca – Mocarz (Rosiek),	DG 2530067
13.	Dudkówka	DG 2530068
14.	Pietrówka,	DG 2530069
15.	Urygówka	DG 2530070
16.	Kuśnierzówka	DG 2530071
17.	Pachówka	DG 2530072
18.	Bursztynówka	DG 2530073
19.	Filipkówka	DG 2530074
20.	Górna Żmiąca	DG 2530075
21.	Krzyżakówka.	DG 2530076
Kamionka Mała:		
1.	Požogi – Olchawówka,	DG 2530077
2.	Humowo	DG 2530078
3.	Orłóka – Jastrząbka,	DG 2530079
4.	Chabejówka – Malińska	DG 2530080
5.	Górczyno – Podsoślina,	DG 2530081
6.	Kempówka – Oborzyska,	DG 2530082
7.	Czechówka	DG 2530083
8.	Za las	DG 2530084
9.	Pławecówka	DG 2530085
10.	Zadziele – Jastrząbka	DG 2530086
11.	Dziół – Naddebrze,	DG 2530087
12.	Dziół – Bednarzówka	DG 2530088
13.	Dębina – Kobyła,	DG 2530089
14.	Klepacówka	DG 2530090
15.	Piegzówka	DG 2530091
16.	Konifasowo – Podgłaszczce	DG 2530092
17.	Figłowo (Stosor – Pasionek),	DG 2530093
18.	Łagoszówka – Przyczki	DG 2530093
19.	Orłówka – Wygodny – Końców	DG 2530094
20.	Zelki od Sentyszów	DG 2530095
21.	Pustki – Rośkówka,	DG 2530096
22.	Uryga – Padoły	DG 2530097
23.	Figłówka.	DG 2530098
Krosna:		
1.	Brzezcie – Dziół	DG 2530099
2.	Zamostki	DG 2530100
3.	Przylaski	DG 2530101

4.	Jonikówka – Łaziska	DG 2530102
5.	Włodarzówka – Majchrówka,	DG 2530103
6.	Nad Karczmą – Dzioł	DG 2530104
7.	Urygówka	DG 2530105
8.	Wajdówka – Przyłaski	DG 2530106
9.	Zdebiówka – Góry	DG 2530107
10.	Kołodziejówka – Przyłaski	DG 2530108
11.	Zagroda,	DG 2530109
12.	Za Brzezina	DG 2530110
13.	Buckówka	DG 2530111
14.	Jońcówka.	DG 2530112
Strzeszyce:		
1.	Łęg – Strzeszyce	DG 2530113
2.	Centrum – Strzeszyce	DG 2530114
3.	Pogórek.	DG 2530115
Ujanowice		
1.	Potoka	DG 2530115
2.	Biała,	DG 2530116
3.	Pod Górą	DG 2530117
4.	Pod Micyną (Krężolek),	DG 2530118
5.	Ujanowice – Osiedle Centrum	DG 2530119
Sechna:		
1.	Gwizdówka – Góry	DG 2530120
2.	Nowakówka,	DG 2530121
3.	Kromolin,	DG 2530122
4.	Pajerówka	DG 2530123
5.	Zabrze – Kromolin	DG 2530124
Wieś Kobylczyna:		
1.	Od mostu do Tokarza	DG 2530125
2.	Podlesie do Rembilasa,	DG 2530126
3.	Kiławcówka	DG 2530127
4.	Garncarzówka	DG 2530128
5.	Niżna	DG 2530129
6.	Kobylczyna – Kaleń	DG 2530130

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 28. Drogi zaliczone do kategorii dróg gminnych po roku 1998 roku

LP.	Miejscowość	Nazwa drogi	Numer
1.	Laskowa	Kuligówka	604515 K
2.	Laskowa	Przez Równie k/stadionu	604516 K
3.	Laskowa	Rozumówka	604517 K
4.	Laskowa	Górna Załpa	604521 K
5.	Jaworzna	Zastyrze-Korab	604519 K

6.	Kobyłczyna- Ujanowice	Ponad rzekę	604518 K
7.	Sechna	Motakówka	604520 K
8.	Sechna	Pagórek – Wielkie Pole	604522 K

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Problemy komunikacyjne gminy wynikają z ukształtowania terenu na obszarze gminy, przede wszystkim konieczności odpowiedniego utrzymania dróg ze względu na bardzo często występujące zjawiska erozyjne i osuwiskowe oraz trudności w utrzymaniu dróg w okresie zimowym, ze względu na duże spadki w obrębie ich przebiegu.

Problem stanowi również wzmożony ruch na drodze wojewódzkiej nr 965 Bochnia – Limanowa i drodze powiatowej Młynne – Ujanowice (nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny). Główne trasy komunikacyjne, jakimi są droga wojewódzka i drogi powiatowe posiadają nienormalne parametry.

Układ komunikacyjny gminy wymaga usprawnienia. Planowane zmiany w obrębie komunikacji dotyczyć będą połączeń drogowych, stanu technicznego i parametrów dróg. Konieczne będzie ograniczenie istniejących zjazdów i wykluczenie zbyt wielkiej ilości włączeń do drogi wojewódzkiej nr 965 dla poprawy płynności ruchu oraz stromy przebieg pomiędzy przełęczą „Widoma”, a Laskową.

W związku z planowanym rozwojem komunikacji i nasilającym się ruchem drogowym należy się liczyć ze wzrostem uciążliwości związanym zwłaszcza z drogą wojewódzką nr 965 oraz drogą powiatową Młynne – Laskowa – Łososina Dolna (hałas, zanieczyszczenie powietrza, nasilenie potoków ruchu drogowego). Rozwiązania wymagać będzie również zapewnienie dojazdów do obszarów osadniczych położonych w obrębie stoków o dużych spadkach i zagrożonych procesami osuwiskowymi.

VII. OŚWIATA, KULTURA, PROMOCJA I SPORT

1. Oświata

Jednostki samorządu terytorialnego, będące organami prowadzącymi dla przedszkoli i szkół podstawowych, na które na mocy obowiązującego prawa nałożony został szeroki zakres zadań. Sposób ich realizacji przez poszczególne gminy ma istotne znaczenie dla jakości edukacji.

Jednym z istotniejszych czynników warunkujących odpowiedni poziom jest wielkość nakładów. Należy jednak zaznaczyć iż ciągły niedobór „subwencji oświatowej” w kolejnych ustawach budżetowych nie sprzyja powstaniu wspomnianej jakości oświaty, jednocześnie pociągając za sobą konieczność dopłacania przez samorząd do zadań oświatowych, niejednokrotnie kosztem rezygnacji z realizacji innych zadań publicznych.

Uwarunkowania Gminy Laskowa, gminy wiejskiej bardzo rozległej, którą tworzy 9 sołectw, mają bardzo istotny wpływ tak na sieć, jak i strukturę organizacyjną gminnych jednostek oświatowych, a tym samym na wielkość nakładów finansowych.

Tabela 29. Sieć placówek

L.p.	Placówka	Adres	Dyrektor
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	34-602 Laskowa 2	Monika Miś V-ce Dyr. Bożena Orzeł
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	34-603 Ujanowice 55	Elżbieta Sabik V-ce Dyr. Wiesława Szarek
3.	Szkoła Podstawowa	Jaworzna 111 34-602 Laskowa	Elżbieta Pajor
4.	Szkoła Podstawowa	Kamionka Mała 134 34-602 Laskowa	Wanda Chochlińska
5.	Szkoła Podstawowa	Krosna 109 34-603 Ujanowice	Katarzyna Banaś
6.	Szkoła Podstawowa	Sechna 140 34-603 Ujanowice	Maria Drożdż
7.	Szkoła Podstawowa	Żmiąca 128 34-603 Ujanowice	Agata Greń
8.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP. pw. Św. Józefa	Krosna 54 34-603 Ujanowice	s. Józefa Majchrzak

9.	Przedszkole Niepubliczne Siostry Służebniczki NMP NP. pw. Św. Teresy	34-603 Ujanowice 15	s. Małgorzata Cichoń
10.	Przedszkole Niepubliczne „Słoneczko”	34-602 Laskowa 639	Grażyna Michura
11.	Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Krasnoludki”	34-603 Ujanowice 18	Grażyna Michura

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.1 Stan organizacji

W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Laskowa była organem prowadzącym dla 2 zespołów szkolno-przedszkolnych i 5 szkół podstawowych.

Tabela 30. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa Laskowa	16	300	-	50	43	30	32	41	32	41	31
2.	Szkoła Podstawowa Kamionka Mała	9	98	22	13	13	9	5	8	13	8	7
3.	Szkoła Podstawowa Jaworzna	9	108	17	8	16	14	8	13	16	8	8
4.	Szkoła Podstawowa Krosna	9	61	7	7	9	5	5	10	8	7	3
5.	Szkoła Podstawowa Ujanowice	9	143	-	15	18	16	14	13	32	11	24
6.	Szkoła Podstawowa Sechna	9	76	14	5	7	8	3	10	10	12	7
7.	Szkoła Podstawowa Żmiąca	9	105	20	12	10	12	5	13	16	8	9
	Razem	70	891	80	110	116	94	72	108	127	95	89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Od stycznia do czerwca 2019 roku uczęszczało 138 uczniów do trzecich klas gimnazjum w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Laskowej oraz w Ujanowicach.

Ponadto w Gminie Laskowa w roku szkolnym 2019/2020 funkcjonują 4 przedszkola niepubliczne dotowane przez Gminę Laskowa.

Tabela 31. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2019/2020

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole Publiczne Laskowa	6	125
2.	Przedszkole Publiczne Ujanowice	4	96
3.	Przedszkole Niepubliczne Krosna	1	35
4.	Przedszkole Niepubliczne Ujanowice	1	23
5.	Przedszkole Niepubliczne „Słoneczko” Laskowa	2	48
6	Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Krasnoludki” Ujanowice	1	22
Ogółem:		15	349

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.2 Warunki organizacyjne

Tabela 32. Warunki organizacyjne

Wyszczególnienie	Z.Sz.P Laskowa	Z.Sz.P Ujanowice	Sz.P Jaworzna	Sz.P Kamionka Mała	Sz.P Krosna	Sz.P Sechna	Sz.P Żmiąca
Liczba pracowni komputerowych	1	1	1	1	1	1+ Cyfrowa Szkoła	1
Liczba stanowisk komputerowych	19	16	16	15	9	19	11
Liczba bibliotek	2	1	1	1	1	1	1
Liczba pracowni multimedialnych	1	1	0	0	0	0	0
Liczba świetlic szkolnych	1	1	0	0	0	0	0
Liczba stołówek szkolnych	1	1	1	1	1	1	1
Liczba dzieci korzystających z posiłków	302	158	105	89	54	60	73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.3 Kadra

Tabela 33. Średnie zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020

Wyszczególnienie		Średnie zatrudnienie	w tym:	
			nauczyciele	pozostali
		etaty*	etaty*	etaty*
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Laskowa	67,65	50,27	17,38
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Ujanowice	40,83	29,70	11,13
3.	Szkoła Podstawowa Jaworzna	23,62	20,07	3,55
4.	Szkoła Podstawowa Kamionka Mała	16,18	12,63	3,55
5.	Szkoła Podstawowa Krosna	14,16	10,61	3,55
6.	Szkoła Podstawowa Sechna	12,92	11,12	1,80
7.	Szkoła Podstawowa Żmiąca	13,50	11,20	2,30

Źródło: Dane SIO na 30.09.2019 r.

1.4 Stypendia

Komisja ds. Rozpatrywania Wniosków o Stypendium powołana Zarządzeniem Nr 134/19 Wójta Gminy Laskowa z dnia 25 lipca 2019 na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2019 roku przyznała 31 uczniom stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce i sztuce w roku szkolnym 2018/2019 na łączną kwotę 12.000,00 zł.

Stypendia otrzymało:

- 1 uczennica z Gimnazjum w Laskowej
- 12 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Laskowej
- 5 uczniów z Gimnazjum w Ujanowicach
- 4 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Ujanowicach
- 6 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Kamionce Małej
- 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej w Sechniej
- 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej w Krosnej
- 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej w Jaworznej

1.5 Jednorazowy dodatek uzupełniający

Art. 30a ustawy – Karty Nauczyciela nałożył na organ prowadzący przeprowadzenie analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń określonych w w/w ustawie, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Z przeprowadzonej analizy ustalono, że nie osiągnięto określonej średniej z czym wiązała się konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2019 rok. W miesiącu styczniu 2020 roku wypłacono dodatek wraz z pochodnymi w wysokości **173.157,17 zł.**

Tabela 34. Podział jednorazowego dodatku uzupełniającego na poszczególne jednostki

Jednostka	Stażyci	Kontrakto wi	Mianowani	Dyplomowani	Razem	Składki ZUS	Składki f-sz pracy
Sz.P. Żmiąca	0	0	2.812,58	9.842,16	12.654,74	2.163,92	254,01
Sz.P. Krosna	0	0	6.567,96	6.669,03	13.236,99	2.263,47	132,51
Sz.P. Kamionka Mała	0	0	4.112,68	7.624,12	11.736,80	2.006,95	138,71
Sz.P. Jaworzna	0	0	4.873,50	9.918,98	14.792,48	2.529,45	291,15
Sz.P. Sechna	0	0	4.635,56	6.558,13	11.193,69	1.924,02	206,72
Z.Sz.P Laskowa	0	0	6.653,54	46.250,22	52.903,76	9.094,04	1.006,90
Z.Sz.P Ujanowice	0	0	8.951,58	20.129,52	29.081,10	4.998,99	546,77
Razem	0	0	38.607,40	106.992,16	145.599,56	24.980,84	2.576,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.6 Bezpłatne Podręczniki

Ustawa podręcznikowa gwarantuje uczniom szkół podstawowych prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych. W związku z przyjętym harmonogramem wprowadzenia bezpłatnego dostępu do podręczników złożony został wniosek o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe na rok szkolny 2019/2020. W Gminie Laskowa z darmowych podręczników w klasach I - VIII szkół podstawowych skorzystało 835 uczniów. Gmina Laskowa otrzymała i rozliczyła na ten cel dotację w wysokości **71.564,48 zł.**

DOTACJA NA WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego gmina Laskowa w roku 2019 otrzymała dotację w wysokości – **416.228,01 zł.**

1.7 Programy Realizowane w Roku Szkolnym 2018/2019

„**JEŹDŹĘ Z GŁOWĄ**” jest realizowany w gminie od kilku lat. W ramach realizacji projektu współfinansowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego wzięło udział 64 uczniów z klas III, IV i V z wszystkich Szkół Podstawowych Gminy Laskowa. Zajęcia nauki jazdy na nartach prowadzone były na Stacji Narciarskiej „Laskowa – Kamionna” w Laskowej. Uczestnicy projektu mieli zagwarantowany przewóz, opiekę, sprzęt oraz 17,5 godz. nauki jazdy na nartach z instruktorem.

Gmina na realizację projektu otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 11.500,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

„**POSILEK W DOMU I SZKOLE**” w ramach tego programu Gmina Laskowa uzyskała wsparcie finansowe w wysokości 64.000,00 zł na remont kuchni i zaplecza oraz zakup wyposażenia do kuchni i jadalni w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Laskowej. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 80.000,00 zł.

„**AKTYWNA TABLICA**” Gmina Laskowa otrzymała dotację celową na zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu „Aktywna Tablica”, zakupiono po 2 tablice interaktywne dla wszystkich szkół z terenu gminy. Całkowity koszt zakupu tablic interaktywnych wynosi 122.500,00 zł w tym dotacja 98.000,00 zł.

Tabela 35. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

	Liczba			Kwota jaką w 2019 r. wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	Decyzji	Pracodawców	Młodocianych pracowników	
Nauka zawodu	28	19	28	223.417,20 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Na realizację powyższego zadania pozyskano dotację od Wojewody Małopolskiego w kwocie 223.417,20 zł, która w 100% pokryła poniesione wydatki. Zakres przygotowanych informacji nie wyczerpuje wszystkich zadań oświatowych, niektóre z nich traktuje w sposób ogólny. Oświata zawsze zajmowała poczesne miejsce zarówno w bieżącej pracy władz Gminy jak i w wydatkach budżetowych.

Zebrane informacje dają natomiast obraz stanu oświaty w Gminie Laskowa w zakresie organizacji, kadry pedagogicznej i wyposażenia.

2. Kultura

2.1 Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki

Gminny Ośrodek Kultury w Laskowej, został powołany uchwałą nr X/43/95 z dnia 28.03.1995 roku przez Radę Gminy w Laskowej. W strukturę GOK-u, którego siedzibą były

Ujanowice weszły: Publiczna Biblioteka w Laskowej oraz Publiczna Biblioteka w Ujanowicach.

W dniu 29.10.1999 roku Rada Gminy Laskowa, uchwałą nr XVIII/87/99 rozszerzyła zakres działania GOK-u, tworząc instytucję o nazwie Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej.

Początkowym lokum GOKSiT była tzw. "Agronomówka". W 2002 roku, w ramach obchodów 600 - lecia powstania wsi Laskowa, oddano do użytku nowy budynek wielofunkcyjny, z przeznaczeniem na działalność GOKSiT w Laskowej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Laskowej.

Przedmiotem działania GOKSiT w Laskowej jest:

- prowadzenie działalności kulturowej, polegającej na realizowaniu ustawowego obowiązku tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury,
- realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej i turystyki.

W 2019 roku w Bibliotece zarejestrowanych było 440 czytelników, księgozbiór w woluminach wynosił 17193. W ciągu całego 2019 roku Biblioteka odnotowała 3871 odwiedzin, wypożyczono 12454 vol., z Internetu skorzystało 209 osób, udzielono 217 informacji naukowych.

Budżet Biblioteki na zakup księgozbioru w 2019 roku: 16900,00 zł, z czego: 9000, 00 zł – dotacja celowa z Urzędu Gminy Laskowa, 7900, 00 zł - dotacja z Biblioteki Narodowej (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa).

W 2019 roku w Bibliotece zarejestrowanych było 404 czytelników, księgozbiór w woluminach wynosił 20110. W ciągu całego 2019 roku Biblioteka odnotowała 3545 odwiedzin, wypożyczono 11439 vol., z Internetu skorzystały 74 osoby, udzielono 89 informacji naukowych.

Budżet Biblioteki na zakup księgozbioru w 2019 roku: 13000,00 zł, z czego: 6000, 00 zł – dotacja celowa z Urzędu Gminy Laskowa, 7000, 00 zł - dotacja z Biblioteki Narodowej (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa).

2.2 Budżet i pracownicy GOKSiT

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w 2019 r. otrzymał dotację od Urzędu Gminy Laskowa w wysokości 614.732,00 zł.

Dotacja została rozdysponowana w całości tj. w kwocie 614.732,00 zł w ramach prowadzonej działalności GOKSiT w 2019 r. Środki pieniężne na koncie GOKSiT na 31.12.2019 r. w kwocie 2.758,87 zł są środkami własnymi ośrodka.

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej w 2019 r. osiągnął przychód w wysokości 44.306,20 zł (wynajem sali, wpłaty za naukę gry na instrumentach, obciążenia za gaz ŚDS, OSP Laskowa i OSP Ujanowice)
- Biblioteki otrzymały dotację: z Biblioteki Narodowej na zakup nowych książek w kwocie 14.900,00 zł, z Instytutu Kultury 16.600,00 zł.

Na wydatki GOKSiT rozdysponowano kwoty:

GOKSiT - 517.792,18 zł
Biblioteki - 173.494,68 zł

W tym między innymi na:

- Wynagrodzenia pracowników: 237.144,32 zł
- Wynagrodzenia bezosobowe: 67.013,00 zł

(orkiestry dęte, ogniska muzyczne, kapela Laskowioki, inne umowy zlecenie i o dzieło z występującymi artystami)

- Zakup nagród rzeczowych oraz nagrody pieniężne 39.376,53 zł
- Zakup usług pozostałych 158.748,63 zł

(organizacja imprez, obsługa techniczna, zabezpieczenie medyczne, weterynaryjne imprez, ochrona i monitoring, zaplecze gastronomiczne imprez, honoraria za koncerty, przewozy uczniów na zawody, spotkania i wyjazdy KGW)

- Pozostałe koszty związane z utrzymaniem budynków, opłaty gazu, energii, wody, ścieków, wywozu odpadów komunalnych, remonty, zakup licencji programowych oraz niezbędnych artykułów biurowych i środków czystości, opłaty ZAIKS, dzierżawy działek- Parki.

Tabela 36. Zadania Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej zrealizowane w 2019 roku.

L.P.	Zadanie – impreza:	Termin realizacji:
1.	Laskowskie kolędowanie - „Z Wesolą Nowiną..” <ul style="list-style-type: none"> • XXV Gminny Przegląd Grup Kolędniczych w Laskowej 	13.01.2019 r.
2.	Noworoczne Spotkanie dla przedstawicieli KGW z terenu Gminy Laskowa	29.01.2019
3.	Konkurs recytatorski w Laskowej: <ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Księdza Jana Twardowskiego „Śpieszmy się kochać ludzi...” 	05. 03.2019 r.
4.	Konkurs świąteczny: <ul style="list-style-type: none"> • Konkurs na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną 	14.04.2019 r.
5.	Rajd turystyczny: <ul style="list-style-type: none"> • „Beskidzkie Wyspy” 	Maj 2019 r.
6.	Promocja lokalnych walorów i produktów poprzez organizację cyklu przedsięwzięć o charakterze promocyjno – rekreacyjnym: <ul style="list-style-type: none"> • „Poznajemy Naszą Małą Ojczyznę – Odkrywamy tajemnicę Dworu Szlacheckiego w Laskowej” – cykl spotkań z młodzieżą z terenu Gminy Laskowa 	Cykl spotkań realizowanych na przełomie maja i czerwca 2019 roku
7.	Festyn: <ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych w Laskowej 	09.06.2019 r.

8.	Festyn - Powitanie lata: <ul style="list-style-type: none"> • XIX Letni Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy w Ujanowicach • Przegląd Dorobku Kulturowego i Kulinarne KGW z terenu Gminy Laskowa 	30.06.2019 r.
9.	Złaz turystyczno - rekreacyjny: <ul style="list-style-type: none"> • „Odkryj Beskid Wyspowy” - Laskowa – Kamionna – wyjście dzienne 	21.07.2019 r.
10.	Festyn: <ul style="list-style-type: none"> • XI Galicyjski Turniej Zaprzęgów Regionalnych w Ujanowicach 	28.07.2019 r.
11.	Festiwal: <ul style="list-style-type: none"> • „Festiwal Śliwki Miodu i Sera” w Laskowej 	03 – 04. 08.2019 r.
12.	Festyn: <ul style="list-style-type: none"> • Gminne Dożynki – Święto Plonów Gospodarzem Dożynek wieś Laskowa <ul style="list-style-type: none"> • XXI – Konkurs Wieńców Dożynkowych 	15.08.2019
13.	Rajd turystyczny: <ul style="list-style-type: none"> • XXII Młodzieżowy Rajd Turystyczny „Szlakiem Cmentarzy z I Wojny Światowej” • Uroczysta Msza Święta na „Jastrzębce” w Kamionce Małej w intencji Ojczyzny 	10 – 11. 11.2019 r.
14.	Konkurs historyczno - geograficzny: <ul style="list-style-type: none"> • XXII Konkurs „Wczoraj i dziś Gminy Laskowa” 	19.11.2019 r.
15.	Konkurs recytatorski: <ul style="list-style-type: none"> • XV Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży w Jaworznej 	12.12.2019 r.
16.	„Integracyjne Spotkanie Wigilijne” dla dzieci z niepełnosprawnością z terenu gminy Laskowa	20.12.2019 r.
17.	Konkurs biblioteczny: <ul style="list-style-type: none"> • Konkurs czytelniczy dla Najmłodszej Grupy Wiekowej 	31.12.2019 r.

Źródło: Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki

Ponadto GOKSiT w Laskowej wspomagał następujące przedsięwzięcia:

- 31.01.2019 r. Noworoczne Spotkanie Integracyjne dla osób samotnie mieszkających i niepełnosprawnych,
- 17.02.2018 r. Plebiscyt na najpopularniejszego piłkarza LPPN,
- 01.03.2019 r. Powiatowe Uroczystości Dni Żołnierzy Wyklętych,

- 26.03.2019 r. Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej,
- grudzień 2020 r. Wernisaż wystawy Pani Teresy Mrugacz „Barwy Krajobrazu”,
- zawody jeździeckie w skokach przez przeszkody – nagrody dla uczestników, nagłośnienie,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Parku „Fontanna” (posadzenie tuji żywopłotowych),
- charytatywny Turniej Halowej Piłki Nożnej w Kamionce Małej,
- jubileusz 35 – lecia Orkiestry Dętej w Jaworznej,
- spotkania autorskie dzieci z Ewą Stadtmuller w bibliotekach.

Lokal był wynajmowany 14 razy w tym :

- 10 osiemnastek,
- 2 spotkania rodzinne,
- 2 komunie.

Ponadto budynek wynajmowany jest na zajęcia muzyczno – ruchowe. W budynku odbywały się też zajęcia dotyczące nauki gry na instrumentach muzycznych, zajęcia ludowego muzykowania „Małopolska Szkoła Tradycji” - projekt realizowany przez MCK „Sokół” w Nowym Sączu oraz zajęcia na prawo jazdy – umowy z „OSK Oleksy” „OSK Pajor”. W salach GOKSiT w Laskowej regularnie odbywają się próby i spotkania: Koła Gospodyń Wiejskich z Laskowej, Kapeli Regionalnej Laskowioki, amatorskiego teatru.

W budynku GOKSiT w Laskowej regularnie spotyka się Grupa AA, Koło Pszczelarzy z Laskowej oraz organizowane są szkolenia dla rolników, wykłady ks. Jerzego Smolenia i inne uroczystości np. Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka organizowane przez przedszkola z naszej Gminy. Ponadto lokal użyczany był: na zebrania dla Spółki Wodociągowej, dla Związku Hodowców Gołębi Poczтовых, na zebrania wiejskie.

Tabela 37. Wykaz Pracowników GOKSiT Laskowa w 2019 r.

L.P.	STANOWISKO	ETAT
1.	Dyrektor	1
2.	Księgowy	1/2
3.	Instruktor - animator kultury – świetlica wiejska Ujanowice	1/2
4.	Sprzątaczką- Laskowa	1/2
5.	Instruktor-animator kultury- GOKSiT Laskowa	1/2
6.	Bibliotekarz PB Laskowa	1
7.	Dyrektor	1
	RAZEM	5 ETATÓW

Źródło: Materiały Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki

3. Promocja Gminy Laskowa

W 2019 roku największym działaniem promocyjnym podjętym przez Gminę Laskowa była organizacja XI Festiwalu Śliwki Miodu i Sera. Impreza odbyła się w dniach 3-4 sierpnia 2019 roku na stadionie sportowym KUKS Laskovia w Laskowej. Gwiazdy, które zaprezentowały się na laskowskiej scenie to: Anna Wyszconi, Roksana Węgiel, Andrzej Grabowski oraz Charles Daigneault – kucharz znany z programu telewizyjnego MasterChef. Jak co roku podczas Festiwalu nie mogło zabraknąć gwiazd sceny muzycznej, pochodzących z Gminy Laskowa i tak w 2019 roku wystąpili: Sylwa Zelek z pięknym recitalem, Kapela Laskowioki, Bartłomiej Jajeńnica pseudonim Celestyn oraz Mariusz Pławecki pseudonim DJ Pecki, Grupa Teatralna „Na Zawołanie” z przedstawieniem „Kopciuszek na Zawodach” w reżyserii Pani Teresy Ryś, uczestnicy zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Ujanowicach z przedstawieniem „Piękna i bestia” oraz grupa taneczna działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Turystyki w Laskowej pod opieką Izabeli Stańdo. Nie sposób pominąć oldbojów grających niegdyś w klubach sportowych z terenu Gminy Laskowa, którzy rozegrali imponujący mecz. Festiwal organizowany jest celem szeroko pojętej promocji Gminy Laskowa. Zapraszane gwiazdy skutecznie „przyciągają” publiczność z większych miast, dzięki temu lokalni wystawcy, producenci rolni, pszczelarze, właściciele gospodarstw agroturystycznych, restauratorzy i członkinie Kół Gospodyń Wiejskich, mogą prezentować zgromadzonej publiczności swoje produkty i swoją działalność. Podczas Festiwalu organizowany jest konkurs kulinarny, w którym królują potrawy przygotowane na bazie śliwki, miodu i sera. Uczestnicy Festiwalu mogą zasmakować pyszności serwowanych przez lokalnych wystawców oraz nabyć produkty charakterystyczne dla naszego regionu.

W 2019 roku wykonany został „Biuletyn Informacyjny Gminy Laskowa”, który jest kwartalnikiem drukowanym w nakładzie 1000 egzemplarzy na kwartał. W biuletynie zamieszczone są bieżące informacje dotyczące Gminy Laskowa. Rozdysponowywany jest on wśród mieszkańców Gminy Laskowa.

Z inicjatywy Księdza Prałata Andrzeja Wanata i Pana Krzysztofa Jędrzejka, Pan dr Marek Smoła przystąpił do opracowania „Monografii Parafii Laskowa”. Gmina Laskowa czynnie zaangażowała się w pomoc w zgromadzeniu materiałów archiwalnych dot. Laskowej, a przedstawiciele Urzędu Gminy Laskowa, uczestniczą w organizowanych spotkaniach roboczych.

W styczniu Gmina Laskowa zaangażowała się w organizowane przez Pana Andrzeja Palacza oraz Pana Wiesława Błoniarsza spotkanie noworoczne dla osób chorych i samotnych. Pomoc polegała na wydrukowaniu i rozesłaniu zaproszeń, zakupie części produktów spożywczych oraz pomocy w przygotowaniu sali i rozdaniu posiłków.

W lutym 2019 roku razem z Panią Wandą Majerską przystąpiono do prac polegających na opracowaniu słownika gwary laskowskiej, spisaniu legend, tradycji oraz kultury charakterystycznej dla tego obszaru. W przyszłości z pozyskanych materiałów planowane jest wydanie publikacji, dzięki której przyszłe pokolenia poznają kulturę i tradycję swoich przodków.

W dniu 27 czerwca 2019 roku, w Gminie Laskowa gościła ekipa Telewizji Polskiej. Nagrany został materiał filmowy, celem przygotowania programu pt.: „Wypad w plener 2019”. Ideą programu było pokazanie miejsc, które warto zobaczyć i odwiedzić. Położenie geograficzne, walory przyrodnicze oraz bogata oferta turystyczna sprawiają, że Gmina Laskowa jest doskonałym miejscem wypoczynku dla osób z dużych ośrodków miejskich, np. z Krakowa i jego okolic. Emisja programu odbyła się na antenie TVP3 Kraków 11 lipca o godzinie 17:40.

Wykonany został, a następnie zamieszczony na jednej z elewacji budynku sali gimnastycznej w Laskowej baner promujący Gminę Laskowa, zachęcający do wypoczynku w naszej okolicy.

Zlecona została Patrycji Florek promocja Gminy Laskowa. Patrycja jest mieszkanką Laskowej, trenuje narciarstwo alpejskie w Klubie Sportowym Narciarnia w Nowym Sączu. W roku 2019 promowała Gminę Laskowa poprzez logo Gminy zamieszczone na odzieży, którą zawodniczka nosiła podczas wszystkich zawodów i treningów, również tych organizowanych poza granicami naszego kraju.

Gmina Laskowa promowała się podczas pleneru malarskiego organizowanego w Skansenie na Jędrzejkówce w Laskowej. Plener poświęcony był rodzinie Augustynów ze Żmiącej.

W celu wsparcia gminnych pszczelarzy zakupiono 150 szt. lip miododajnych, które następnie przekazano Gminnemu Kołu Pszczelarzy z Laskowej. Wsparcie Gminy Laskowa uzyskał również Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых sekcja w Ujanowicach, dla Związku zakupione zostały puchary.

Wykonano 7 sztuk map topograficznych o wymiarach 170x907 cm przedstawiających Gminę Laskowa. Mapy wykonano celem przekazania placówkom oświatowym z terenu Gminy Laskowa. Wykonano również gadżety promujące Gminę takie jak: kubki, notatniki, breloczki, długopisy, smycze, magnesy i karteczki samoprzylepne.

W ramach promocji Gminy Laskowa zakupione zostały nagrody oraz słodycze na konkursy szkolne organizowane przez placówki oświatowe działające na terenie Gminy Laskowa m.in. konkurs Fotograficzny, konkurs „Dziwy fizyki i chemii”, wystawa „W obiektywie przeszłości”. Zakupione również zostały zabawki dla przedszkolaków z przedszkola „Chatka Małego Skrzata” biorących udział w organizowanym konkursie Kolęd i Pastoralek 2019.

Gmina Laskowa wraz z Komendą Powiatową Policji w Limanowej zorganizowała paczki mikołajowe dla dzieci z Domu Dziecka w Żmiącej. Paczki wręczył dzieciom Pan Wójt Piotr Stach wraz z Panią Komendant Policji w Limanowej.

Na antenie Radia RDN wyemitowane zostały życzenia noworoczne, które złożył Pan Wójt Piotr Stach wszystkim Mieszkańcom Gminy Laskowa oraz słuchaczom Radia RDN.

4. Sport

Jednym z priorytetów Gminy Laskowa jest rozwój sportu. Gmina Laskowa stwarza warunki oraz wpływa na rozwój form aktywności sportowej i rekreacyjnej. Corocznie w budżecie uchwalana jest kwota z przeznaczeniem na wspieranie działań z zakresu rozwoju sportu w Gminie Laskowa. Środki te przeznaczane są m.in. na prowadzenie zajęć sportowych, organizację imprez sportowych dla dzieci i młodzieży o charakterze otwartym dla mieszkańców Gminy Laskowa. Zrealizowane imprezy oraz zawody sportowe na szczeblu gminnym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim wpływają na propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy Laskowa w miejscowości Laskowa znajduje się boisko sportowe „Orlik”, z którego mieszkańcy Gminy mogą nieodpłatnie korzystać. Ponadto funkcjonują obiekty sportowe tj. siłownia zewnętrzna w Laskowej, siłownia zewnętrzna w Ujanowicach, boisko uniwersalne – wielozadaniowe w Krosnej, boisko uniwersalne -wielozadaniowe w Jaworznej, boisko sportowe w Laskowej, boisko sportowe Orlik w Żmiącej oraz boisko sportowe w Ujanowicach.

Gmina Laskowa w celu wparcia utalentowanej młodzieży, docenienia i uznania osiągnięć sportowych oraz zachęcenia do stałego podnoszenia umiejętności i poziomu sportowego przyznaje na podstawie uchwały Rady Gminy Nr LVII/295/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 października 2010 r. nagrody sportowe dla zawodników w różnych dyscyplinach sportu. W większości jest to narciarstwo alpejskie, karate, siatkówka plażowa.

Życie sportowe organizowane jest również przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Laskowej w porozumieniu z Urzędem Gminy Laskowa oraz nauczycielami wychowania fizycznego ze szkół z terenu Gminy Laskowa. Organizowane są cykle imprez sportowych, będących rywalizacją sportową zespołów szkół i szkół podstawowych w dyscyplinach takich jak: mini piłka ręczna, mini piłka nożna, mini piłka siatkowa, halowa piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, piłka nożna, piłka siatkowa, tenis stołowy oraz biegi przełajowe. Najpopularniejszą dyscypliną sportową w Gminie Laskowa jest piłka nożna i siatkowa.

Na terenie Gminy Laskowa działają m.in. następujące kluby sportowe:

- Gminny Siatkarski Klub Sportowy Laskowa
- Amatorski Klub Sportowy Ujanowice
- Katolicki Uczniowski Klub Sportowy „Laskovia”
- Ludowy Klub Sportowy „Jaworzanka”

KUKS „Laskovia” - założony w 1967 roku. Klasa A/grupa limanowska. Prezesem klubu jest Pan Paweł Tokarz. Klub liczy ok. 250 zawodników, posiada 8 drużyn: smerfiki, skrzatki, żaki, orlicy, trampkarze młodszy, trampkarze starszy, juniorzy i seniorzy. KUKS Laskovia w 2019 r. otrzymał dotację z budżetu Gminy Laskowa w wysokości 49.500,00 zł na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych - umowy zlecenia z trenerami 7.200,00 zł. Zawodnicy Laskovii uczestniczyli w rozgrywkach sportowych na terenie Gminy, a także poza jej obszarem organizowanych zgodnie z terminarzem opracowanym przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej oraz przez Limanowski Podokręg Piłki Nożnej. Zgodnie ze statutem KUKS „Laskovia” powołany jest do organizacji życia sportowego i rozwoju psychofizycznego oraz poprawy sprawności fizycznej dzieci i młodzieży Gminy Laskowa.

AKS Ujanowice - istnieje od 1999 r. Klasa A/grupa limanowska. Jego prezesem od 9.03.2019 roku jest Pan Michał Bugański. AKS Ujanowice liczy ok. 140 zawodników, posiada 4 drużyny: seniorzy, juniorzy starszy, juniorzy młodszy, młodzicy. AKS Ujanowice w 2019 r. otrzymał dotację w wysokości 43.500,00 zł na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych - umowy zlecenia z trenerami 7.400,00 zł. AKS Ujanowice w 2019 r. rozegrał 24 mecze o mistrzostwo A-klasy LPPN, w tym: 10 na wyjazdach, 14 u siebie na boisku, a także 53 spotkania o mistrzostwo II Ligi Młodzieżowej LPPN. Ponadto przeprowadzono XII turniej drużyn młodzieżowych AKS Ujanowice pomiędzy reprezentacjami sąsiednich wsi, XVI turniej trampkarzy o puchar Wójta Gminy Laskowa i XV turniej o puchar Prezesa AKS Ujanowice. Klub obchodził 20-tą rocznicę swej działalności.

LKS „Jaworzanka” - założony w 2003 roku. Klasa B/grupa limanowska. Należy do jednych z najmłodszych klubów Limanowskiego Podokręgu Piłki Nożnej. Prowadzi sekcję seniorów. Prezesem jest Pan Michał Gocal. Klub posiada 28 zawodników. LKS Jaworzanka w 2019 r. otrzymał dotację z budżetu Gminy na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu w wysokości 18.000,00 zł i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych – umowy zlecenia z trenerami 5.300,00 zł. Klub kładzie duży nacisk na planowanie i organizowanie życia sportowego młodzieży w celu rozwoju sprawności fizycznej i umysłowej oraz w prowadzeniu działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie kultury fizycznej oraz rozwijanie aktywności ruchowej. Zgodnie ze statutem LKS Jaworzanka powołany jest do organizacji życia sportowego i rozwoju psychofizycznego oraz poprawy sprawności fizycznej dzieci i młodzieży gminy Laskowa.

GSKS Laskowa - Gminny Siatkarski Klub Sportowy powstał w 2008 r. Prezesem jest Pan Stanisław Oleksy. Klub posiada ogółem ok. 40 zawodników, w tym: 1 drużynę seniorów, 2 drużyny juniorów. Jedna zawodniczka klubu sportowego reprezentuje kadrę narodową. Zgodnie ze statutem GSKS Laskowa działalność klubu oparta jest na organizacji zawodów i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej o zasięgu lokalnym i regionalnym na terenie Gminy Laskowa w miejscowości Laskowa, Ujanowice oraz udział w rozgrywkach i turniejach organizowanych w ramach współzawodnictwa sportowego przez krajowe związki sportowe oraz inne ośrodki sportu, jak również udział w rozgrywkach ligowych. GSKS Laskowa otrzymał w 2019 r. dotację z budżetu Gminy w wysokości 19.000,00 zł na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych - umowy zlecenia z trenerami 6.200,00 zł. W 2019 r. Klub osiągnął III miejsce w województwie małopolskim. Rozegrał Turniej Siatkówki Plażowej mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Laskowa, rozgrywał mecze sparingowe z drużynami z Krakowa.

VIII. POMOC SPOŁECZNA, ZDROWIE

1. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej jest jednostką organizacyjną Gminy Laskowa realizującą zadania wynikające z ustawy o:

- pomocy społecznej,
- wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Karcie Dużej Rodziny,
- świadczeniach rodzinnych,
- wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin - Za życiem,
- pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+),
- ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekuna,
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- systemie oświaty (stypendia szkolne),
- dodatkach mieszkaniowych,
- dodatkach energetycznych oraz inne zadania wynikające z przepisów szczegółowych.

Pomoc i wsparcie w Gminie Laskowa z pomocy społecznej w 2019 roku uzyskało 330 rodzin - 1135 osób, co stanowiło 13,85% wszystkich mieszkańców Gminy. Natomiast liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej wyniosła 449. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 323 osób. W Gminie Laskowa najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2019 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa - wielodzietność, ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 38. Struktura osób korzystających z pomocy.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	1	958	1 135
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2	476	449
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	361	323
Wiek 0-17	4	319	289
Wiek produkcyjny *	5	120	129
Wiek poprodukcyjny **	6	37	31

Liczba rodzin	7	241	229
Liczba osób w rodzinach	8	958	916
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)			
Ogółem	9	245	231
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	183	172
Wiek 0-17	11	144	131
Wiek 18-59	12	80	84
Wiek 60 lat i więcej	13	21	16
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY			
Liczba osób ogółem	14	252	238
Liczba rodzin	15	241	229
Liczba osób w rodzinach	16	958	916
KONTRAKT SOCJALNY			
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	5	9
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	6	9

Źródło: GOPS Laskowa

Pomoc i wsparcie w Gminie Laskowa z pomocy społecznej w 2019 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 151 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 305 osób. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 4 osób i wyniosła 84.458,00 zł. W 2019r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniono 2 asystentów rodziny na umowę zlecenie.

Decyzję o przydzieleniu asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Laskowej na podstawie wniosku pracownika socjalnego lub Postanowienia Sądu Rodzinnego. W 2019r. asystenci rodziny objęli pomocą 7 rodzin, z tego na wniosek pracownika socjalnego po dokonaniu analizy sytuacji rodzin w 2 rodzinach i w czterech rodzinach zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny. Ponadto w 2019r. asystent objął swoją pomocą jedną rodzinę, gdzie zdiagnozowano u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Decyzja Kierownika o przydzieleniu rodzinie asystenta z ustawy „Za życiem” następuje na wniosek osoby zainteresowanej, w tym przypadku matki dziecka.

Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2019 roku sfinansowany został z dotacji budżetu państwa przez Wojewodę na kwotę: 4800,00 zł i ze środków własnych na kwotę: 19244,36 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje specjalistyczne wsparcie w ramach działania Punktu Konsultacyjnego Informacji Wsparcia i Pomocy. Adresatami tych działań są rodziny, w których występuje przemoc, alkoholizm w rodzinie, choroba psychiczna rodziców,

zagrożone wykluczeniem społecznym i borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystają z indywidualnych porad specjalistycznych.

W 2019 r. porad udzielali: psycholog, psycholog – duchowny, specjalista do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz terapeuta uzależnień. W/w specjaliści zatrudnieni byli ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ze środków Programu Rozwoju Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej współpracuje z Caritas Archidiecezji Krakowskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w zakresie nieodpłatnej dystrybucji artykułów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących oraz parafialnymi oddziałami Caritas. W 2019r. z tej formy pomocy skorzystało 281 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej w 2019r. realizował dodatkowe działania w ramach programu Rozwój Pomocy Społecznej.

W ramach programu realizowane były następujące działania:

1. zorganizowanie spotkań indywidualnych z terapeutą uzależnień dla rodzin/osób uwikłanych w problem przemocy i choroby alkoholowej;
2. zorganizowano spotkania grupowe z psychologiem dla opiekunów osób z niepełnosprawnością/długotrwale chorych i ich rodzin;
3. zorganizowano spotkania grupowe z psychologiem dla osób starszych;
4. zorganizowano Szkołę dla Rodziców i Opiekunów;
5. zorganizowano warsztaty w ramach Treningu Umiejętności Społecznych dla młodzieży szkolnej.

Realizacja powyższych działań była realizowana z dotacji Wojewody w kwocie 35470,00 zł oraz środków własnych 9130,00 zł.

Od 2011r. w Gminie Laskowa działa Zespół Interdyscyplinarny, który swoją działalnością obejmuje rodziny, w których jest wszczęta procedura Niebieskiej Karty (z uwagi na podejrzenie stosowania przemocy). W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego tworzy się grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Do zadań Zespołu należy realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy przez:

- integrowanie i koordynowanie działań specjalistów różnych dziedzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania w sytuacjach występowania przemocy w rodzinie;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu przeciwdziałania temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- planowanie strategii postępowania w konkretnych przypadkach przemocy oraz problemów dzieci i młodzieży, z udziałem niezbędnych instytucji;
- opracowanie metod i sposobu przekazywania informacji o prowadzonych działaniach.

W 2019 roku Zespół Interdyscyplinarny nadzorował 12 rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, w tym 9 przypadków były to rodziny u których w/w procedura wszczęta była w 2018 roku i kontynuowana w 2019 roku, a w stosunku do 3 rodzin procedura wszczęta była w 2019 roku.

W sprawach w/w rodzin pracowało 12 grup roboczych, które odbyły łącznie 23 spotkania.

W roku 2019 w stosunku do rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy zastosowano następujące działania:

- w przypadku 9 rodzin prowadzone było postępowanie karne z art. 207 kk;
- w przypadku 7 rodzin zastosowano dozór kuratora (Wydział Karny);
- w przypadku 4 rodzin zastosowano dozór kuratora (Wydział Rodzinny i Nieletnich);
- w przypadku 2 rodzin udzielane było wsparcie asystenta rodziny;
- w sprawie 4 rodzin przekazano informacje na Policję/do Sądu o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie;
- w przypadku 8 osób skierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem zobowiązania do leczenia odwykowego;
- 4 rodziny pomimo zakończenia procedury Niebieskiej Karty zostały objęte monitoringiem.

W roku 2019 w przypadku 7 rodzin zakończono procedurę Niebieskiej Karty, w tym:

- ✓ w 5 rodzinach z uwagi na ustanie przemocy
- ✓ w 2 rodzinach z uwagi na brak zasadności prowadzonych działań.

W związku z przemocą, bądź podejrzeniem przemocy w rodzinie wspólnie z Policją przeprowadzono 12 interwencji oraz 94 wizyty monitorujące.

Tabela 39. Formy pomocy udzielanej przez GOPS w Laskowej w latach 2018 i 2019r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok 2019
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASIŁEK STAŁY			
Liczba osób	1	25	26
Kwota świadczeń w złotych	2	133 687	139 197
W tym: (wiersze 3-6)			
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących			
Liczba osób	3	20	21
Kwota świadczeń w złotych	4	120 207	125 647
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie			

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok 2019
Liczba osób	5	5	5
Kwota świadczeń w złotych	6	13 480	13 550
ZASIŁEK OKRESOWY			
Liczba osób	7	84	90
Kwota świadczeń w złotych	8	187 070	181 903
W tym: (wiersze 9-16)			
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	9	9	14
Kwota świadczeń w złotych	10	18 141	34 782
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	11	46	51
Kwota świadczeń w złotych	12	106 365	104 434
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	13	30	32
Kwota świadczeń w złotych	14	37 262	32 538
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM			
Liczba osób	19	107	115
Kwota świadczeń w złotych	20	120 753	122 050
W tym: (wiersze 21 - 22)			
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"			
Liczba osób	21	48	65
Kwota świadczeń w złotych	22	60 950	74 696
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
POSIŁEK OGÓŁEM			
Liczba osób	25	319	289
Kwota świadczeń w złotych	26	127 421	100 163
W tym: (z wierszy 25 - 26)			
DLA DZIECI			
Liczba osób	27	319	289
Kwota świadczeń w złotych	28	127 421	100 163
W tym (z wierszy 25-26):			
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu"			
Liczba osób	29	319	289
Kwota świadczeń w złotych	30	127 421	99 917
W tym (z wierszy 29-30):			
DLA DZIECI			

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok 2019
Liczba osób	31	319	289
Kwota świadczeń w złotych	32	127 421	99 917
SCHRONIENIE			
Liczba osób	33	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0
UBRANIE			
Liczba osób	35	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU			
Liczba rodzin	37	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	39	3	4
Kwota świadczeń w złotych	40	71 593	84 546
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA			
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	6	7
Liczba rodzin wspierających	42	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	1	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	650	3 865

Źródło: GOPS Laskowa

Od lipca 2019r. wprowadzono zmiany do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia niezależnie od dochodu. Liczba rodzin pobierających w roku 2019 świadczenie wychowawcze wyniosła 963 (na 1764 dzieci). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 10.483.813,09 zł.

Liczba pobierających w roku 2019 zasiłek rodzinny wyniosła 557 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego z dodatkami wyniosła 2487824,37 zł (w tym jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka). Kwota świadczeń opiekuńczych (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy) wyniosła 801432,00 zł. Kwoty te nie uwzględniają zwrotów nienależnie pobranych świadczeń. Innym świadczeniem rodzinnym jest świadczenie rodzicielskie, przysługujące osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Z tego świadczenia w roku 2019 skorzystały 32 rodziny na 36 dzieci na kwotę 228327,00 zł. Zasiłek dla opiekuna wypłacano do 13 osób na kwotę 89960,00 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2019r. ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało 9 rodzin dla 15 osób uprawnionych. Wypłacono łącznie kwotę 66800,00 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 04 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin - Za życiem - w przypadku urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w kwocie 4000,00 zł. W 2019r. GOPS w Laskowej nie wypłacał powyższego świadczenia - nie wpłynął żaden wniosek. Od 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. wprowadzono rządowy program „Dobry start” . Świadczenie wynosi jednorazowo 300,00 zł na dziecko. W 2019r. wypłacono świadczenie „Dobry start” na kwotę 394200,00 zł - tj. dla 1314 dzieci (dla 853 rodzin).

Tut. Ośrodek realizuje również ustawę o Karcie Dużej Rodziny. W roku oceny złożono 266 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny i wydano 586 Kart tradycyjnych oraz 146 Kart elektronicznych.

GOPS w Laskowej realizuje również stypendia szkolne dla uczniów z rodzin spełniających kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej tj. 528 zł na osobę w rodzinie. Z tej formy pomocy w I półroczu 2019r. skorzystało 275 uczniów, w II półroczu 251 uczniów. Łączna kwota wypłaconego świadczenia w 2019r. wyniosła 130150,00 zł.

W roku 2019, kadra Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na 31-12-2019r.) liczyła 11 osób w tym:

- kadra kierownicza 1 osoba,
- pracownicy socjalni 5 osób (w tym jeden na zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie macierzyńskim),
- pozostali pracownicy 5 osób (księgowa, podinspektor do spraw 500+, opiekunka środowiskowa oraz 2 osoby - pomoce administracyjne do obsługi świadczeń rodzinnych, KDR, stypendiów szkolnych).

Spośród zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej pracowników, 10 posiada wykształcenie wyższe (w tym wszyscy pracownicy socjalni), 1 osoba wykształcenie średnie. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 3 pracowników socjalnych.

Powyższe dane nie uwzględniają osób zatrudnionych na umowę zlecenie. Na umowę zlecenia tut. Ośrodek zatrudniał w 2019r. dwóch asystentów rodziny, jedną opiekunkę wykonującą usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, dwie osoby wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (logopedyczne, rehabilitacyjne), prawnika do obsługi prawnej Ośrodka, informatyka obsługującego sprzęt i oprogramowanie Ośrodka.

2. Zdrowie

Obecnie na terenie Gminy Laskowa funkcjonują dwa zakłady opieki zdrowotnej:

- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej**

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej działa w oparciu o statut SPZOZ w Laskowej, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, regulamin organizacyjny, umowę zawartą z NFZ MOW w Krakowie i wiele innych aktów normatywnych.

W roku 2019 podobnie jak w latach poprzednich SPZOZ w Laskowej świadczył bezpłatne usługi w zakresie Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz rehabilitacji ambulatoryjnej w ramach umowy zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Ponadto za zgodą właściciela nieruchomości, tj. Gminy Laskowa, dokonuje wynajmu gabinetów na świadczenia komercyjne, takie jak poradnia ginekologiczna, endokrynologiczno - diabetologiczna oraz usługi fizjoterapeutyczne, jak również kilka razy w roku został wynajęty gabinet dla świadczenia usług optycznych.

W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej udzielane były świadczenia przez:

- **Lekarzy w Gabinetach POZ**, w których zostało przyjętych **29071** pacjentów (tj. średnio około **2422** osoby w miesiącu) oraz zostało wykonanych **239** wizyt domowych.
- **Pielęgniarki Środowiskowo- Rodzinne**, które wykonały **4938** zabiegów w domu pacjenta i **175** wizyt patronażowych.
- **Pielęgniarki zabiegowe**, które wykonały **1409** zabiegów, **1286** szczepień u dzieci w wieku od 0-18 roku życia, **286** szczepień zalecanych u dzieci i dorosłych oraz **567** bilansów w wieku przedszkolnym i u dzieci zadeklarowanych w naszym zakładzie.
- **Pielęgniarkę szkolną**, która wykonała **2053** badania przesiewowe, bilansowe, profilaktyczne oraz pomoc doraźną. Bilanse u dzieci szkolnych z Laskowej lekarz wykonywał w gabinecie pielęgniarki szkolnej, natomiast ze szkół w Jaworznej, Kamionki Małej oraz u dzieci, które nie zgłosiły się w gabinecie szkolnym zostały wykonane w Ośrodku Zdrowia. Dzięki tym badaniom wykryto wiele uchybień zdrowotnych, co z kolei pozwoliło na wczesne leczenie.
- **Fizjoterapeutów w ramach rehabilitacji ambulatoryjnej**, z której skorzystało wielu pacjentów, szczególnie z naszej gminy. Średni czas oczekiwania na te zabiegi wynosi około 270 dni, natomiast pacjenci ze znacznym stopniem niepełnosprawności przyjmowani są w ciągu 7 dni.

SPZOZ w Laskowej współpracuje w ramach umowy z podwykonawcami, tj.

- **NZOZ- em w Pcimiu - Laboratorium w Limanowej** – gdzie codziennie od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 16.00 pobierany jest materiał do badań. Natomiast w Ośrodku Zdrowia w Laskowej czynny jest punkt pobrań krwi we wtorki i czwartki od 07.30 do 09.00 ,
- **NZOZ-em- Bor Med w Krasnych Lasocicach** – w ramach badań USG
- **Szpitałem Powiatowym w Limanowej** - w ramach badań RTG i SPIROMETRII, a także USG

Wszystkich badań laboratoryjnych i diagnostycznych zostało wykonanych **26720** - w tym przez pielęgniarki wykonano **1038** badań (Ekg, OB, Cukier) w miejscu udzielania świadczeń i podczas wizyt domowych.

Na istotną uwagę zasługuje fakt, iż SPZOZ w Laskowej zostało wykonanych **598** badań na własnym aparacie USG, co zwiększyło dostępność do tych badań dla naszych pacjentów. W naszym zakładzie organizowane były również bezpłatne badania słuchu i mammografii w ramach programów zdrowotnych, z których skorzystało **76** osób. Sukcesywnie prowadzona jest działalność oświatowo – zdrowotna na terenie zakładu i w szkołach poprzez pogadanki, ulotki, gazetki itp. w/g planu pracy z uwzględnieniem Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2021. Całodobową ambulatoryjną i wyjazdową

opiekę lekarską i pielęgniarską sprawowały zakłady, które podpisały umowę na w/w usługi. Najbliższym zakładem na naszym terenie jest Szpital Powiatowy w Limanowej. Opieka całodobowa polega na świadczeniu usług przez podmioty lecznicze, które podpisały umowę z NFZ. Ich zadaniem jest udzielanie bezpłatnych świadczeń zdrowotnych dla naszych pacjentów codziennie od godz. 18 do 8 rano dnia następnego i całodobowo w soboty, niedziele i święta. Nasz podmiot leczniczy cały czas śledzi komunikaty MOW NFZ w Krakowie w sprawie ogłoszenia konkursu ofert na dodatkowe świadczenia medyczne z zakresu Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej, jednak od 2010 roku nie zostały ogłoszone żadne konkursy dla nowych podmiotów w tym zakresie. Cały czas Oddział w Krakowie aneksuje umowy dotychczasowym świadczeniodawcom (od 2010 roku). Ze względu na to, że do konkursu ofert należy przygotować się wcześniej, to znaczy należy wyposażyć gabinety lekarskie w odpowiedni sprzęt, to SPZOX w Laskowej od 2017 r. po odbiorze nowej części budynku, wyposażył ze środków własnych gabinety w specjalistyczny sprzęt. Aby ten sprzęt nie marnował się i nie tracił na wartości, podjęto decyzję w sprawie wynajmu gabinetu lekarskiego na usługi komercyjne z endokrynologii i diabetologii oraz ginekologii Usługi te cieszą się dużym powodzeniem.

Aby zapewnić dodatkowe świadczenia musimy dostosować poddasze na nowej części budynku tak, aby pomieszczenia do działalności medycznej odpowiadały wymaganiom sanitarno – epidemiologicznym, jak i warunkom kontraktowania z NFZ, dlatego SPZOX planuje wykończenie poddasza w nowo wybudowanym budynku. W chwili obecnej we współpracy z Gminą Laskowa próbujemy uzyskać środki z PFRON na dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych. SPZOX w Laskowej cały czas dąży do sumiennego i rzetelnego wykonywania swoich obowiązków zgodnie z przyjętymi zasadami etyki i przepisami prawa mające na uwadze najwyższe dobro i zadowolenie pacjentów.

W SPZOX w Laskowej na dzień 31.12.2019r. pracowało 21 osób, a w tym:

umowa o pracę:

2 lekarzy	-	2 etaty,
6 pielęgniarek	-	5,25 etatu,
2 rejestratorki medyczne	-	1,5 etatu,
1 główna księgowa	-	1 etat,
1 sprzątaczką	-	1 etat,
1 fizjoterapeuta	-	6/7 etatu.

umowy zlecenia-tzw. kontrakty :

- 5 lekarzy zatrudnionych na kontrakcie lekarskim (w przeliczeniu ok. 2 etaty)
- 3 fizjoterapeutów zatrudnionych na kontraktach (w przeliczeniu ok 2 etaty)

Ponadto w SPZOX w Laskowej w ciągu 2019 r. były zatrudniane osoby na umowy zlecenia dotyczące prac gospodarczych oraz usług lekarskich i pielęgniarskich.

Dbając o najwyższy poziom udzielanych świadczeń pracownicy stale podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w różnego rodzaju szkoleniach, kursach i naradach niejednokrotnie poświęcając swój prywatny czas.

W 2019 r. wyzwaniem SPZOX było wprowadzenie e-recept, jednak dzielnie z tym uporali się lekarze. Jednak należy popracować nad tym, aby pacjenci założyli sobie INTERNETOWE KONTA PACJENTÓW (IKP), bo wtedy sens tych e-recept byłby dużo bardziej zauważalny dla samych pacjentów.

Natomiast wyzwaniem dla zakładu w 2020r. będzie dostosowanie jednostki do kolejnego etapu informatyzacji dokumentacji medycznej czyli stosowania e-skierowania.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej wszystkie zadania realizował z własnych środków, które samodzielnie wypracował. Warunkiem koniecznym do dalszego systematycznego rozwoju placówki jest stałe inwestowanie, umożliwiające odtwarzanie istniejącego potencjału i stworzenie nowej i szerszej oferty, a przy tym kierowanie się dbałością o finanse publiczne i kondycję finansową zakładu, która obecnie jest dobra. Jest to skutek ciężkiej pracy, efektywnego zarządzania, wykwalifikowanego personelu medycznego, jak i zarządzającego.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ujanowicach** - Na terenie placówki funkcjonują: gabinet internistyczny, ginekologiczno - położniczy, pediatryczny, stomatologiczny oraz punkt szczepień i laboratorium.

W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ujanowicach zatrudnionych jest:

- 4 lekarzy
- 5 pielęgniarek
- 1 laborant
- 1 położna
- 1 sprzątaczką

Usługi w zakresie księgowości, BHP, informatyki dla NZOZ w Ujanowicach świadczą podmioty (firmy) zewnętrzne.

Ponadto na obszarze Gminy znajdują się trzy apteki: „VITA” w Laskowej, „Nowa” w Laskowej oraz „Nowa” w Ujanowicach.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego. Funkcjonuje od 1 października 2006 roku. Dom przeznaczony jest dla 28 osób dorosłych, typu A,B, czyli osób wykazujących zaburzenia psychiczne oraz osoby z niepełnosprawnością intelektualną, które aktualnie nie wymagają leczenia szpitalnego. Zajęcia organizowane są od poniedziałku do piątku, przez osiem godzin dziennie tj. od 7: 30 do 15:30. Uczestnicy mają zapewniony dowóz na zajęcia, a także odwóz po zajęciach. W 2019 roku wsparciem objętych zostało 31 osób. ŚDS swoją działalnością obejmuje Gminę Laskowa, Gminę Iwkowa oraz Gminę Łososina Dolna. Uczestnicy mają zapewniony transport nowym samochodem, dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W 2020 roku realizowany jest roczny plan pracy jednostki zatwierdzony Zarządzeniem Nr 255/19 Wójta Gminy Laskowa z dnia 30 grudnia 2019 r.

Każdy uczestnik ma opracowany indywidualny plan wspierająco – aktywizujący dostosowany do własnych potrzeb i możliwości. Plany realizuje się poprzez treningi prowadzone w poszczególnych pracowniach: kulinarnej, rękodzielniczej, edukacyjnej, plastycznej, rehabilitacyjnej, komputerowej, stolarskiej, relaksacji i muzykoterapii. Szczególną uwagę w jednostce zwraca się na trening funkcjonowania w życiu codziennym. Przekłada się to na zwiększenie samodzielności. W ramach treningu umiejętności kulinarnych, uczestnicy jednostki zapewniony mają gorący posiłek. Prowadzone są także rozmowy terapeutyczne, cotygodniowe zebrania społeczności domu, utrzymywane są relacje z rodzinami. ŚDS organizuje wyjścia, spacer, spotkania, wyjazdy również korzystając

z dostępnej komunikacji publicznej. Uczestnicy uzyskują wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych. Organizowane były wyjazdy do kina, na wycieczki krajoznawcze, spotkania towarzyskie, wyjścia do biblioteki. W ramach treningu umiejętności spędzania wolnego czasu organizowane były gry zespołowe, edukacyjne, terapeutyczne, cieszące się ogromnym zainteresowaniem. Ważną częścią działalności były imprezy integracyjne, kulturalne. Korzystamy z lokalnych atrakcji turystycznych. ŚDS przygotował również uczestników do występów teatralnych, scenicznych.

ŚDS współpracuje z wieloma instytucjami tj.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łososinie Dolnej oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwkowej, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Ośrodek Zdrowia w Ujanowicach i w Laskowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej, Kościół, Szkoły, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednostki o tym samym profilu działania, Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W jednostce zatrudnionych jest 9 osób: Kierownik, Główny Księgowy, Główny Specjalista – Fizjoterapeuta, trzech Terapeutów, Młodszy Opiekun, Pedagog, Kierowca. W ramach umowy zlecenia zatrudniamy Psychologa.

4. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowia.

Stosownie do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz.2137 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy. Zakres zadań ujęty jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanym co roku przez Radę Gminy.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na 3. miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Konsekwencje nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko samych osób pijących, ale często ofiarami są dzieci i młodzież, które cierpią z powodu picia rodziców. Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym obejmują schorzenia psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem i przemocą oraz demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia kariery zawodowej. Problemy alkoholowe to również społeczne koszty: picie alkoholu jest jedną z przyczyn spadku wydajności pracy, powoduje absencję, wypadki i obniżenie jakości pracy; ma związek z wieloma przypadkami łamania prawa, przestępstwami, rozbojami i samobójstwami. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Działania w tej kwestii są działaniami długofalowymi, gdyż specyfika tej problematyki uniemożliwia szybkie rozwiązania. Dużą rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która inicjuje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadanie prowadzenia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Do GKRPA działającej przy Urzędzie Gminy w Laskowej można zgłaszać osoby, mające problemy alkoholowe. Obowiązkiem komisji jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia, o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do zadań GKRPA w ramach instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu,

- zaproszenie na rozmowę tych osób i motywacja do poddania się leczeniu odwykowemu,
- kierowanie osób, w stosunku do których toczy się postępowanie, na badanie diagnostyczne w celu wydania przez biegłych sądowych (psycholog i psychiatra) opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- złożenie wniosku do Sądu Rejonowego o wszczęciu postępowania w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego.

W roku 2019 komisja odbyła łącznie 15 posiedzeń, których celem było:

- 1) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz członkami ich rodzin,
- 2) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu do psychologa - 164 porad, terapeuta i specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy - 62 porad, oraz na leczenie odwykowe,
- 3) zaopiniowanie wniosków o ponowne wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 7 wniosków, jednorazowych wniosków – 5,
- 4) przeprowadzenie kontroli w placówkach handlowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości- 3 kontrole,
- 5) skierowanie wniosków do Sądu rejonowego o zastosowanie przymusowego leczenia – 1 osoby.

Realizacja głównych zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2019 r. przedstawia się następująco:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
- 2) Opłaty sądowe od wniosków złożonych do sądu dotyczące poddania się leczeniu odwykowemu.
- 3) Wykonanie analizy i przeprowadzenie badań psychiatryczno-psychologicznych wraz z opinią w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Organizacja wyjazdu na spotkanie grup trzeźwościowych w Częstochowie dla Grupy AA „Michał” z Laskowej.
- 2) Organizacja wyjazdu na spotkanie grup trzeźwościowych do Kalwarii Zebrzydowskiej dla z Grupy AA „Michał” z Laskowej.
- 3) Organizacja wyjazdu na spotkanie grup trzeźwościowych do Oświęcimia dla Grupy AA „Michał”.

W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne w programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Realizacja programów profilaktycznych

- 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień i problemu przemocy na terenie Gminy Laskowa.
- 2) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć teatralnych, a także profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3) Dofinansowanie realizacji programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom pn. „Młodzi przyszłością” przy Parafii Ujanowice.
- 4) Dofinansowanie realizacji programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom pn. „Młodzi przyszłością” przy Parafii Laskowa.

IX. BEZPIECZEŃSTWO

1. Straże Pożarne

Ochrona przeciwpożarowa jest zadaniem własnym samorządu terytorialnego. Zadania związane z ochroną przeciwpożarową realizuje pracownik ds. Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych, Obrony Cywilnej, Ochrony Przeciwpożarowej Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich. Gmina zadanie to wypełnia poprzez wspieranie działalności statutowej Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej finansowana jest z budżetu Gminy oraz ze środków własnych Ochotniczych Straży Pożarnych jak również ze środków zewnętrznych.

W Gminie Laskowa działają 4 jednostki OSP:

- OSP Laskowa
- OSP Ujanowice
- OSP Strzeszyce
- OSP Kamionka Mała

Jednostka OSP Laskowa działa w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od 2001 roku. Jednostka OSP Ujanowice działa w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od roku 2020.

Aktualnie w strukturach OSP na terenie Gminy Laskowa działa ok. 100 osób (członkowie czynni w tym członkowie którzy mogą brać udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych).

Przy jednostce OSP Laskowa działa MDP-Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która bierze cyklicznie udział w zawodach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim.

Tabor samochodowy jednostek OSP:

OSP Laskowa:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją ratownictwa technicznego VOLVO GBARt 3/16
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy RENAULT GBA 2,5/24 (3 kategoria terenowa)
3. Średni samochód ratownictwa technicznego SRT
4. Samochód Lekki Rozpoznania Ratowniczego SLRR

OSP Ujanowice:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MERCEDES-BENZ GBA 2/24
2. Lekki Samochód gaśniczy z motopompą MERCEDES-BENZ GLM

OSP Strzeszyce:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MERCEDES-BENZ GBA 2,5/28
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MAGIRUS-DEUTZ GBA 2/8

OSP Kamionka Mała:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy STEYR 12S23 GBA 2/24
2. Samochód Lekki Rozpoznania Ratowniczego SLRR

2. Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna i obronność

Sprawami związanymi w szeroko rozumianym bezpieczeństwie zajmuje się Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Laskowa.

W ramach obowiązków gminy realizowane są następujące rodzaje zadań: - zadania związane z obronnością kraju - zadania obrony cywilnej i powszechnej samoobrony, - zadania z zakresu zarządzania kryzysowego i zwalczania skutków klęsk żywiołowych.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest Wójt Gminy. Do zadań Wójta w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

1. Kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy,
2. Realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym: realizacja zaleceń do gminnego planu Zarządzania Kryzysowego,
3. Opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego,
4. Zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia,
5. Wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gmin i gmin o statusie miasta,
6. Przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
7. Realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Zadania, o których mowa powyżej wójt wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

Organem pomocniczym wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego powoływany przez Wójta Gminy Laskowa.

Do zadań Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego należy:

1. Ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
2. Przygotowanie propozycji działań i przedstawienie Wójtowi Gminy wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie reagowania kryzysowego,
3. Przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami,
4. Opiniowanie gminnego planu reagowania kryzysowego;

Wójt Gminy zapewnia na obszarze gminy realizację następujących zadań:

1. Pełnienie całodobowego przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego,
2. Współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
3. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
4. Współpracę z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
5. Współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
6. Realizację zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Siedzibą Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego jest budynek Urzędu Gminy 34-602 Laskowa 643.

Wszelkie informacje dotyczące powstania zagrożenia o charakterze lokalnym mającego wpływ na bezpieczeństwo ludności oraz mienia (np. zagrożenie powodziowe, wystąpienie innego zagrożenia kryzysowego – uwaga – nie dotyczy zdarzeń indywidualnych) mogą być zgłaszane pod numer telefonu:

w godzinach pracy Urzędu Gminy:

tel. 183300210

fax. 183300226

po godzinach pracy Urzędu Gminy:

tel. 660 435 005 lub 606 746 227

Dla mieszkańców funkcjonuje system powiadamiania SMS o mogących wystąpić niebezpiecznych zjawiskach, jak również informacje te są publikowane na stronie internetowej i fanpage'u Gminy Laskowa.

Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywanie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Laskowa. Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w **zakresie obronności**.

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań **obrony cywilnej**, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania.

X. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Laskowa uchwała roczny program współpracy Gminy Laskowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą, a organizacjami pozarządowymi dla stworzenia warunków do rozwoju inicjatyw obywatelskich i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych poprzez:

1. zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców gminy,
2. umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
3. wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy jakości życia wspólnoty mieszkańców poprzez wspieranie organizacyjne i finansowe ich działań, na zasadach określonych ustawą.
4. Umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w realizacji zadań własnych samorządu,
5. Integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Współpraca w oparciu o „Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pożytku Publicznego” może odbywać się w następujących dziedzinach życia społecznego.

1. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Zapobieganie problemom alkoholowym w rodzinach z osobą niepełnosprawną poprzez wspieranie ich w radzeniu sobie z problemami wynikającymi z niepełnosprawności poprzez ułatwienie dostępu do rehabilitacji, działalność edukacyjną i informacyjną.

2. W zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

1. Organizacja szkoleń dzieci i młodzieży, uzdolnionej sportowo w różnych dyscyplinach sportowych,
2. Przygotowania klubów sportowych różnych dyscyplin w gminnych, regionalnych, ogólnopolskich oraz międzynarodowych imprezach sportowych,
3. Zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach Uczniowskich Klubów Sportowych,
4. Współorganizowanie różnych imprez sportowych,
5. Popularyzacja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży poprzez tworzenie warunków do uprawiania gier zespołowych na terenie Gminy,
6. W zakresie ochrony zdrowia,
7. Otoczenie opieką szeroko pojętej rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy oraz ich rodzin,
8. W zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: działalność rehabilitacyjna, edukacyjna (w tym w zakresie edukacji społecznej); sportowa, turystyczna, terapeutyczna, kulturalna, uspołeczniająca i integrująca środowisko osób niepełnosprawnych oraz likwidująca bariery w komunikowaniu.

3. W zakresie działalności wspomagającej rozwój Gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej;
2. Promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.
3. Działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. W zakresie turystyki i krajoznawstwa:

1. Podejmowanie działań mających na celu ożywienie miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie Gminy.
2. Organizacja zjazdów turystycznych, wycieczek i innych imprez mających na celu promocję turystyki.

5. W zakresie kultury, ochrony dziedzictwa narodowego.

1. Organizacja festiwali, przeglądów teatralnych, literackich, muzycznych, organizacja konkursów z zakresu kultury,
2. Kultywowanie lokalnej tradycji oraz ochrona dóbr kultury,
3. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
4. Działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
5. Utrzymywanie współpracy i zorganizowanie wymiany grup mieszkańców Gminy Laskowa z grupami mieszkańców gmin partnerskich,
6. Wymianę kulturalną i sportową w kraju i za granicą,

6. W zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:

1. Działania wychowawcze i edukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży – kształtowanie postaw patriotycznych, pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych,
2. Wspieranie działalności wychowawczej poprzez organizację zajęć świetlicowych, a także organizację innych aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Konkursy na realizację poszczególnych zadań jest ogłaszany w miarę możliwości finansowych Gminy Laskowa.

Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Laskowa w 2019 r.

1. Ludowy Klub Sportowy „Jaworzanka” Jaworzna
2. Gminny Siatkarski Klub Sportowy Laskowa
3. Uczniowski Klub Sportowy „Jaworz” SP w Jaworznej
4. Uczniowski Klub Sportowy „Jastrzab” SP w Kamionce Małej
5. Uczniowski Klub Sportowy „Olimpik” SP w Sechnej
6. Uczniowski Klub Sportowy „Sparta” Ujanowice
7. Katolicki Uczniowski Klub Sportowy „Laskovia” Laskowa

8. Amatorski Uczniowski Klub Sportowy „Ujanowice”
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Laskowej
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Kamionce Małej
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeszycach
12. Ochotnicza Straż Pożarna w Ujanowicach
13. Towarzystwo Regionalne „Wspólnota” Gminy Laskowa
14. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw w Ujanowicach
15. Stowarzyszenie Parafialna Orkiestra Dęta w Laskowej
16. Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta w Jaworznej”
17. Stowarzyszenie Kasztanka w Laskowej
18. Fundacja Nasze Dziedzictwo w Laskowej

XI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

1. Uchwały – omówienie ogólne

W 2019 roku Rada Gminy Laskowa podjęła 90 uchwał. Uchwały te zostały przekazane do organów nadzoru: Wojewody Małopolskiego oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie. W Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego ogłoszono 45 uchwał, z tego 34 uchwały stanowiły akty prawa miejscowego. Ponadto uchwały te zostały podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Laskowa oraz przekazane do realizacji na poszczególne merytoryczne stanowiska w Urzędzie Gminy Laskowa i jednostki organizacyjne.

Małopolski Urząd Wojewódzki stwierdził nieważność jednej uchwały. Regionalna Izba Obrachunkowa wszczęła postępowanie celem stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości. Postępowanie to zostało umorzone ze względu na to, że Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie zmiany zaskarżonej uchwały uwzględniając uwagi RIO.

Tematyka i realizacja uchwał przedstawia się następująco:

- 13 uchwał dotyczyło budżetu gminy i jego zmian,
- 9 uchwał dotyczyło Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Laskowa i jej zmian,
- uchwała w sprawie: powołania Komisji Statutowej, komisja ta opracowała projekt Statutu Gminy i projekty statutów sołectw,
- 10 uchwał w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Laskowa i statutów sołectw,
- 4 uchwały dotyczyły spraw Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Laskowej i były realizowane przez ten zakład,
- 10 uchwał dotyczyło spraw oświatowych i zostały przekazane do realizacji Gminnemu Zespołowi Szkół i Przedszkoli w Laskowej,
- 2 uchwały dotyczyły taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz ustalenia opłaty za zrzut ścieków dowożonych pojazdami asenizacyjnymi do gminnej oczyszczalni ścieków,
- uchwała w sprawie: stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego,
- 5 uchwał dotyczyło określenia stawek podatku od nieruchomości, wprowadzenia zwolnień od tego podatku, obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna oraz wysokości stawek podatku od środków transportowych,
- 2 uchwały do realizacji w 2020 r., tj. Program Współpracy Gminy Laskowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok oraz Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2020 rok,
- 6 uchwał dotyczyło regulaminu utrzymania czystości i porządku, wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, wzorów deklaracji, szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych, terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przyjęcia Regulaminu Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,

- 3 uchwały dotyczące zmiany „Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Laskowa”.

Uchwała w sprawie: upoważnienia Wójta Gminy Laskowa do złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „GEPARD II – transport niskoemisyjny. Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności”. Wniosek został złożony w dniu 4 lutego 2019 r. do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Uchwała w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021; program ten realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej, w tym: asystent rodziny w przypadku rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, oraz powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny, obejmujący swoją działalnością rodziny, w których jest wszczęta procedura Niebieskiej Karty. W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie GOPS nawiązuje współpracę z innymi instytucjami tj. Sąd, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także lokalnymi instytucjami działającymi na rzecz osób i rodzin Gminy Laskowa. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej współpracuje również z oddziałem Caritas Archidiecezji Krakowskiej w ramach POPŻ- dystrybucja artykułów żywnościowych dla osób najbardziej potrzebujących.

Uchwała w sprawie: uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019 – 2026, strategię tą realizuje zespół zadaniowy powołany przez Wójta Gminy zarządzeniem, w skład zespołu wchodzi pracownicy Urzędu Gminy, GOPS, GOKSiT, GZOSiP, SPZOZ w Laskowej, przedstawiciel Komisariatu Policji, ŚDS w Ujanowicach i pedagog szkolny. Strategia ta obejmuje zadania z zakresu pomocy i wsparcia osobom mającym trudną sytuację życiową. Udzielana pomoc umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji rodzinom, które nie są w stanie sami ich pokonać wykorzystując własne uprawnienie, zasoby i możliwości. Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Laskowej udziela świadczeń pieniężnych, w tym zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych oraz świadczeń niepieniężnych. Do świadczeń niepieniężnych należy praca socjalna, usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz interwencja kryzysowa.

Uchwała w sprawie: uchwalenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Laskowa w 2019 roku. Na realizację programu wydatkowano 3.736,50 zł, w tym: 1.457,00 zł przeznaczono na pomoc zwierzętom, które ucierpiały w wypadkach, przekazano 1 psa do schroniska, dla 4 psów znaleziono domy zastępcze. Ponadto gmina prowadzi działania edukacyjne mające na celu podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, przypomina o obowiązkach, jakie ciążyą na osobach utrzymujących lub hodujących zwierzęta.

Uchwała w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2019 rok, na realizację tego programu wydatkowano 109.131,43 zł, w tym: na zwalczanie narkomanii – 1.300,00 zł, przeciwdziałanie alkoholizmowi – 107.831,43 zł. Środki te wydatkowane były m.in. na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, przewozy osób z Grupy AA „Michał” na spotkania grup trzeźwościowych, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i teatralnych, a także profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień i problemu przemocy w rodzinie, przewóz młodzieży na Węgry i do miejscowości Tresna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom pn. „Młodzi przyszłości”.

Dwie uchwały w sprawie: lokalizacji przystanku komunikacyjnego przy drodze powiatowej nr 1555 K Łososina Dolna – Ujanowice – Młynne w miejscowości Kamionka Mała, oraz przy drodze gminnej Kamionka Mała – Rozdziele w miejscowości Kamionka Mała, zlecono wykonanie niezbędnej dokumentacji do wykonania tych przystanków.

Trzy uchwały w sprawie: udzielenia dotacji jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych w Kamionce Małej, Ujanowicach i Strzeszycach. Dotacja w kwocie 12.000 zł dla OSP Kamionka Mała została przekazana na podstawie umowy zawartej w dniu 8 lutego 2019 r. na zakup samochodu pożarniczego, dotacja dla OSP Ujanowice w kwocie 1.750 zł została przekazana w dniu 1 sierpnia 2019 r. na zakup lanc gaśniczych, dotacja w kwocie 9.600 zł została przekazana dla OSP Strzeszyce w dniu 25 września 2019 r. na zakup 2 kompletów aparatów powietrznych. Dotacje te po wykorzystaniu zostały w całości rozliczone.

Uchwała w sprawie: udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Nowy Sącz na realizację zadania pn. „Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka” w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Nowym Sączu, pomoc ta została udzielona w formie dotacji celowej w kwocie 3.600 zł na podstawie umowy zawartej w dniu 20 marca 2019 r. między Gminą Laskowa a Prezydentem Miasta Nowy Sącz i przekazana w dniu 3 kwietnia 2020 r.

Uchwała w sprawie: udzielenia dotacji w 2019 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, dotacja w kwocie 10.000 zł została udzielona Parafii Ujanowice w dniu 8 kwietnia 2019 r. na podstawie umowy z dnia 1 kwietnia 2019 r. i po wykorzystaniu została w całości rozliczona.

Uchwała w sprawie: zarządzenia wyborów sołtysów na terenie Gminy Laskowa, wybory te odbyły się w dniu 2 czerwca 2019 r. W związku ze zmianą sołtysów w niektórych wsiach podjęto uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na sprzedaż działki ew. nr 291/3 o pow. 0,06 ha położonej w Ujanowicach stanowiącej własność komunalną Gminy Laskowa w trybie bezprzetargowym, umowa sprzedaży została zawarta w dniu 13 sierpnia 2019 r.

Uchwała w sprawie: sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w załączniku do Uchwały Nr VI/20/98 Rady Gminy Laskowa z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie: wydania pozytywnej opinii o zaliczeniu nieruchomości zajętych pod drogi, będących we władaniu Gminy Laskowa, do kategorii dróg publicznych - sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w nazewnictwie drogi „Kubankówka” w Żmiącej.

Uchwała w sprawie: udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Laskowa – Rada Gminy udzieliła Wójtowi wotum zaufania po zapoznaniu się z raportem o stanie Gminy Laskowa.

Uchwała w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Laskowa za 2018 r. - Rada Gminy zatwierdziła sprawozdania z realizacji budżetu gminy za 2018 r.

Uchwała w sprawie: absolutorium dla Wójta Gminy Laskowa z tytułu wykonania budżetu Gminy Laskowa za 2018 rok – Wójt otrzymał od Rady Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2018 rok.

Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na sprzedaż działki ew. nr 135/9 o pow. 0,02 ha oraz działki ew. nr 165/1 o pow. 0,03 ha położonych w Ujanowicach stanowiących własność komunalną Gminy Laskowa w trybie bezprzetargowym; trwa procedura mająca na celu zbycie tych nieruchomości.

Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w celu opracowania dokumentacji projektowej infrastruktury turystycznej na terenie Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Wyspy” - porozumienie zostało podpisane w dniu 10 kwietnia 2020r.

Trzy uchwały dotyczyły rozpatrzenie skargi na Wójta Gminy – Rada Gminy rozpatrzyła skargi na Wójta Gminy uznając je za bezzasadne.

W 2019 roku Wójt Gminy wydał 272 zarządzenia.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	2
I. INFORMACJE OGÓLNE	2
1. Ogólna charakterystyka gminy	2
2. Położenie administracyjne i geograficzne, rzeźba terenu, krajobraz	3
3. Samorząd Gminy Laskowa	5
3.1 Organizacja gminy.....	5
3.2 Urząd Gminy Laskowa	6
3.3 Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych utworzonych przez gminę	6
4. Demografia	7
5. Struktura bezrobocia w gminie	8
6. Sytuacja gospodarcza.....	9
7. Rolnictwo.....	11
II. STAN FINANSÓW GMINY.....	13
1. Wykonanie dochodów za 2019 r.:	14
2. Wykonanie wydatków za 2019 r.:.....	16
3. Wykonanie wydatków majątkowych za 2019 r.:	22
4. Zestawienie stanu kont na dzień 31.12.2019 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa – wartość księgowa w złotych	28
III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	29
1. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa	29
2. Informacja o stanie mienia komunalnego gminy laskowa na dzień 31.12.2019 rok	30
3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2015-2022 – przyjęty uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr XIII/91/15 z dnia 16 października 2015 roku	37
4. Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości Gminy Laskowa oraz zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2018 r.....	38
5. Udostępnienie nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu.	38
IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	41
1. Analiza ładu przestrzennego - zagospodarowanie przestrzenne.....	41
1.1 Aktualnie obowiązujące opracowania studialne i planistyczne oraz struktura zagospodarowania przestrzennego	41
1.2 Ocena aktualności MPZP i SUIKZP Gminy Laskowa	43
1.3 Strategia Rozwoju Gminy Laskowa na lata 2014 – 2020	43
1.3.1 Cele strategiczne	44
1.3.2 System monitorowania i oceny realizacji strategii.....	46
1.3.3 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.	48
V. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I ŚRODOWISKO	50
1. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	50
1.1. Zaopatrzenie gminy w wodę	50

1.2 Odprowadzanie ścieków.....	50
1.3 Gospodarka odpadami.....	51
1.4 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	53
1.5 Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	53
1.5.1 Działania zgodne z WPF.....	54
1.5.2 Działania fakultatywne nie ujęte w WPF:.....	55
VI. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	56
1. Transport drogowy	56
VII. OŚWIATA, KULTURA, PROMOCJA I SPORT.....	61
1. Oświata.....	61
1.1 Stan organizacji.....	62
1.2 Warunki organizacyjne	63
1.3 Kadra	64
1.4 Stypendia	64
1.5 Jednorazowy dodatek uzupełniający	65
1.6 Bezpłatne Podręczniki.....	65
1.7 Programy Realizowane W Roku Szkolnym 2018/2019	66
2. Kultura	66
2.1 Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki	66
2.2 Budżet i pracownicy GOKSiT	67
3. Promocja Gminy Laskowa	71
4. Sport.....	75
VIII. POMOC SPOŁECZNA, ZDROWIE.....	78
1. Pomoc społeczna.....	78
2. Zdrowie.....	84
3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach	87
4. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowia.	88
IX. BEZPIECZEŃSTWO.....	91
1. Straże Pożarne	91
2. Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna i obronność.....	92
X. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	94
1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	94
XI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	97
1. Uchwały – omówienie ogólne.....	97
SPIS TREŚCI:.....	101

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy na tle podziału administracyjnego powiatu limanowskiego.	2
Rysunek 2. Plan działań inwestycyjnych.....	54

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw.....	3
Wykres 2. Schemat organizacyjny	6
Wykres 3. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2019 r.	8
Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani według płci w Gminie Laskowa 2019 r.....	8
Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani ogółem. Kobiety, z prawem do zasiłku wg jednostek terytorialnych powiatu, stan na 31 marca 2019 roku.....	9
Wykres 6. Podmioty wg grup, rodzajów działalności PKD 2007 w 2019 roku.....	10
Wykres 7. Podmioty wg grup, rodzajów działalności PKD 2007 w latach 2017 - 2019 roku	11
Wykres 8. Procentowy udział wykonanych dochodów wg źródeł ich powstania	14
Wykres 9. Dochody własne z wyodrębnieniem dochodów pochodzących z PIT	15
Wykres 10. Dochody własne z wyodrębnieniem poszczególnych dochodów	15
Wykres 11. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka ściekowa i ochrona wód	21
Wykres 12. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka odpadami.....	22

Spis tabeli

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Laskowa	7
Tabela 2. Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku (31.12.2019).....	7
Tabela 3. Podstawowa struktura gruntów w Gminie Laskowa [ha].	12
Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy Laskowa za 2019 r.	13
Tabela 5. Realizacja dochodów według ważniejszych źródeł ich powstania.....	14
Tabela 6. Dochody z majątku gminy	16
Tabela 7. Zestawienie wykonanych wydatków według działów	16
Tabela 8. Zestawienie planu i wykonania wydatków wg rozdziałów za 2019r.....	17
Tabela 9. Koszty utrzymania placówek oświatowych w roku 2019	21
Tabela 10. Wykonanie wydatków majątkowych.....	22
Tabela 11. Wskaźnik spłaty zobowiązań.	25
Tabela 12. Nadwyżka operacyjna	26
Tabela 13. Analiza WPF	26
Tabela 14. Stan kont na dzień 31.12.2019 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa - wartość księgowa w złotych.....	28
Tabela 15. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa.....	29
Tabela 16. Stan Mienia Komunalnego Gminy Laskowa na Dzień 31.12.2019 r.....	30
Tabela 17. Lokale mieszkalne w budynkach własności gminy.....	37
Tabela 18. Gminny zasób nieruchomości w poszczególnych miejscowościach.....	38
Tabela 19. Wykaz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste	38
Tabela 20. Sposób udostępniania oraz nabycia nieruchomości	39
Tabela 21. Wskaźniki monitorowania Strategii Rozwoju gminy Laskowa	46
Tabela 22. Suma odpadów segregowanych w 2018 roku i 2019 roku.	51
Tabela 23. Suma odpadów niesegregowanych w 2018 roku i 2019 roku.	51
Tabela 24. Suma odpadów niesegregowanych w 2018 roku i 2019 roku.	52
Tabela 25. Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych.....	55
Tabela 26. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej - panele fotowoltaiczne	55
Tabela 27. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa.	56

Tabela 28. Drogi zaliczone do kategorii dróg gminnych po roku 1998 roku	59
Tabela 29. Sieć placówek	61
Tabela 30. Stan organizacji szkół podstawowych i klas gimnazjalnych w roku szkolnym 2019/2020	62
Tabela 31. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2019/2020	63
Tabela 32. Warunki organizacyjne	63
Tabela 33. Średnie zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020.....	64
Tabela 34. Podział jednorazowego dodatku uzupełniającego na poszczególne jednostki	65
Tabela 35. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników.....	66
Tabela 36. Zadania Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej zrealizowane w 2019 roku.....	68
Tabela 37. Wykaz Pracowników GOKSiT Laskowa w 2019 r.	70
Tabela 38. Struktura osób korzystających z pomocy.....	78
Tabela 39. Formy pomocy udzielanej przez GOPS w Laskowej w latach 2018 i 2019r.	81

Bibliografia:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020
- 2) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- 3) A. Makowiecka, Ocena aktualności Studium i planów miejscowych, uchwała Nr XXIII/159/ Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 roku, Kraków 2010
- 4) Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa
- 5) Materiały Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki
- 6) Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Laskowa
- 7) Materiały Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Strony internetowe:

- 1) www.gminy.pl
- 2) <https://stat.gov.pl/>
- 3) http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Laskowa#rejestr-region
- 4) <https://stat.gov.pl/spisy-powszechnne/powszechny-spis-rolny-2010/>
- 5) <http://www.pw-fotografia.pl/>